

Paimion kaupungin palveluverkkoselvitys 2026

LOPPURAPORTTI

24.8.2026

24.8.2026

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Paimion kaupungin varhaiskasvatuksen palveluverkko	2
2.1	Varhaiskasvatuksen palvelut	2
2.2	Päiväkotikiinteistöt	4
3	Paimion kaupungin nykyinen perusopetuksen palveluverkko	7
3.1	Perusopetuksen palvelut	7
3.2	Koulukiinteistöt	8
4	Varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen talouden tarkastelu	13
4.1	Yleistä tietoa lapsi- ja oppilaskohtaisista kustannuksista	13
4.2	Varhaiskasvatuksen lapsikohtaiset kustannukset ja kustannuskehitys	14
4.3	Esiopetuksen oppilaskohtainen kustannus ja kustannuskehitys	19
4.4	Perusopetuksen oppilaskohtainen kustannus ja kustannuskehitys	22
4.4.1	Aamu- ja iltapäivätoiminnan talous	25
5	Paimion väestökehitys	29
5.1	Lasten ja nuorten määrän kehittyminen väestöennusteissa	30
5.2	Lasten ja nuorten muuttoliike	31
5.3	Maanhankinnan ja kaavoituksen vaikutukset väestökehitykseen	33
5.3.1	Kaavoitus ja väestökehitys	34
6	Lapsimäärien kehittyminen, oppilasennusteet ja palvelutarpeiden muutokset	37
7	Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen oman ja yksityisen toiminnan kustannusvertailu	39
7.1	Palvelusetelitoiminnan osuus ja kehitys	39
7.2	Palvelusetelin enimmäisarvot ja kustannukset	40
7.3	Oman toiminnan ja palvelusetelitoiminnan väliset kustannuserot	44
7.3.1	Varhaiskasvatus	44
7.3.2	Esiopetus ja täydentävä varhaiskasvatus	45
7.4	Kunnallisen ja yksityisen toiminnan kustannuseroja selittäviä tekijöitä	48
7.5	Palveluseteli vai ostopalvelu?	50
8	Valtionosuuksien kehittyminen	51

24.8.2026

9	Johtopäätökset	55
9.1	Varhaiskasvatuksen järjestäminen	55
9.1.1	Esiopetus	58
9.1.2	Oma vai yksityinen palvelutuotanto	58
9.2	Perusopetuksen järjestäminen	60
9.3	Esitettyjen toimenpiteiden vaikutukset	65

Taulukot

Taulukko 1. Paimion kaupungin varhaiskasvatus 31.12.2025 (Paimion kaupunki 2026)	2
Taulukko 2. Paimion kaupungin perhepäivähoito ja ryhmäperhepäiväkoti 31.12.2025 (Paimion kaupunki 2026)	2
Taulukko 3. Lasten jakautuminen eri varhaiskasvatuspalveluissa (Paimion kaupunki 2026)	3
Taulukko 4. Paimion kaupungin varhaiskasvatuksen henkilöstö (Paimion kaupunki 2026)	4
Taulukko 5. Paimion kaupungin päiväkotirakennusten kunto (Paimion kaupunki 2026)*	5
Taulukko 6. Paimion kaupungin päiväkotirakennusten tasearvot 31.12.2025, poistot 2025 ja tulevat investointitarpeet (Paimion kaupunki 2026)	6
Taulukko 7. Paimion kaupungin päiväkotirakennusten ylläpitokustannukset 2025 (Paimion kaupunki 2026)	6
Taulukko 8. Esi- ja perusopetuksen oppilastilasto 20.9.2025 (Paimion kaupunki 2026)	7
Taulukko 9. Lukuvuonna 2025–2026 kuljetusedun saaneet esi- ja perusopetuksen oppilaat (Paimion kaupunki 2026)	8
Taulukko 10. Paimion kaupungin koulurakennusten kunto (Paimion kaupunki 2026)*	9
Taulukko 11. Paimion kaupungin koulurakennusten tasearvot 31.12.2025, poistot 2025 ja purkukustannusarviot (Paimion kaupunki 2026).	11
Taulukko 12. Paimion kaupungin koulurakennusten investointitarpeet (Paimion kaupunki 2026)	12
Taulukko 13. Paimion kaupungin koulurakennusten ylläpitokustannukset 2025 (Paimion kaupunki 2026).	12
Taulukko 14. Varhaiskasvatuksen kustannukset euroa per 1–6-vuotias lapsi vuonna 2025 Paimiossa ja Paimion verrokkikunnissa.	15
Taulukko 15. Varhaiskasvatuksen osallistumisaste vuonna 2025 Paimiossa ja Paimion verrokkikunnissa.	15
Taulukko 16. Varhaiskasvatuksen oman toiminnan (päiväkoti + perhepäivähoito) kustannukset euroa/laskennallinen lapsi vuonna 2025 Paimiossa ja Paimion verrokkikunnissa.	16
Taulukko 17 Varhaiskasvatuksen oman päiväkotitoiminnan kustannukset euroa/laskennallinen lapsi vuonna 2025 Paimiossa ja Paimion verrokkikunnissa.	17
Taulukko 18. Paimion ja verrokkikuntien varhaiskasvatuksen kustannuskehitys vuosina 2020–2025	18
Taulukko 19. Varhaiskasvatuksen osallistumisasteen kehitys 2021–2025	18
Taulukko 20. Esiopetuksen kustannukset euroa per esiopetusoppilas (2 v. ka.) vuonna 2025 Paimiossa ja Paimion verrokkikunnissa.	19
Taulukko 21. Esiopetuksen käyttökustannukset toiminnoittain. (Tietolähde valtiokonttorin TOTT-tilasto ja opetushallituksen oppilasmäärätilasto).	20
Taulukko 22. Paimion ja verrokkikuntien esiopetuksen kustannuskehitys vuosina 2020–2025.	20

24.8.2026

Taulukko 23. Paimion varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen lapsikohtaiset toimintakulut päiväkoteittain vuonna 2025 (Paimion kaupunki 2026).....	21
Taulukko 24. Varhaiskasvatuksen kunnallisen toiminnan toimintakulut vuonna 2025 yksiköittäin (Paimion kaupunki 2026).	22
Taulukko 25. Perusopetuksen ja aamu- ja iltapäivätoiminnan kustannukset, euroa per kunnassa asuva 7–15-vuotias vuonna 2025 Paimiossa ja Paimion verrokkikunnissa.	23
Taulukko 26. 9-vuotisen perusopetuksen käyttökustannukset toiminnoittain. (Tietolähde: valtiokonttorin TOTT-tilasto ja opetushallituksen oppilasmäärätilasto).....	24
Taulukko 27. Paimion ja verrokkikuntien perusopetuksen kustannuskehitys vuosina 2020–2025.....	24
Taulukko 28. Paimion perusopetuksen oppilaskohtaiset toimintakulut kouluittain vuonna 2025 (Paimion kaupunki 2026).	25
Taulukko 29. Koulukohtaiset toimintakulut yhteensä 2025 (Paimion kaupunki 2026).	25
Taulukko 30. Paimion kaupungin koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan kustannukset ja tuotot vuonna 2025.	27
Taulukko 31. Aamu- ja iltapäivätoiminnan maksut Paimion kaupungissa ja lain sallimat maksimimaksut....	28
Taulukko 32. Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaustuntien määrä ja hinta vuonna 2025 Paimiossa ja verrokkikunnissa (Opetushallituksen tilasto).	28
Taulukko 33. Paimion kaupungin ikäryhmien määrällinen kehitys vuodesta 2019 vuoteen 2025 ja kokonaisväestömäärän kehittyminen samalla ajalla (Tilastokeskus 2024, 2026; MDI 2025 ja FCG 2026).....	29
Taulukko 34. Paimion kaupungin ikäryhmien määrällinen kehitys vuodesta 2025 vuoteen 2030, 2035 ja 2040 ja kokonaisväestömäärän kehittyminen samalla ajalla (Tilastokeskus 2024, 2026; MDI 2025 ja FCG 2026).....	30
Taulukko 35. Paimion kaupungin 0–19-vuotiaiden kuntien välinen nettomuutto vuosina 2020–2024 tilastollisen pienaluejaon mukaan (Tilastokeskus 2026).....	31
Taulukko 36. Paimion kaupungin 0–14-vuotiaiden kuntien välinen nettomuutto vuosina 2020–2024 tilastollisen pienaluejaon mukaan (Tilastokeskus 2026).....	32
Taulukko 37. Paimion kaupungin 0–19-vuotiaiden eri ikäryhmien nettomaahanmuutto, kaikkien ikäryhmien nettomaahanmuutto ja 0–19-vuotiaiden osuus kaikkien ikäryhmien nettomaahanmuutosta vuosina 2020–2024 (Tilastokeskus 2026)	33
Taulukko 38. Ukrainan- ja venäjänkielisten väkiluku Paimiossa vuosina 2020–2025 (Tilastokeskus 2026) ...	33
Taulukko 39. Paimion kaupungin koko väestön kuntien välinen tulo-, lähtö- ja nettomuutto vuosina 2020–2024 jaoteltuna taajama-alueisiin ja haja-asutusalueisiin (Tilastokeskus 2026)	34
Taulukko 40. Toteutuneet ja suunnitellut asuinalueet (Paimion kaupunki 2026)	34
Taulukko 41. Asuinkäyttöön tarkoitetut rakennetut rakennukset 2010–2019 ja 2020-luvulla (Tilastokeskus 2026).....	35
Taulukko 42. 0–6-, 7–15-, 16–18- ja 0–18-vuotiaiden osuus (%) Paimion kaupungin asukkaista (Tilastokeskus 2026).....	36
Taulukko 43. Suunnitellut asuinalueet vuodesta 2024 vuoteen 2039 (Paimion kaupunki 2026).....	36
Taulukko 44. Oppilasmäärän kehittymisen ennuste (Paimion kaupunki 1.6.2026).....	37
Taulukko 45. Palvelusetelitoiminnan piirissä olleiden lasten määrä Paimiossa ja verrokkikunnissa vuosina 2016–2025 (Sotkanet 2016–2020, Vipunen 2021–2025).....	39
Taulukko 46. Palvelusetelitoiminnan piirissä olleiden lasten suhteellinen osuus Paimiossa ja verrokkikunnissa vuosien 2016–2025 aikana (Sotkanet 2016–2020, Vipunen 2021–2025).....	39
Taulukko 47. Palvelusetelin enimmäisarvot 1.8.2025 ja 1.8.2026 alkaen Paimiossa ja verrokkikunnissa (kuntien lautakuntapäätökset 2025–2026).....	40
Taulukko 48 Palvelusetelin enimmäisarvon korotusperiaatteet Paimiossa ja verrokkikunnissa.....	41

24.8.2026

Taulukko 49. Palvelusetelikustannukset yhteensä vuosien 2021–2025 aikana Paimiossa ja verrokkikunnissa, 1 000 euroa (Vipunen ja valtiokonttorin KKTPP-tilasto).....	41
Taulukko 50. Palvelusetelikustannukset keskimäärin euroa per palvelusetelin saanut lapsi vuosien 2021–2025 aikana Paimiossa ja verrokkikunnissa (Vipunen ja valtiokonttorin KKTPP-tilasto).	42
Taulukko 51. Palvelusetelin mediaanihinnan muutos 3–5-vuotiaiden ikäryhmässä vuosien 2023–2025 aikana Paimiossa ja verrokkikunnissa, euroa/kk (Vipunen).	42
Taulukko 52. Laskelma alle 3-vuotiaan palvelusetelin kertoimesta.....	43
Taulukko 53. Laskelma kaupungin oman päiväkotitoiminnan ja palvelusetelin hinnan välisestä kustannuserosta.	44
Taulukko 54. Esiopetuksen oman toiminnan kustannukset vuonna 2025 (valtiokonttori KKTPP-tilasto).	46
Taulukko 55. Oman toiminnan esiopetuksen ja täydentävän varhaiskasvatuksen kokonaiskustannus euroa/laskennallinen lapsi vuonna 2025.....	47
Taulukko 56. Esiopetuksen ja täydentävän varhaiskasvatuksen kustannukset ostopalveluna euroa/lapsi. ...	47
Taulukko 57. Henkilöstön suhteellinen jakautuminen Paimion kaupungin oman toiminnan yksiköiden ja yksityisten yksiköiden osalta 31.12.2025 (Paimion kaupunki).	48
Taulukko 58. Skenaario varhaiskasvatuksen palvelutarpeen kehittymisestä nykyisenkaltaisena vuoteen 2030 ja 2035 mennessä.....	55
Taulukko 59. Skenaario varhaiskasvatuksen palvelutarpeen kehittymisestä vuoteen 2030 ja 2035 mennessä ikäluokan koon laskiessa 80 lapseen.....	56
Taulukko 60 Skenaario varhaiskasvatuksen palvelutarpeen kehittymisestä vuoteen 2030 mennessä ikäluokan koon laskiessa 80 lapseen. Lisäksi yksityisiin päiväkoteihin oletettu kapasiteetin mukainen käyttö (+39 lasta) vuodesta 2028 alkaen.....	57
Taulukko 61. Yleisopetuksen vuosiluokkien 1–6 oppilaat yhteensä, jaettuna kolmen kouluun ja neljään kouluun.....	61
Taulukko 62. Yhteenveto esitettyjen muutosten vaikutuksista.....	65
Taulukko 63. Varhaiskasvatukseen esitettyjen toimenpiteiden kustannusvaikutukset täyden vuoden osalta.....	66
Taulukko 64. Hanhijoen koulun lakkauttamisen kustannusvaikutukset.....	66

Kuvat

Kuva 1. Paimion kaupungin varhaiskasvatuksessa 31.12.2025 olleiden lasten jakautuminen järjestäjän mukaan (Paimion kaupunki 2026).....	3
Kuva 2. Esi- ja perusopetuksen vuosiluokkakohtaiset oppilasmäärät virallisena tilastointipäivänä 20.9.2025 (Paimion kaupunki 2026).....	8
Kuva 3. Koulujen laajuudet oppilasta kohden (Paimion kaupunki 2026).....	10
Kuva 4. Paimion kaupungin 0–18-vuotiaat vuodesta 2010 vuoteen 2025.....	29
Kuva 5. Paimion kaupungin myönnetty rakennusluvut ja asukasmäärän kehittyminen ajalla 2010–2024 (Paimion kaupunki 2026).....	35
Kuva 6. Oppilasmäärän kehittymisen ennuste kuvana (Paimion kaupunki 1.6.2026).....	37
Kuva 7. Väestötietojen pohjalta laadittu 7–9 vuosiluokkien oppilasmäärän kehittymisen ennuste (Paimion kaupunki 1.6.2026).....	38
Kuva 8. Paimion kaupungin 0–15-vuotiaiden ikäluokkien kehitys vuosina 2025–2033 (Tilastokeskus 2024, vuoden 2025 toteumalla oikaistuna).....	52

24.8.2026

Kuva 9. Paimion kaupungin peruspalvelujen valtionosuuden laskennallisten kustannusten ja omarahoitusosuuden ennuste 2027–2035 nykyisellä lainsäädännöllä, indeksikorotuksilla ja Tilastokeskuksen väestöennusteella .	53
Kuva 10. Paimion kaupungin peruspalvelujen valtionosuuden ennuste nykyisellä lainsäädännöllä, indeksikorotuksilla ja Tilastokeskuksen väestöennusteella.	53
Kuva 11. Koulujen laajuustarkastelut nykyisellä palveluverkolla, neljän koulun mallilla ja kolmen koulun mallilla	62
Kuva 12. Jokelan koulun, Kriivarin koulun ja Vistan koulun vuosiluokkien 1–6 oppilasmäärän laskennallinen kehittyminen, mikäli Hanhijoen koulu lakkautetaan ja kaupungin ensimmäisen vuosiluokan oppilaat jaetaan tasaisesti kolmen koulun kesken	63
Kuva 13. Koulujen laajuustarkastelut, mikäli Hanhijoen koulu lakkautetaan ja oppilaat ohjataan tasajaolla jäljelle jääviin kouluihin	64

*FCG Finnish Consulting Group Oy ("FCG") on laatinut tämän raportin FCG:n asiakkaan ("Asiakas") toimeksiannon ja ohjeiden mukaisesti. Tämä raportti on laadittu FCG:n ja Asiakkaan välisen sopimuksen ehtojen mukaisesti. **FCG ei ole vastuussa tästä raportista tai sen käytöstä suhteessa mihinkään muuhun tahoon kuin Asiakkaaseen.***

Tämä raportti voi perustua kokonaan tai osaksi kolmansien osapuolten FCG:lle antamiin tietoihin tai julkisiin lähteisiin ja näin ollen tietoihin, joihin FCG:llä ei ole ollut vaikutusmahdollisuuksia. FCG toteaa nimenomaisesti, ettei sillä ole vastuuta sille annettujen virheellisten tai puutteellisten tietojen perusteella.

Kaikki oikeudet (mukaan lukien tekijänoikeudet) tähän raporttiin kuuluvat FCG:lle, tai Asiakkaalle, mikäli niin on sovittu FCG:n ja Asiakkaan välillä. Tätä raporttia tai sen osaa ei saa muokata tai käyttää uudelleen toiseen tarkoitukseen ilman FCG:n kirjallista lupaa.

24.8.2026

1 Johdanto

Paimion kaupunki valmisteli keväällä 2026 uutta kaupunkistrategiaa. Tavoitteena oli muodostaa yhteinen, realistinen ja taloudellisesti kestävä näkemys kaupungin tulevaisuudesta sekä linjata strategias-
sa keskeiset strategiset painopisteet ja tavoitteet. Samaan aikaan kaupunki otti valmisteluun palveluverkkoselvityksen, jonka avulla on tarkoitus tarkastella vaihtoehtoja toiminnan ja palvelujen uudelleenjärjestelemiseksi sekä arvioida kasvatus- ja opetuspalveluiden järjestämisen vaihtoehtojen toiminnalliset ja taloudelliset vaikutukset.

Palveluverkkoselvitys kohdistuu varhaiskasvatuksen ja opetuspalveluiden suomenkielisen esi- ja perusopetuksen järjestämiseen. Yksityinen varhaiskasvatus on tarkastelussa mukana soveltuvin osin. Kunnassa on käytössä yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelijärjestelmä ja yksityiseen varhaiskasvatukseen osallistuvien osuus on yli kolmannes asiakkaista. Lukiokoulutuksen tarkastelu rajautui selvityksen ulkopuolelle.

Palveluverkkoselvityksen sisältö muodostuu seuraavasti:

- väestöennusteiden tarkastelu ja laskelmat lasten määrän kehityksestä kaupungin eri alueilla,
- muuttoliike ja kaupungin maanhankinnan ja kaavoituksen vaikutukset väestökehitykseen,
- palveluiden järjestämisen kustannuksia ja kustannuskehitystä, rakennusten käyttötarkoituksia, peruskorjaus- ja investointitarpeita,
- esitykset vaihtoehtoisista palveluiden järjestämistavoista, niiden kustannuksista sekä pedagoginen arvio kasvatus- ja opetuspalveluiden toteuttamiseen liittyvistä eduista ja haitoista, joita eri vaihtoehtoihin sisältyy,
- varhaiskasvatuksen kustannusrakenteen tarkastelu sekä kunnallisen ja yksityisen varhaiskasvatuksen kustannusten ja kustannuskehityksen vertailu, mukaan lukien palvelusetelijärjestelmän vaikutukset kaupungin kokonaiskustannuksiin,
- perusteltu esitys toimenpiteistä, joihin väestökehitys antaa aihetta varhaiskasvatuksen järjestämisessä,
- perusteltu esitys siitä, miten esiopetusta tulisi tulevaisuudessa järjestää, huomioiden sekä väestönkehitys että esiopetuksen toiminnan pedagogiset ja toiminnalliset kysymykset,
- perusteltu esitys siitä, tulisiko Paimion kaupungin kouluverkko perusopetuksen osalta tiivistää neljästä koulusta kolmeen kouluun, vai tulisiko jatkaa nykyisellä neljän peruskoulun mallilla,
- näkemys koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan palvelun järjestämisen vaihtoehtoista ja kustannuksista sekä
- esityksen kokonaiskustannusvaikutukset, henkilöstövaikutukset, vaikutukset lapsiin ja lapsiperheisiin sekä varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen osalta myös yritysvaikutukset.

Selvitys sisältää näkemyksen Paimion kaupungin varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan palveluverkon järjestämisestä sekä arvion kustannuskehityksestä ja kiinteistötarpeista.

24.8.2026

2 Paimion kaupungin varhaiskasvatuksen palveluverkko

2.1 Varhaiskasvatuksen palvelut

Paimion kaupungin varhaiskasvatuksen palveluverkon vuoden 2025 lopussa muodostivat seitsemän kunnallista päiväkotia, kolme yksityistä päiväkotia ja 11 perhepäivähoitajaa sekä yksi kolmen hoitajan muodostama yksityinen ryhmäperhepäiväkoti. Päiväkodeissa oli yhteensä 35 ryhmää (taulukko 1.) Kunnalliset päiväkodit ovat Oinilan ja Tapiolan päiväkotia lukuun ottamatta pieniä, 2–3 ryhmäisiä. Oinilassa on viisi ryhmää ja Tapiolassa kahdeksan ryhmää. Yksityiset Nappulamäen ja Nappulakaaren päiväkodit ovat viisiryhmäisiä. Päiväkoti Viidakkovekaroissa oli vuoden 2025 lopussa yksi ryhmä.

Taulukko 1. Paimion kaupungin varhaiskasvatus 31.12.2025 (Paimion kaupunki 2026)

Kunnallinen varhaiskasvatus: Päiväkoti	Ryhmä yht.	0-2 - vuotiaita	3-5 - vuotiaita	6- vuotiaita	Lapsia yhteensä	Joista vuoro-hoidossa	Esioppilaita täyden-tävässä
Ala-Vistan	2	0	18	23	41	0	23
Hanhijoki	2	1	19	13	33	0	13
Kriivari	3	9	31	13	53	0	11
Kunnallinen Preitilä	2	12	19	0	31	0	0
Lempilä	2	0	21	15	36	0	14
Oinila	5	27	45	0	72	0	2
Tapiola	8	24	79	24	127	43	23
Kunnallisessa yhteensä	24	73	232	88	393	43	86
Yksityinen varhaiskasvatusyksikkö: Palvelusetelipäiväkoti	Ryhmä yht.	0-2 - vuotiaita	3-5 - vuotiaita	6- vuotiaita	Lapsia yhteensä	Joista vuoro-hoidossa	Esioppilaita täyden-tävässä
Nappulamäki/Verkanappulat	5	19	47	13	79	0	13
Nappulakaari/Verkanappulat	5	9	37	13	59	0	13
Päiväkoti Viidakkovekarat	1	1	17	0	18	0	0
Yksityisessä yhteensä	11	29	101	26	156	0	26
Yhteensä	35	102	333	114	549	43	112

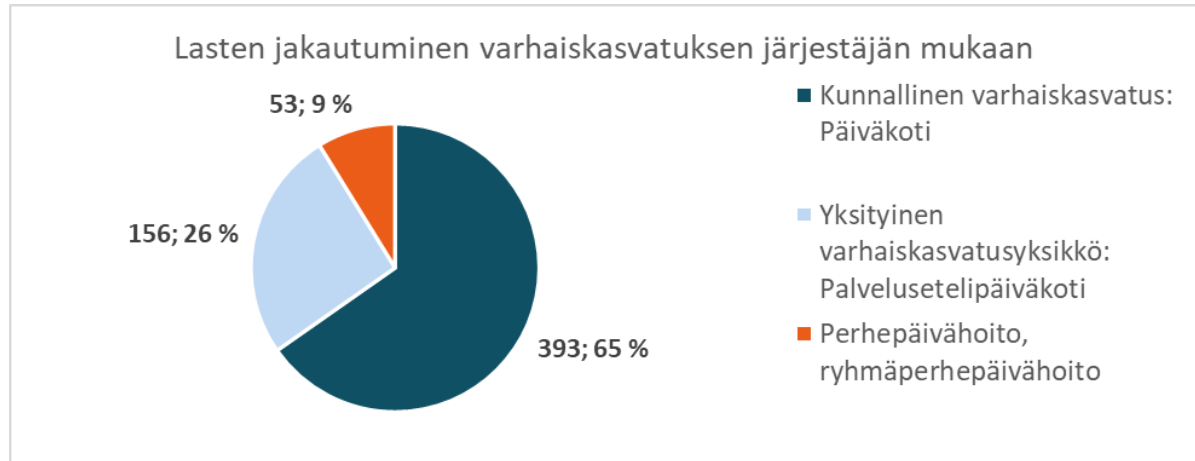
Perhepäivähoitajia oli 11 ja yksityisessä ryhmäperhepäiväkodissa kolme. Näiden palvelujen piirissä oli talvella 2025–2026 53 lasta, joista suurempi osa oli 0–2-vuotiaita.

Taulukko 2. Paimion kaupungin perhepäivähoito ja ryhmäperhepäiväkoti 31.12.2025 (Paimion kaupunki 2026)

Perhepäivähoito, ryhmäperhepäivähoito	Hoitajia	0-2 - vuotiaita	3-5 - vuotiaita	6- vuotiaita	Lapsia yhteensä
Kunnallinen perhepäivähoito	11	22	18	0	40
Yksityinen ryhmäperhepäiväkoti					
Vistan Vauhtivarpaat	3	5	8	0	13
Perhepäivähoidossa yhteensä	14,0	27	26	0	53

24.8.2026

Paimion kaupungin järjestämässä tai hankkimassa varhaiskasvatuksessa oli vuoden 2025 lopussa 650 lasta. Lapsista 65 % sai varhaiskasvatusta kunnallisessa päiväkodissa, 26 % yksityisessä palveluseteli-päiväkodissa ja 9 % perhepäivähoidossa tai ryhmäperhepäivähoidossa (kuva 1).

Kuva 1. Paimion kaupungin varhaiskasvatuksessa 31.12.2025 olleiden lasten jakautuminen järjestäjän mukaan (Paimion kaupunki 2026)

Vuorohoitoa annettiin vain Tapiolan päiväkodissa. Vuorohoitoon osallistui noin 10 % kunnalliseen päiväkotihoidon osallistuvista lapsista ja 6,6 % kaikista varhaiskasvatuksessa olevista lapsista. Lähes kaikki esioppilaat osallistuivat täydentävään varhaiskasvatukseen. Esioppilaat, joilla oli erityistarpeita, muodostivat poikkeuksellisen suuren osuuden esioppilaista, peräti 34,2 % kaikista esioppilaista (taulukko 3.) Tukea tarvitsevien esioppilaisen määrässä on mukana myös varhennettua oppivelvollisuutta suorittavia 5-vuotiaita.

Taulukko 3. Lasten jakautuminen eri varhaiskasvatuspalveluissa (Paimion kaupunki 2026)

Kunnallinen varhaiskasvatus: Päiväkot	Päiväkodin mitoitus ryhmien mukaan	Ryhmä yht.	Lapsia yhteensä	Joista vuoro-hoidossa	Joilla erityis-tarpeita	Esioppilaita täyden-tävässä	Esioppilaita, joilla erityistarpeita	Erotus maksimin ja hoidossa olevien määrässä
Kunnallisessa yhteensä	443	24	393	43	72	86	36	50
Osuus kunnallisen päiväkodin lapsista				9,7 %	16,3 %	97,7 %	40,9 %	
Yksityinen varhaiskasvatusyksikkö: Palvelusetelipäiväkot	Päiväkodin maksimikoko	Ryhmä yht.	Lapsia yhteensä	Joista vuoro-hoidossa	Joilla erityis-tarpeita	Esioppilaita täyden-tävässä	Esioppilaita, joilla erityistarpeita	Erotus maksimin ja hoidossa olevien määrässä
Yksityisessä yhteensä	195	11	156	0	9	26	3	39
Yhteensä	638	35	549	43	81	112	39	89
Osuus yksityisen päiväkodin lapsista				0,0 %	4,6 %	98,2 %	11,5 %	
Perhepäivähoito, ryhmäperhepäivähoito	Maksimikoko	Hoitajia	Lapsia yhteensä					
Perhepäivähoidossa yhteensä	12	14,0	53					
Kaikki varhaiskasvatuksessa yhteensä	650	49	602	43	81	112	39	48
Osuus kaikista varhaiskasvatuksessa olevista lapsista				6,6 %	12,5 %	98,2 %	34,2 %	

Taulukossa 3. päiväkotien mitoitus ryhmien mukaan on kaupungin ilmoittama tieto lapsimäärästä, joka mahtuu päiväkotiyksikköön, kun iän mukaiset ryhmäkoot ovat huomioitu. Kunnallisissa päiväko-deissa maksimimäärän ja hoidossa olevien lasten määrän erotus oli 50 tilapaikkaa ja yksityisissä

24.8.2026

varhaiskasvatuksen yksiköissä 39 tilapaikkaa. Kokonaiskapasiteetti oli 89 tilapaikkaa vuoden 2025 lopun tietojen pohjalta.

Kunnallisen varhaiskasvatuksen henkilöstömäärä oli 111,1 htv. Yhtä varhaiskasvatuksen työntekijää kohden oli keskimäärin 3,5 lasta. Yksityisellä puolella vastaava suhdeluku oli 4,7 (taulukko 4.) Taulukossa 4. suhde on laskettu Paimion kaupungin ilmoittamaa varhaiskasvatuksen työntekijämäärää kohden, ei varhaiskasvatuksen kasvatusvastuullista henkilöstöä kohden.

Taulukko 4. Paimion kaupungin varhaiskasvatuksen henkilöstö (Paimion kaupunki 2026)

Päiväkodin nimi (kunnallinen)	Lapsimäärä	Johtaja / apulaisjohtaja	Varhaiskasvatuksen opettaja	Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	Varhaiskasvatuksen sosionomi	Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	Avustajia / ohjaajia	Muu henkilöstöresurssi	Laitosapulaiset, ryhmää avustavat	Lapsia / työntekijä
Ala-Vistan päiväkot	41	1,0	4,0	0,3		2,0		2,5	0,5	4,0
Hanhijoen päiväkot	33	0,5	3,0	0,3		3,0	1,0	1,3	0,3	3,5
Kriivarin päiväkot	51	0,5	5,0	0,3		4,0	1,0	1,0	0,8	4,0
Lempilän päiväkot	36	0,5	2,0	1,0		3,0	1,0	1,3	0,3	3,9
Oinilan päiväkot	72	1,0	5,0	1,3	1,0	8,0	1,0	1,5	0,5	3,7
Preitilän päiväkot	31	0,5	3,0	0,3	1,0	2,0	1,0	0,3	0,3	3,7
Tapiolan päiväkot	127	2,0	13,0	1,0	0,0	10,0	6,0	9,0	1,0	3,0
Yhteensä	391,0	6,0	35,0	4,5	2,0	32,0	11,0	16,9	3,7	3,5
Päiväkodin nimi (palveluseteli + ryhmä)	Lapsimäärä	Johtaja / apulaisjohtaja	Varhaiskasvatuksen opettaja	Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	Varhaiskasvatuksen sosionomi	Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	Avustajia / ohjaajia	Muu henkilöstöresurssi	Laitosapulaiset, ryhmää avustavat	Lapsia / työntekijä
Nappulakaari / Verkanappulat	61	0,5	4,0			6,0	0,8		1,0	5,0
Nappulamäki / Verkanappulat	77	0,5	5,0			7,5			1,0	5,5
Viidakkovekarat	18	0,5	1,3	0,2		2,0				4,5
Vistan vauhtivarpaat		0,5				2,5				0,0
Yhteensä	156,0	2,0	10,3	0,2		18,0	0,8	0,0	2,0	4,7

2.2 Päiväkotikiinteistöt

Paimion vanhin käytössä oleva päiväkotirakennus on vuodelta 1957, Ala-Vistan päiväkot ja uusin Oinilan päiväkot (2024). Tapiolan päiväkodin kota valmistui vuonna 2025.

Päiväkodit ovat esteettömiä Ala-Vistan päiväkotia, Kriivarin päiväkodin piharakennusta sekä Jokelan päiväkotirakennusta lukuun ottamatta. Varhaiskasvatus on luopunut Jokelan päiväkotirakennuksesta, joten rakennus ei ole vuonna 2026 ollut kaupungin järjestämän varhaiskasvatuksen käytössä. Jokelan päiväkotia ei ole lakkautettu, vaan toiminta on siirretty Ala-Vistan päiväkotiin ja uuteen Oinilan päiväkotiin.

Paimion kaupungin varhaiskasvatuksen päiväkotirakennukset ovat kohtuullisen hyvässä kunnossa (taulukko 5.) Lempilän ja Oinilan päiväkodit ovat uutta vastaavassa kunnossa. Muut päiväkotirakennukset ovat tyydyttävässä tai hyvässä kunnossa. Tapiolan päiväkodin katon kunto on arvioitu välttävaksi ja katon korjaaminen on mukana kaupungin investointiohjelmassa.

24.8.2026

Taulukko 5. Paimion kaupungin päiväkotirakennusten kunto (Paimion kaupunki 2026)*

Arvo	Kuntoluokan kuvaus									
1	heikko, korvataan 1-5 vuoden kuluessa									
2	välttävä, peruskorjaustarve 1-5 vuoden kuluessa									
3	tydyttävä, huoltokorjaus 1-5 vuoden kuluessa tai peruskorjaus 5-10 v.									
4	hyvä, kevyitä huotokorjauksia 5-10 vuoden kuluessa									
5	uusi, ei toimenpiteitä seuraavan 10 vuoden aikana									
Päiväkoti/Koulu	Rakennusvuosi	Esteettömyys (on=x)	Yleinen kunto	Rakenteet	Pinnat	Keittiön laitteet	Ilmanvaihto	Muu talotekniikka	Katto	Piha-alue
Ala-Vistan Päiväkoti	1957		3	3	3	3	3	3	3	3
Hanhijoen päiväkot	1990	X	3	3	3	3	3	3	3	3
Jokelan päiväkot	1955		3	3	3	3	3	3	3	3
Keskitalo	1983	X	5	5	5	5	5	5	5	5
Kriivarin päiväkot	1984	X	3	3	3	3	3	3	4	3
Kriivarin päiväkodin piharakennus	1984		3	3	3		3	3	3	3
Oinilan Päiväkoti	2024	X	5	5	5	5	5	5	5	5
PAKK, Tapiolan PK	1983	X	4	4	4	4	4	4	2	4
PAKK Leikkimökit	2008		4	4	4		4	4	4	4
PAKK, vaunukatos	2008		4	4	4		4	4	4	4
PAKK, Kota	2025		5	5	5		5	5	5	5

*Keskitalo = Lempilän päiväkot

Päiväkotirakennusten tasearvot kuvaavat kiinteistöihin sitoutunutta jäljellä olevaa kirjanpidollista arvoa ja poistot rakennusten vuosittaisista kulumista kaupungin taloudessa. Investointitarpeet osoittavat, että palveluverkon kehittämisessä on huomioitava paitsi nykyisten tilojen käyttö ja kapasiteetti myös rakennusten kunto, elinkaarivaihe ja tulevat peruskorjaus- tai uudisrakentamistarpeet. Päiväkotikiinteistöihin liittyvät investoinnit voivat vaikuttaa merkittävästi varhaiskasvatuksen pitkän aikavälin kustannuksiin ja siihen, millaisella tilaverkolla palvelut ovat tarkoituksenmukaista järjestää.

Paimiossa toiminnassa olevien päiväkotien osalta Hanhijoen ja Kriivarin tasearvot ovat hyvin alhaiset. Hanhijoen päiväkodin tasearvo on nykyisellä poistotahdilla kokonaan poistettu muutaman vuoden sisällä. Yhteensä päiväkotien tasearvo vuoden 2025 lopussa on ollut 8,2 milj. euroa, josta lähes puolet Oinilan päiväkodin tasearvoa. Jokelan päiväkodin toiminta on päättynyt kevääseen 2025. Rakennusta on vuokrattu viimeisimpänä yksityiselle päiväkodille väistötilaksi. Jatkolinjauksia rakennuksen tulevaisuudesta ei ole vielä tehty. Mikäli rakennus poistettaisiin käytöstä, aiheuttaisi se tällä hetkellä noin 80 000 euron kertaluonteisen alaskirjauksen ja mahdollisen kertaluonteisen purkukustannuksen.

Päiväkotien ensimmäiset investointitarpeet ajoittuvat vuosille 2029–2030 ja kohdentuvat Kriivarin ja Tapiolan päiväkoteihin. Hanhijoen päiväkot on peruskorjauksen tarpeessa vuosien 2030–2035 aikana.

Tapiolan kiinteistöstä päiväkodin käytössä on vain 45 %. Kiinteistössä on lisäksi ulosvuokrattua toimisto-/tuotantotilaa (mm. valmistuskeittiö). Lisäksi siellä on kaupungin omana toimintana opiston toimintaa (kudonta, savityöt), museon varasto, hieman yli 400 m² liikuntasali sekä sen oheistilat. Yläpitokustannuksissa on ilmoitettu vain Tapiolan päiväkodin osuus kustannuksista.

24.8.2026

Taulukko 6. Paimion kaupungin päiväkotirakennusten tasearvot 31.12.2025, poistot 2025 ja tulevat investointitarpeet (Paimion kaupunki 2026).

Päiväkotirakennus	Rakennuksen tasearvo € 31.12.2025	Varhaiskasvatuksen käytössä oleva osuus rakennuksen pinta-alasta %	Tulevat investointitarpeet €						Lisätiedot investointitarpeista
			Poistot 2025 €/v	2029	2030	2026-2030 yhteensä	2030-2035 arvio yhteensä	Yhteensä 2026-2035 (10 v PTS)	
Ala-Vistan Päiväkoti	206 391	100	23 028			-		-	
Hanhijoen päiväkot	64 808	100	23 204			-	2 000 000	2 000 000	Peruskorjaus
Jokelan päiväkot, varhaiskasvatuksen toiminta päättynyt 31.7.2025	80 867		5 432			-		-	
Lempilän päiväkot	1 004 036	100	30 563			-		-	
Kriivarin päiväkot	82 796	100	5 622	120 000	2 300 000	2 420 000		2 420 000	Peruskorjaus
Oinilan Päiväkoti	3 983 308	100	242 108			-		-	
Tapiolan päiväkot	2 738 213	45	119 229	500 000		500 000	500 000	1 000 000	Kattoremontti, osa ikkunoista, viemäroinnistä ja ilmanvaihdosta
Kaikki yhteensä	8 160 419		449 186	620 000	2 300 000	2 920 000	2 500 000	5 420 000	

Rakennusten ylläpitokustannukset muodostuvat kiinteistöjen käytöstä, kunnossapidosta, energiasta, siivouksesta ja muista rakennusten ylläpitoon liittyvistä menoista. Ylläpitokustannukset vaihtelevat päiväkotikohtaisesti, mikä voi johtua esimerkiksi rakennusten koosta, iästä, teknisestä kunnosta, käyttöasteesta ja tilaratkaisuista. Palveluverkon tarkastelussa ylläpitokustannukset täydentävät kuvaa rakennuksiin sitoutuvista kokonaiskustannuksista ja auttavat arvioimaan, missä määrin nykyinen päiväkotiverkko on taloudellisesti tarkoituksenmukainen suhteessa palvelutarpeeseen ja tilojen käyttöön.

Paimiossa tilojen pääomakustannuksiin huomioidaan ainoastaan poistot, ei esimerkiksi rakennuksiin sitoutuneeseen pääomaan liittyviä rahoituskustannuksia. Oinilan ja Tapiolan päiväkotien vuosipoistot ovat merkittävästi muita päiväkoteja korkeammat suuremman tasearvon vuoksi. Ylläpitokustannukset ovat korkeimmat Tapiolan päiväkodissa, noin 158 000 euroa vuodessa. Yhteensä päiväkotirakennusten poistot ovat noin 450 000 euroa vuodessa ja ylläpitokustannukset noin 520 000 euroa vuodessa. Ylläpitokustannuksista energiakustannuksiin meni noin 172 000 euroa ja puhtaanapitoon 184 000 euroa. Jokelan päiväkodin ylläpitokustannukset olivat vuonna 2025 yhteensä 32 000 euroa.

Taulukko 7. Paimion kaupungin päiväkotirakennusten ylläpitokustannukset 2025 (Paimion kaupunki 2026).

Kiinteistö kustannukset 2025, €/v							
Päiväkotirakennus	Poisto/Pääomakustannukset	Käyttökustannukset energia (sähkö, lämpö, vesi, jätevesi)	Käyttökustannukset kiinteistön kunnossapito (muut kuin henk.kulut)	Kiinteistöhuollon henkilöstökulut	Käyttökustannukset puhtaanapito	Yhteensä ylläpitokustannukset	Yhteensä ylläpito- ja pääomakustannukset
Ala-Vistan Päiväkoti	23 028	15 017	8 453	6 542	20 949	50 961	73 989
Hanhijoen päiväkot	23 204	18 422	9 602	7 199	18 755	53 978	77 182
Jokelan päiväkot	5 432	12 170	5 324	6 198	8 539	32 231	37 663
Lempilän päiväkot	30 563	22 794	8 628	3 429	20 068	54 919	85 482
Kriivarin päiväkot	5 622	30 937	12 687	8 363	17 667	69 654	75 276
Oinilan Päiväkoti	242 108	22 875	27 707	7 524	41 351	99 457	341 565
Tapiolan päiväkot	119 229	49 715	32 691	18 555	56 823	157 784	277 013
Kaikki yhteensä	449 186	171 930	105 092	57 810	184 152	518 984	968 170

24.8.2026

3 Paimion kaupungin nykyinen perusopetuksen palveluverkko

3.1 Perusopetuksen palvelut

Paimion kaupungin perusopetuksen palveluverkko muodostuu neljästä koulusta. Vuosiluokkien 1–6 kouluja ovat Hanhijoen, Jokelan ja Kriivarin koulut. Hanhijoen koulun erityisluokilla opiskelee myös vuosiluokkien 7–9 oppilaita. Vistan koulu on vuosiluokkien 1–9 yhtenäiskoulu. Hanhijoen ja Vistan kouluissa oli lukuvuonna 2025–2026 erityisluokkia. Hanhijoen koulun erityisluokissa toteutetaan vaativan erityisen tuen opetusta. Vistan erityisluokilla opetusta annetaan 1–9 luokkalaisille erilaisten tuen tarpeiden mukaan. Vistan koulun alaisuudessa toimivat myös lastensuojelulaitosten Veikkarin ja Paimionmarkin opetusryhmät.

Hanhijoen koulu on oppilasmäärältään pienin 126 oppilasta. Suurin on Vistan koulu, jossa oppilaita on 808 (taulukko 8.)

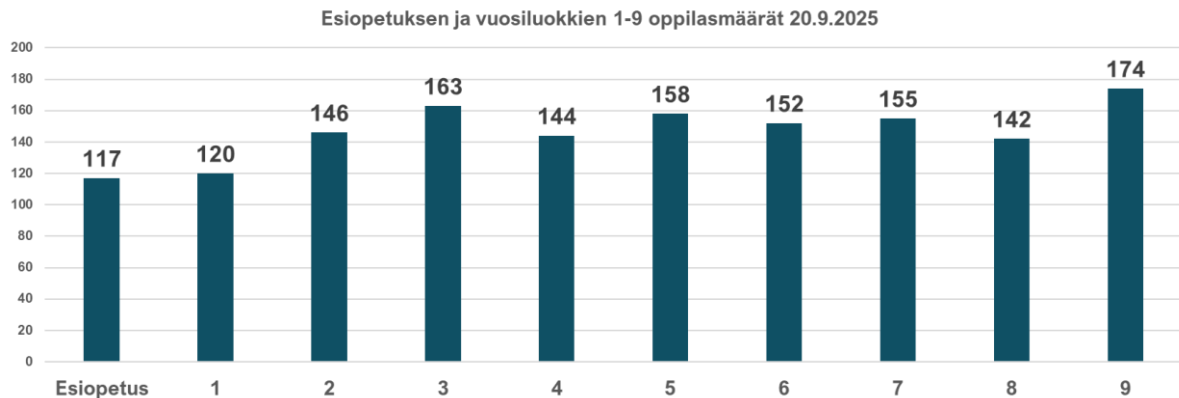
Taulukko 8. Esi- ja perusopetuksen oppilastilasto 20.9.2025 (Paimion kaupunki 2026)

Koulu	Esi-opetus	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Perusopetus yhteensä	Esiopetus yhteensä	Esi- ja perusopetus yhteensä
Hanhijoki		16	17	21	17	20	19				110		110
Hanhijoki erityisluokat		2	1	3	3	2	1	2	2		16		16
Jokela		38	42	42	41	38	47				248		248
Kriivari		28	40	37	23	23	21				172		172
Vista yleisopetus		31	45	60	60	65	55	136	128	145	725		725
Vista erityisluokat		5	1			10	9	17	9	20	71		71
Vista Veikkari									1	5	6		6
Vista Paimionmarkki									2	4	6		6
Esiopetus:													
Ala-Vista	23											23	23
Hanhijoki	13											13	13
Oinila	2											2	2
Kriivari	13											13	13
Lempilä	15											15	15
Tapiola	25											25	25
Nappulakaari (yksityinen)	13											13	13
Nappulamäki (yksityinen)	13											13	13
Yhteensä	117	120	146	163	144	158	152	155	142	174	1354	117	1471

Paimion kaupungissa esiopetus on varhaiskasvatuksen alaista toimintaa ja esiopetusta annetaan kudessa kaupungin päiväkodissa ja kahdessa yksityisen palvelutuottajan päiväkodissa. Esiopetusryhmien koot vaihtelevat kahdesta lapsesta 25 lapseen.

Kuvassa 2. on Paimion kaupungin esiopetuksen ja vuosiluokkien 1–9 oppilaat vuosiluokittain. Kuvasta voi havaita, että nuorimpien vuosiluokkien oppilasmäärät ovat vanhempien vuosiluokkien oppilasmääriä pienempiä (kuva 2.) Toisin sanoen, nuoremmat ikäluokat ovat vanhempia ikäluokkia pienempiä.

24.8.2026

Kuva 2. Esi- ja perusopetuksen vuosiluokkakohtaiset oppilasmäärät virallisena tilastointipäivänä 20.9.2025 (Paimion kaupunki 2026)

Lukuvuonna 2025–2026 esi- ja perusopetuksen oppilaista noin 20 % oli oppilaskuljetuksen oppilaita. Kaikissa kouluissa oli kuljetusoppilaita. Kahdessa esiopetusryhmässä oli myös kuljetusoppilaita (taulukko 9.)

Taulukko 9. Lukuvuonna 2025–2026 kuljetusedun saaneet esi- ja perusopetuksen oppilaat (Paimion kaupunki 2026)

Koulu	Koulun oppilasmäärä	Perusopetuksen kuljetusoppilaiden määrä	Esioppilaiden kuljetusoppilaiden määrä	Osuus koulun oppilaista
Hanhijoki	110	13		11,8
Hanhijoki erityisluokat	16	13		81,3
Jokela	248	42		16,9
Kriivari	172	14		8,1
Vista alakoulu	316	93		29,4
Vista yläkoulu	409	69		16,9
Vista erityisluokat	71	24		33,8
Kriivarin pk. Esiopetus	13		1	7,7
Oinilan pk. Esiopetus	2		1	50,0
Yhteensä	1357	268	2	19,9

3.2 Koulukiinteistöt

Paimion kaupungin kouluista Jokelan ja Vistan kouluyksiköt muodostuvat usean eri rakennuksen muodostamasta kokonaisuudesta. Saman koulun eri rakennukset ovat rakennettu usean vuosikymmenen aikana. Esimerkiksi kunnan vanhin koulurakennus vuodelta 1880 on yksi kuudesta Jokelan koulun rakennuksista. Jokelan koulun viisi muuta rakennusta ovat rakennettu 1920-, 1940-, 1950-, 1990- ja 2000-luvuilla. Näistä rakennuksista puolet on esteettömiä.

24.8.2026

Taulukko 10. Paimion kaupungin koulurakennusten kunto (Paimion kaupunki 2026)*

Arvo	Kuntoluokan kuvaus									
1	heikko, korvataan 1-5 vuoden kuluessa									
2	välttävä, peruskorjaustarve 1-5 vuoden kuluessa									
3	tyyydyttävä, huoltokorjaus 1-5 vuoden kuluessa tai peruskorjaus 5-10 v.									
4	hyvä, kevyitä huotokorjauksia 5-10 vuoden kuluessa									
5	uusi, ei toimenpiteitä seuraavan 10 vuoden aikana									
Päiväkoti/Koulu	Rakennusvuosi	Esteettömyys (on=x)	Yleinen kunto	Rakenteet	Pinnat	Keittiön laitteet	Ilmanvaihto	Muu talotekniikka	Katto	Piha- alue
Alatalo	1983	x	4	4	4		4	4	4	4
Hanhijoen koulu	1991	x	3	3	3		3	3	3	3
Hanhijoen koulun erilliskorjaus	1991	x	3	3	3		3	3	3	3
Jokelan koulu Rak. 1	1880		4	4	4		4	4	4	4
Jokelan koulu Rak. 2	1920		4	4	4		4	4	4	4
Jokelan koulu Rak. 3	1947	x	4	4	4		4	4	4	4
Jokelan koulu Rak. 4	1958		4	4	4		4	4	4	4
Jokelan koulu Rak. 5	1998	x	4	4	4		4	4	4	4
Jokelan koulu Rak. 6	2009	x	4	4	4		4	4	4	4
Jukola	1992	x	4	4	4	4	4	4	4	4
Kriivarin koulu	1988, 2026	x	5	5	5	5	5	5	5	5
Lempilä	1920		3	3	3		3	3	3	3
Myllyhaan koulu	1967		2	2	2		2	2	2	3
Paimion Lukio A-, B- ja C-osa	1960, 1985	x	4	4	4	3 ja 4	4	4	4	4
Vistan 2-Sali	1962	x	2	2	2		2	2	2	3
Vistan Kivikoulu	1954	x	5	5	5		5	5	5	3
Vistan puukoulu	1905		2	2	2		2	2	2	3
Vistan Yhteiskoulu	1928, 1950, 1960	x	5	4	5		5	5	3 ja 4	3
Vistan Yläkoulu ja Uimahalli	1974	x	4	4	4	3 ja 4	4	4	4	3
Alatalon Talli	1983		2	2	2		4		3	4
Hanhijoen koulun piharakennus	2013		3	3	3		4		3	4
Jukolan Huvimaja	1996		3	3	3		4		3	4
Jukolan varasto	1992		4	4	4		4		4	4
Paimion Lukio autokatos	1985		3	3	3		4		4	4
Paimion lukion kiinteistöhoitotila	1927		3	3	3		4		4	4

*Alatalo, Jukola ja Lempilä ovat Vistan koulun rakennuksia. Lempilä on Vistan koulun Poiju-luokan tilat.

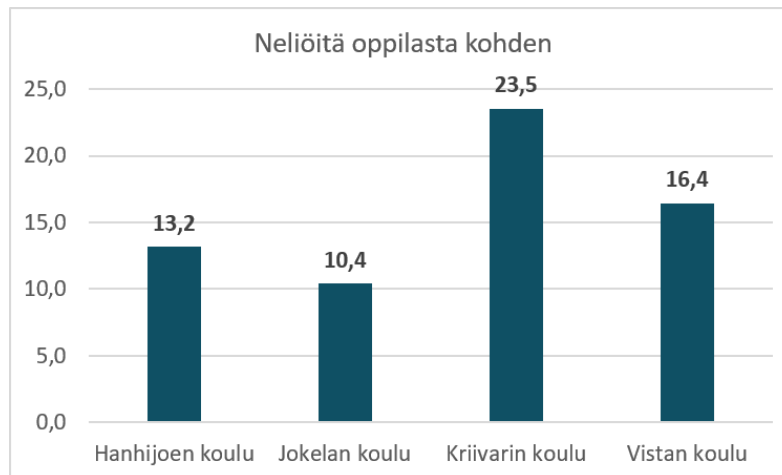
Koulurakennukset ovat pääsääntöisesti arvioitu kunnoltaan hyväksi. Kriivarin koulun peruskorjaus ja laajennus ovat toteutettu vastikään ja tämä rakennuskokonaisuus on uutta vastaavassa kunnossa. Samoin Vistan kivikoulu ja yhteiskoulu ovat yhteiskoulun kattoa lukuun ottamatta hyvässä kunnossa.

Entisen Myllyhaan koulun rakennus eli nykyinen Perhetalo Hattara, Vistan 2-Sali, Vistan puukoulu ja Alatalon talli on arvioitu kunnoltaan välttäväksi.

Kuvassa 3. tarkastellaan koulujen laajuuksia oppilasta kohden. Erot koulujen kesken ovat suuret. Jokelan koulussa oppilasta kohden on reilut 10 neliötä ja Kriivarin koulussa neliötä oppilasta kohden on yli kaksinkertainen määrä (23,5 m²). Hanhijoen koulussa on neliötä oppilasta kohden voi arvioida olevan kohtuullisesti, kun otetaan huomioon, että koulussa järjestetään kaupungin vammaisopetus.

Kriivarin koulu on laajennettu vastaamaan kaksisarjaisen koulun tarpeita (12 opetusryhmää), mutta syksyllä 2025 koulussa toimi vain 9 perusopetusryhmää: vuosiluokat 1–3 ovat kaksisarjaisia ja vuosiluokat 4–6 ovat yksisarjaisia.

24.8.2026

Kuva 3. Koulujen laajuudet oppilasta kohden (Paimion kaupunki 2026)

Paimion koulurakennusten tasearvot (taulukko 11) ovat yhteensä noin 25 miljoonaa euroa huomioi-den Kriivarin koulun peruskorjauksen ja laajennuksen vaikutus. Pienin tasearvo on Vistan kouluraken-nuksista erillisyksikkö Vistan Poijulla, joka on neuropsykiatrishaasteisten oppilaiden ja kouluun kiin-nittymisen haasteiden kanssa kamppailevien oppilaiden erityisluokka. Yksikkö on hallinnollisesti osa Vistan koulua (oppilaina voi olla sekä ala- että yläkouluikäisiä). Poiju sijaitsee entisessä Lempilän päi-väkotirakennuksessa.

24.8.2026

Taulukko 11. Paimion kaupungin koulurakennusten tasearvot 31.12.2025, poistot 2025 ja purkukustannusarviot (Paimion kaupunki 2026).

Koulurakennus	Rakennuksen tasearvo € 31.12.2025	Perusopetuksen käytössä oleva osuus rakennuksen pinta-alasta %	Poistot 2025 €/v	Purkukustannusarvio
Hanhijoen koulu	654 670	100	69 561	
Jokelan koulu Rak. 1	1 401 847	100	156 533	
Jokelan koulu Rak. 2		100		
Jokelan koulu Rak. 3		100		
Jokelan koulu Rak. 4		100		
Jokelan koulu Rak. 5		100		
Jokelan koulu Rak. 6		100		
Kriivarin koulu*	10 000 000	100	250 000	
Vistan Kivikoulu	1 959 488	100	102 379	
Vistan puukoulu	244 804	83	13 530	
Vistan alatalo	863 988	100	48 297	
Vistan Jukola	210 492	100	19 345	
Vistan Yläkoulu / Uimahalli	6 212 998	88	190 175	
Vistan Yhteiskoulu	2 734 419	100	139 513	
Vistan 2-Sali		100	-	
Vistan Poiju (Lempilä)	27 395	100	3 192	
Myllyhaan koulu (koululaisten aamupv-toiminta + MLL Paimio kohtaamispaikkatoiminta)	104 849	-		150 000
Paimion Lukio A-, B- ja C-osa	761 336	70		
Kaikki yhteensä	25 176 286		992 525	150 000

*Kriivarin koulun osalta tasearvo ja vuosipoisto on vuoden 2026 arvio laajennuksen ja peruskorjauksen jälkeen.

Paimion koulurakennuksiin kohdistuu lähivuosina merkittäviä investointitarpeita (taulukko 12). Hanhijoen ja Vistan puukoulun osalta edessä on peruskorjaus. Hanhijoen osalta peruskorjaustarve ajoittuisi vuosille 2028–2029 ja Vistan puukoulun osalta vuodelle 2027. Vistan puukoulu on osayleiskaa- vassa suojeltu rakennus ja sitä ei saa purkaa. Vuoteen 2030 mennessä investointitarpeet ovat yhteensä noin 6,2 milj. euroa ja vuoteen 2035 mennessä noin 7,4 milj. euroa.

24.8.2026

Taulukko 12. Paimion kaupungin koulurakennusten investointitarpeet (Paimion kaupunki 2026).

Koulurakennus	Tulevat investointitarpeet €								Lisätiedot/esim. tarkennus investointitarpeista
	2026	2027	2028	2029	2030	2026-2030 yhteensä	2030-2035 arvio yhteensä	Yhteensä 2026-2035 (10 v PTS)	
Hanhijoen koulu	20 000	150 000	2 000 000	1 000 000		3 170 000		3 170 000	Leikkivälineitä, Peruskorjaus
Jokelan koulu Rak. 1						-	55 000	55 000	Julkisivut ja ikkunat
Jokelan koulu Rak. 2						-	55 000	55 000	Julkisivut ja ikkunat
Jokelan koulu Rak. 3						-		-	
Jokelan koulu Rak. 4						-		-	
Jokelan koulu Rak. 5						-		-	
Jokelan koulu Rak. 6						-		-	
Kriivarin koulu*						-		-	
Vistan Kivikoulu						-	20 000	20 000	Katon pinnoitus/korjausta
Vistan puukoulu	50 000	1 600 000				1 650 000		1 650 000	Peruskorjaus
Vistan alatalo						-	150 000	150 000	Aurinkovoimala ja leikkivälineitä
Vistan Jukola						-		-	
Vistan Yläkoulu / Uimahalli	60 000					60 000		60 000	Leikkivälineitä ja purunpoisto
Vistan Yhteiskoulu	30 000					30 000	600 000	630 000	Leikkivälineitä, kattoremontti
Vistan 2-Sali	150 000					150 000	250 000	400 000	Saneeraus
Vistan Poiju (Lempilä)						-		-	
Myllyhaan koulu (koululaisten aamupv-toiminta + MLL Paimio kohtaamispaikkatoiminta)						-		-	
Paimion Lukio A-, B- ja C-osa	160 000	1 000 000				1 160 000		1 160 000	A-osan paalutus ja saneeraus
Kaikki yhteensä	470 000	2 750 000	2 000 000	1 000 000	-	6 220 000	1 130 000	7 350 000	

Koulurakennusten poistot ovat vuositasolla yhteensä noin 1,0 milj. euroa ja ylläpitokustannukset noin 1,0 milj. euroa. Ylläpitokustannuksista merkittävin osa koostui energiakustannuksista, noin 450 000 euroa ja toiseksi suurin osa puhtaanapidon kustannuksista, noin 340 000 euroa. Korkeimmat ylläpitokustannukset olivat Vistan yläkoulun rakennuksessa, noin 255 000 euroa. Kaiken kaikkiaan Vistan koulun kaikkien rakennusten ylläpitokustannukset olivat yhteensä noin 640 000 euroa ja siitä energiakustannukset 285 000 euroa ja puhtaanapidon kustannukset 220 000 euroa.

Taulukko 13. Paimion kaupungin koulurakennusten ylläpitokustannukset 2025 (Paimion kaupunki 2026).

Kiinteistökustannukset 2025, €/v							
Koulurakennus	Poisto/Pääomakustannukset	Käyttökustannukset energia (sähkö, lämpö, vesi, jätevesi)	Käyttökustannukset kiinteistön kunnossapito (muut kuin henk.kulut)	Kiinteistöhuollon henkilöstökulut	Käyttökustannukset puhtaanapito	Yhteensä ylläpitokustannukset	Yhteensä ylläpito- ja pääomakustannukset
Hanhijoen koulu	69 561	47 083	12 041	14 547	37 231	110 902	180 463
Jokelan koulu	156 533	64 674	16 391	12 035	42 409	135 509	292 042
Kriivarin koulu*	250 000	58 781	17 306	12 268	38 781	127 136	377 136
Vistan kivikoulu	102 379	29 765	8 040	5 946	22 054	65 805	168 184
Vistan puukoulu	13 530	17 139	3 124	3 519	12 058	35 840	49 370
Vistan alatalo	48 297	21 024	13 199	4 951	15 486	54 660	102 957
Vistan Jukola	19 345	12 055	7 705	1 830	8 459	30 049	49 394
Vistan yläkoulu	190 175	102 324	34 012	22 952	96 133	255 421	445 596
Vistan Yhteiskoulu	139 513	67 002	13 519	10 084	47 537	138 142	277 655
Vistan koulu 2-sali	-	30 537	830	1 970	12 230	45 567	45 567
Vistan koulun Poiju	3 192	5 957	3 862	1 011	5 957	16 787	19 979
Kaikki yhteensä	992 525	456 341	130 029	91 113	338 335	1 015 818	2 008 343

*Kriivarin koulun osalta poisto/pääomakustannus on vuoden 2026 arvio. Vuonna 2025 poisto oli 33 700.

24.8.2026

4 Varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen talouden tarkastelu

4.1 Yleistä tietoa lapsi- ja oppilaskohtaisista kustannuksista

Selvityksessä on koostettu tiedot Paimion sekä verrokkikuntina toimivien Kaarinan, Raision, Liedon, Maskun, Euran, Muuramen ja Ilmajoen lapsi- ja oppilaskohtaisista kustannuksista tuoreimpien vuoden 2025 käyttötaloustietojen perusteella. Tiedot on jokainen kunta itse toimittanut Valtiokonttorille, jonka tietopalvelu tutkiahallinto.fi:stä tarkastelussa olevat tiedot on poimittu.

- Kuntatyyppi-niminen verrokki koostuu muista kunnista, joiden asukasluku poikkeaa enintään 30 % Paimion asukasluvusta, ja joiden kuntaryhmä (Tilastokeskuksen kuntaryhmityksessä) on sama kuin kohdekunnalla.
- Kustannuskehitystarkastelussa 2020–2025 vuoden 2020 tiedot ovat Tilastokeskuksen palveluluokittaisesta tilastotiedonkeruusta ja vuosien 2021–2025 valtiokonttorin vastaavasta tiedonkeruusta.
- Muita tarkastelussa käytettyjä tietolähteitä ovat Tilastokeskus, Vipunen ja OPH:n valtion-osuusraportit.
- Taulukoissa olevat väritykset kuvaavat riveittäin kustannuksien tai tuottojen suuruuksia. Vihreä väri tarkoittaa joko pienimpiä kuluja tai suurimpia tuottoja, punainen suurimpia kuluja tai pienimpiä tuottoja.

Ns. värityskirjaversioiden taulukoissa (kululajeittainen tarkastelu) ovat käytetyn tilikartan selitykset seuraavat:

- **Ulkoiset toimintakulut:** kuvaavat kunnan kassasta ulkopuolelle virtaavia euroja: palkat menevät työntekijöille, ulkoiset palvelujen ostot ovat palvelujen ostoja esimerkiksi yrityksiltä, kuntayhtymiltä tai muilta kunnilta, ulkoiset vuokrat ovat muilta kuin kunnalta itseltään vuokrattujen tilojen (tai laitteiden) vuokria.
 - Palvelusetelikustannukset näkyvät asiakaspalveluiden ostoissa.
 - Muissa kunnissa koulua käyvien lasten kotikuntakorvauksen kulut näkyvät asiakaspalveluiden ostoissa.
- **Sisäiset toimintakulut:** kuluja, joissa eurot liikkuvat vain kunnan sisällä. Sisäiset palvelujen ostot voivat olla esimerkiksi ICT- tai ravitsemuspalveluiden kuluja, kun ne on tuotettu kunnan omissa tukipalveluissa. Sisäiset vuokrat ovat vuokria kunnan omilta tilapalveluilta.
 - Sisäiset toimintakulut näkyvät jollain toisella palveluluokalla, esimerkiksi tukipalveluissa tai tila- ja vuokrauspalveluissa sisäisinä toimintatuottoina.
 - Paimion sisäisissä vuokrissa on mukana pääomavuokra ja ylläpitovuokra, joista pääomavuokra pitää sisällään vain rakennusten kirjanpidon poistot. Ylläpitovuokra sisältää myös ulkoistetun siivouksen.
 - Ravitsemuspalvelut on Paimiossa ulkoistettu, joten ne näkyvät ulkoisissa muiden palveluiden ostoissa, kun monella verrokkikunnilla omana toimintana järjestetyt ravitsemuspalvelut näkyvät sisäisten palvelujen ostoissa.
- **Vyörytyskulut** ovat vaihtoehtoinen tapa kohdistaa sisäisiä toimintakuluja toisille palveluluokille, ja osa kunnista käyttää sisäisen laskutuksen sijaan vain vyörytyksiä.
 - Vyörytyskulut näkyvät jollain toisella palveluluokalla vyörytystuottoina.

24.8.2026

- **Ulkoiset toimintatuotot** ovat esimerkiksi tuottoja palvelun myynnistä toisille kunnille, maksutuottoja palvelun käyttäjiltä sekä palveluun saatuja avustuksia, esimerkiksi palkkatukea.
 - Saadut kotikuntakorvaukset näkyvät myyntituotoissa, kun kunnassa koulua käy toisen kunnan lapsia.
- **Poistot ja arvonalentumiset** kuvaavat palvelussa käytettävän kaluston tai tilojen kulumista ja arvonalenemaa. Poistoja ei yleensä tehdä tiloista suoraan esimerkiksi varhaiskasvatuksessa, jos tilat on vuokrattu ulkoiselta toimijalta tai kunnan omilta tilapalveluilta, vaan tällöin poistot sisältyvät vuokraan ja poistot tehdään tila- ja vuokrauspalveluissa, jos tilat on vuokrattu kunnan omista tilapalveluista.
- **Valmistus omaan käyttöön** –tiliä käytetään, kun kunta tuottaa jonkin hyödykkeen pääasiallisesti omaa henkilökuntaa käyttäen ja aktivoi henkilöstökustannukset taseeseen. Tiliä käytetään esimerkiksi itse toteutettujen rakennushankkeiden kulujen taseeseen aktivoinnissa.
- Koska kunnat käyttävät sisäistä laskutusta ja vyörytyksiä vaihtelevasti, on jonkin palvelun kokonaiskustannusten vertailussa usein hedelmällistä vertailla käyttökuluja, käyttötuottoja ja nettokäyttökustannusta
 - **Käyttökulut** sisältävät ulkoiset toimintakulut, sisäiset toimintakulut, poistot ja arvonalentumiset sekä vyörytyskulut.
 - **Käyttötuotot** sisältävät ulkoiset toimintatuotot, sisäiset toimintatuotot, valmistuksen omaan käyttöön sekä vyörytystuotot
 - **Nettokäyttökustannus** on käyttökulut miinus käyttötuotot.

4.2 Varhaiskasvatuksen lapsikohtaiset kustannukset ja kustannuskehitys

Varhaiskasvatuksen lapsikohtaiset kustannukset sisältävät päiväkotitoiminnan, perhepäivähoidon ja muun varhaiskasvatuksen yhteenlasketut kustannukset. Tämän vuoksi jakajana kustannuksien osalta ovat kaikki kunnan 1–6-vuotiaat lapset. Eroavaisuuksia varhaiskasvatuksen yksikkökustannuksissa selittävät mm. erot osallistumisasteessa, tuen tarpeisten lasten määrissä, vuorohoidon tarpeessa sekä esioppilaiden täydentävän varhaiskasvatuksen eri toteutusmallit. Erityisesti osallistumisasteella ja etenkin alle 3-vuotiaiden osallistumisasteella on iso vaikutus, koska lakisääteisen mitoituksen vuoksi alle 3-vuotiaiden henkilöstötarve on 1,75-kertainen (alle 3-vuotiaat vähintään 1 työntekijä/4 lasta ja vähintään 3-vuotiaat 1 työntekijä/7 lasta). Käytännössä tämä tarkoittaa, että kolmen kasvattajan ryhmässä voi olla enintään 12 alle 3-vuotiaasta lasta ja 21 vähintään 3-vuotiaasta lasta.

Osallistumisaste tarkoittaa lapsen osallistumista tarkasteluajankohtana päiväkotihoidon tai perhepäivähoidon, riippumatta päivittäisten hoitotuntien määrästä. Verrokkitarkastelun kunnista vuonna 2025 alle 3-vuotiaiden osallistumisaste (taulukko 14) on ollut korkein Paimiossa ja Maskussa, 71 %). 1–6-vuotiaiden osallistumisaste on ollut korkein Paimiossa. Myös Kaarinassa, Raisiossa, Liedossa ja Maskussa on korkeat varhaiskasvatuksen osallistumisasteet.

Vertailun perusteella Paimion varhaiskasvatuksen käyttökustannukset ovat Raision ja Kaarinan kanssa vertailun korkeimmat sekä korkeammat kuin koko maan keskiarvo tai saman kuntatyyppin kuntien keskiarvo. Paimion asiakaspalveluiden ostoja nostaa palvelusetelitoiminnan suhteellisesti suuri osuus ja muiden palveluiden ostoja ulkoistetut ravitsemuspalvelut. Toisaalta sisäiset toimintakulut ovat

24.8.2026

verrokkeja alhaisemmat. Vaikka varhaiskasvatuksessa palvelusetelitoiminnalla on suhteellisesti suuri osuus, ovat henkilöstökulut verrattain korkeat per 1–6-vuotias.

Taulukko 14. Varhaiskasvatuksen kustannukset euroa per 1–6-vuotias lapsi vuonna 2025 Paimiossa ja Paimion verrokkikunnissa.

Lapset varhaiskasvatuksessa	606	2130	1245	1119	510	351	579	720	228232	11334
Osallistumisaste	89 %	87 %	87 %	87 %	87 %	72 %	84 %	84 %	80 %	73 %
1-6-vuotiaat kunnassa	680	2 441	1 436	1 292	583	488	693	861	283 639	15 577
Varhaiskasvatus, euroa per 1-6-vuotiaat	Paimio	Kaarina	Raisio	Lieto	Masku	Eura	Muurame	Ilmajoki	Koko maa	Kuntatyyppi
Ulkoiset toimintakulut:										
Henkilöstökulut	8 224	6 558	8 387	7 612	6 805	8 396	6 628	8 383	7 790	7 755
Asiakaspalvelujen ostot	3 147	5 034	2 465	2 503	3 085	846	2 340	809	1 614	1 481
Muiden palvelujen ostot	1 203	198	152	225	407	322	116	312	874	402
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	124	137	68	110	323	89	28	498	100	128
Avustukset	549	590	591	512	536	754	513	700	847	739
Vuokrat	73	41	7	50	5	61	13	35	79	108
Muut kulut	9	16	19	22	18	24	9	22	22	24
Ulkoiset toimintakulut yhteensä	13 329	12 573	11 688	11 034	11 179	10 492	9 647	10 757	11 326	10 637
Sisäiset toimintakulut:										
Sisäiset palvelujen ostot	432	1 990	1 404	1 581	1 963	1 018	560	0	918	973
Sisäiset vuokrat	1 276	670	1 902	1 782	407	1 689	1 291	0	1 582	1 000
Sisäiset toimintakulut yhteensä	1 712	2 671	3 306	3 363	2 370	2 707	1 851	0	2 571	1 974
Poistot ja arvonalentumiset	60	51	14	36	482	108	11	178	75	93
Vyörytyskulut	0	0	545	0	0	462	339	839	732	695
Käyttökulut yhteensä (sis + ulk)	15 100	15 295	15 553	14 434	14 031	13 768	11 848	11 775	14 705	13 398
Ulkoiset toimintatuotot:										
Myyntituotot	139	2	53	1	2	101	142	75	81	244
Maksutuotot	589	955	612	969	819	392	754	480	615	417
Tuet ja avustukset	82	16	87	4	61	7	-1	18	87	78
Vuokratuotot	0	0	0	0	1	0	0	0	2	1
Muut tuotot	0	91	0	0	0	0	0	0	6	3
Ulkoiset toimintatuotot yhteensä	810	1 065	751	974	884	500	895	573	790	743
Sisäiset toimintatuotot	0	0	0	0	767	0	0	0	25	38
Valmistus omaan käyttöön	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0
Vyörytystuotot	0	0	0	0	0	0	0	18	33	15
Käyttötuoat yhteensä (sis + ulk)	810	1 066	751	974	1 651	500	895	591	849	796
Nettokäyttökustannus	14 291	14 230	14 802	13 460	12 380	13 268	10 953	11 183	13 856	12 602
Nettokäyttökustannus ilman maksutuottoja	14 879	15 185	15 413	14 429	13 200	13 660	11 707	11 663	14 471	13 018

Taulukko 15. Varhaiskasvatuksen osallistumisaste vuonna 2025 Paimiossa ja Paimion verrokkikunnissa.

Osallistuminen varhaiskasvatukseen	Paimio	Kaarina	Raisio	Lieto	Masku	Eura	Muurame	Ilmajoki	Koko maa
1-2-vuotiaita kunnassa asuvia	186	755	432	366	161	172	190	266	88 172
1-2-vuotiaita lapsia varhaiskasvatuksessa*	132	510	285	237	114	99	123	171	53 523
Osallistumisaste, 0-2-vuotiaat	71 %	68 %	66 %	65 %	71 %	58 %	65 %	64 %	61 %
3-5-vuotiaita kunnassa asuvia	381	1 247	769	699	314	235	374	437	147 129
3-5-vuotiaita lapsia varhaiskasvatuksessa*	366	1 209	732	669	297	192	333	405	134 424
Osallistumisaste, 3-5-vuotiaat	96 %	97 %	95 %	96 %	95 %	82 %	89 %	93 %	91 %
6-vuotiaita kunnassa asuvia	113	439	235	227	108	81	129	158	48 446
6-vuotiaita lapsia varhaiskasvatuksessa*	108	411	228	213	99	60	123	144	41 868
Osallistumisaste	96 %	94 %	97 %	94 %	92 %	74 %	95 %	91 %	86 %
1-6-vuotiaiden osallistumisaste yhteensä:	90 %	88 %	86 %	87 %	89 %	72 %	76 %	83 %	81 %
<i>*Kunnassa asuvat lapset, jotka käyvät varhaiskasvatuksessa (minkä tahansa kunnan alueella)</i>									

Kun tarkastellaan (taulukko 16) varhaiskasvatuksen kustannuksia siten, että huomioidaan alle 3-vuotiaat kertoimella 1,75, osapäivähoidossa olevat kertoimella 0,6, vuorohoidossa olleet lapset kertoimella

24.8.2026

1,4, erityisen tuen tarpeiset lapset kertomella 2 ja tehostetun tuen tarpeiset kertomella 1,5 saadaan ns. laskennallisten lasten määrä. Jakamalla varhaiskasvatuksen oman toiminnan kustannukset laskennallisten lasten määrällä saadaan paremmin kuntien välillä vertailukelpoinen kustannus. Laskennallisen lapsen avulla lapsikohtainen kustannus on yritetty saada mahdollisimman hyvin vastaamaan 3–5-vuotiaan kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olevan lapsen perushintaa eli palvelusetelin laskennallista maksimiarvoa.

Varhaiskasvatuksen oman toiminnan kustannukset per laskennallinen lapsi olivat vuonna 2025 Paimiossa 14 051 euroa ja verrokkijoukon puolivälissä. Ilmajoella, Muuramessa ja Maskussa nettokustannukset olivat alhaisemmat ja Raisiossa, Liedossa, Eurassa ja Kaarinassa korkeammat.

Taulukko 16. Varhaiskasvatuksen oman toiminnan (päiväkoti + perhepäivähoito) kustannukset euroa/laskennallinen lapsi vuonna 2025 Paimiossa ja Paimion verrokkikunnissa.

Laskennallisia lapsia omassa varhaiskasvatuksessa	557	1 367	1 242	951	414	398	557	806	228 077
Kokopäiväisiä lapsia omassa varhaiskasvatuksessa	420	1 094	982	762	336	297	456	647	180 688
Kunnan päiväkotij- ja perhepäivähoito, euroa per toiminnassa olleet lapset kunnallisessa varhaiskasvatuksessa									
Ulkoiset toimintakulut:	Paimio	Kaarina	Raisio	Lieto	Masku	Eura	Muurame	Ilmajoki	Koko maa
Henkilöstökulut	10 001	11 432	9 678	10 162	9 571	10 051	8 166	8 688	9 469
Asiakaspalvelujen ostot									
Muiden palvelujen ostot	1 946	428	222	376	705	527	176	409	1 343
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	195	302	99	184	560	133	43	656	153
Avustukset									
Vuokratulot	119	88	10	82	8	99	19	45	120
Muut kulut	14	35	28	37	32	39	14	29	34
Ulkoiset toimintakulut yhteensä	12 275	12 285	10 037	10 841	10 875	10 849	8 419	9 826	11 120
Sisäiset toimintakulut:									
Sisäiset palvelujen ostot	693	4 353	2 051	2 638	3 398	1 669	851	0	1 413
Sisäiset vuokrat	2 067	1 490	2 780	2 944	706	2 774	1 949	0	2 445
Sisäiset toimintakulut yhteensä	2 766	5 865	4 832	5 582	4 104	4 443	2 801	0	3 967
Poistot ja arvonalentumiset	97	113	20	62	836	177	17	237	117
Vyörytyskulut	0	0	764	0	0	740	496	1 035	1 087
Oman toiminnan käyttökulut yhteensä (sis + ulk)	15 138	18 262	15 653	16 485	15 816	16 210	11 732	11 098	16 291
Ulkoiset toimintatuotot:									
Myyntituotot									
Maksutuotot	954	2 131	894	1 642	1 421	644	1 147	638	953
Tuet ja avustukset	133	36	127	6	105	12	-2	3	129
Vuokratuotot	0	0	0	0	2	0	0	0	2
Muut tuotot	0	204	1	0	2	0	0	0	11
Ulkoiset toimintatuotot yhteensä	1 087	2 371	1 022	1 649	1 531	656	1 144	642	1 095
Sisäiset toimintatuotot	0	0	0	0	1 322	0	0	0	36
Valmistus omaan käyttöön	0	1	0	0	0	0	0	0	2
Vyörytystuotot	0	0	0	0	0	0	0	24	47
Oman toiminnan käyttötuotot yhteensä (sis + ulk)	1 087	2 372	1 022	1 649	2 852	656	1 144	666	1 179
Oman toiminnan nettokäyttökustannus	14 051	15 890	14 631	14 836	12 963	15 554	10 588	10 432	15 112
Ilman maksutuottoja:	15 005	18 021	15 525	16 478	14 384	16 198	11 734	11 070	16 065
Per kuukausi (12 kk)	1 250	1 502	1 294	1 373	1 199	1 350	978	923	1 339

Vastaava tarkastelu pelkäästään varhaiskasvatuksen oman päiväkotitoiminnan osalta (taulukko 17) osoittaa, että oman toiminnan nettokäyttökustannukset olivat 14 263 euroa per laskennallinen lapsi. Edelliseen tarkasteluun verrattuna tilanne verrokkikuntien osalta on muuten sama, mutta Raision oman päiväkotitoiminnan nettokustannukset ovat nyt Paimiota edukkaammat. Per kuukausi oman päiväkotitoiminnan kustannus per kokoaikainen 3–5-vuotias oli 1 267 euroa. Tätä voidaan pitää verrannollisena lukuna palvelusetelin enimmäisarvoon.

24.8.2026

Taulukko 17 Varhaiskasvatuksen oman päiväkotitoiminnan kustannukset euroa/laskennallinen lapsi vuonna 2025 Paimiossa ja Paimion verrokkikunnissa.

Laskennallisia lapsia kunnan päiväkodeissa	500	1 264	1 148	911	392	380	544	734	219 603
Kokopäiväisiä lapsia kunnan päiväkodeissa	379	1 022	915	731	318	286	446	590	174 413
Päiväkotitoiminta, kunnan oma toiminta, euroa per toiminnassa olleet lapset kunnan päiväkodeissa									
Ulkoiset toimintakulut:	Paimio	Kaarina	Raisio	Lieto	Masku	Eura	Muurame	Ilmajoki	Koko maa
Henkilöstökulut	9 956	11 237	9 204	10 213	9 389	9 765	8 109	8 681	9 431
Asiakaspalvelujen ostot									
Muiden palvelujen ostot	1 987	371	174	332	653	443	158	366	1 340
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	200	311	87	187	590	132	44	714	153
Avustukset									
Vuokrakulut	128	87	10	80	8	102	20	47	120
Muut kulut	15	36	28	39	33	41	14	29	34
Ulkoiset toimintakulut yhteensä	12 286	12 043	9 503	10 851	10 674	10 483	8 345	9 838	11 078
Sisäiset toimintakulut:									
Sisäiset palvelujen ostot	659	4 425	2 018	2 717	3 057	1 698	858	0	1 438
Sisäiset vuokrat	2 279	1 563	2 883	3 068	746	2 883	1 934	0	2 511
Sisäiset toimintakulut yhteensä	2 945	6 011	4 901	5 786	3 803	4 581	2 792	0	4 060
Poistot ja arvonalentumiset	108	119	0	64	882	184	18	260	120
Vyörytyskulut	0	0	753	0	0	714	488	1 087	1 090
Oman toiminnan käyttökulut yhteensä (sis + ulk)	15 339	18 173	15 157	16 701	15 359	15 962	11 642	11 185	16 349
Ulkoiset toimintatuotot:									
Myyntituotot									
Maksutuotot	938	2 194	844	1 655	1 410	637	1 123	646	955
Tuet ja avustukset	137	32	135	6	105	11	-2	4	128
Vuokratuotot	0	0	0	0	2	0	0	0	2
Muut tuotot	1	218	1	0	2	0	0	0	11
Ulkoiset toimintatuotot yhteensä	1 076	2 444	980	1 661	1 520	648	1 121	650	1 096
Sisäiset toimintatuotot	0	0	0	0	1 383	0	0	0	36
Valmistus omaan käyttöön	0	1	0	0	0	0	0	0	2
Vyörytystuotot	0	0	0	0	0	0	0	26	48
Oman toiminnan käyttötuotot yhteensä (sis + ulk)	1 076	2 445	980	1 662	2 903	648	1 121	676	1 182
Oman toiminnan nettokäyttökustannus	14 263	15 727	14 177	15 040	12 455	15 314	10 521	10 510	15 167
Ilman maksutuottoja:	15 201	17 921	15 021	16 695	13 866	15 951	11 644	11 155	16 122
Per kuukausi (12 kk)	1 267	1 493	1 252	1 391	1 155	1 329	970	930	1 343

Paimion varhaiskasvatuksen nettokäyttökulut ovat kasvaneet vuosien 2020–2025 välillä 40 % ja nettokäyttökustannus per 1–6-vuotias jopa 65 %, koska lasten määrä on vähentynyt -15 %. Kustannuskasvu on ollut merkittävää myös muissa verrokkikunnissa. Paimion 65 % kasvu on kuitenkin vertailun korkein. Jos varhaiskasvatuksen kustannukset olisivat olleet vuonna 2025 kuntatyyppin keskiarvon tasolla, varhaiskasvatuksen kulut olisivat olleet noin 1,15 miljoonaa euroa pienemmät. Paimion varhaiskasvatuksen kustannukset ovat aiempina vuosinakin olleet kuntatyyppin keskiarvoa korkeammalla tasolla ja ero on kasvanut vuodesta 2022 eteenpäin merkittävästi. Vuoteen 2024 saakka varhaiskasvatuksen kustannukset olivat vielä koko maan keskiarvoa alhaisemmat, mutta vuonna 2025 ylittivät koko maan keskiarvon.

Kustannuskehityksessä on hyvä huomioida, että vaikka 1–6-vuotiaiden määrä on vähentynyt vuodesta 2021 (759 vs. 680) merkittävästi, on alle 3-vuotiaiden määrä varhaiskasvatuksessa kasvanut 99 lapsesta 132 lapseen (taulukko 18). Vuoden 2022 jälkeen ei ole kuitenkaan tapahtunut enää merkittävää kasvua. Vuonna 2023 alle 3-vuotiaiden määrä varhaiskasvatuksessa oli poikkeuksellisen korkea muihin vuosiin verrattuna.

24.8.2026

Taulukko 18. Paimion ja verrokkikuntien varhaiskasvatuksen kustannuskehitys vuosina 2020–2025

Paimio							
Varhaiskasvatus	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Δ 2020–2025
Käyttökulut (1000 €)	7 667	7 656	8 463	9 824	9 926	10 268	34 %
Käyttötulot (1000 €)	741	889	751	647	494	550	-26 %
Nettokäyttökulut (1000€)	6 926	6 767	7 712	9 177	9 432	9 718	40 %
1-6-vuotiaat kunnassa	801	759	779	750	711	680	-15 %
Nettokäyttökulut per lapsi	8 647	8 916	9 900	12 237	13 265	14 291	65 %
Kuntatyyppi	8 198	8 677	9 735	11 391	12 082	12 602	54 %
Koko maa	9 379	10 191	11 011	12 697	13 388	13 856	48 %
Erotus (1000 €)							
kuntatyyppiin	360	181	129	634	841	1 148	219 %
koko maahan	-587	-968	-865	-346	-87	296	-150 %

Varhaiskasvatus, nettokäyttökustannus per 1–6-vuotiaat	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Δ 2020–2025
Paimio	8 647	8 916	9 900	12 237	13 265	14 291	65 %
Kaarina	9 545	10 084	11 045	12 714	13 515	14 230	49 %
Raisio	9 550	10 265	11 311	13 246	13 962	14 802	55 %
Lieto	8 533	9 051	9 568	11 317	12 775	13 460	58 %
Masku	7 924	8 648	9 411	11 732	12 678	12 380	56 %
Eura	8 472	8 986	10 052	12 136	13 046	13 268	57 %
Muurame	7 511	8 415	9 086	10 942	10 862	10 953	46 %
Ilmajoki	8 977	7 601	9 540	11 350	11 118	11 183	25 %

Taulukko 19. Varhaiskasvatuksen osallistumisasteen kehitys 2021–2025

Lapset varhaiskasvatuksessa kotikunnan mukaan						3-5-vuotiaat					6-vuotiaat				
Alle 3-vuotiaat	2021	2022	2023	2024	2025	2021	2022	2023	2024	2025	2021	2022	2023	2024	2025
Paimio	99	132	174	135	132	357	300	330	354	366	129	138	135	120	108
Kaarina	483	516	618	504	510	1 080	1 122	1 149	1 239	1 209	387	417	393	387	411
Raisio	261	297	264	312	285	663	645	534	702	732	249	231	240	222	228
Lieto	258	282	300	261	237	633	618	597	660	669	231	219	219	195	213
Masku	111	114	147	117	114	300	297	273	291	297	132	96	108	105	99
Eura	51	78	84	87	99	243	210	192	186	192	63	102	75	72	60
Muurame	138	144	144	126	123	327	306	312	333	333	138	114	114	69	123
Ilmajoki	174	183	201	165	171	408	405	402	414	405	120	135	123	129	144
Koko maa	50 162	55 974	58 265	54 529	53 238	132 659	129 959	129 484	132 944	133 467	43 601	43 218	42 467	42 720	41 611
Osallistumisaste kunnittain: 1-2-vuotiaat						3-5-vuotiaat					6-vuotiaat				
	2021	2022	2023	2024	2025	2021	2022	2023	2024	2025	2021	2022	2023	2024	2025
Paimio	47 %	54 %	69 %	64 %	71 %	87 %	81 %	94 %	95 %	96 %	93 %	86 %	93 %	95 %	96 %
Kaarina	64 %	62 %	73 %	67 %	68 %	86 %	91 %	94 %	95 %	97 %	86 %	92 %	95 %	92 %	94 %
Raisio	58 %	61 %	53 %	68 %	66 %	92 %	94 %	78 %	94 %	95 %	92 %	93 %	90 %	96 %	97 %
Lieto	63 %	63 %	67 %	68 %	65 %	94 %	94 %	91 %	95 %	96 %	90 %	89 %	88 %	89 %	94 %
Masku	63 %	58 %	71 %	69 %	71 %	89 %	90 %	93 %	94 %	95 %	89 %	86 %	92 %	94 %	92 %
Eura	35 %	51 %	49 %	54 %	58 %	74 %	80 %	81 %	80 %	82 %	59 %	75 %	81 %	82 %	74 %
Muurame	64 %	63 %	64 %	59 %	65 %	92 %	85 %	89 %	88 %	89 %	83 %	88 %	83 %	58 %	95 %
Ilmajoki	62 %	65 %	70 %	62 %	64 %	93 %	91 %	92 %	93 %	93 %	75 %	85 %	85 %	87 %	91 %
Koko maa	54 %	58 %	61 %	61 %	60 %	86 %	88 %	89 %	90 %	91 %	77 %	79 %	81 %	85 %	86 %

24.8.2026

4.3 Esiopetuksen oppilaskohtainen kustannus ja kustannuskehitys

Esiopetuksen oppilaskohtaiset kustannukset olivat vuonna 2025 Paimiossa Raision ja Muuramen jälkeen kolmanneksi alhaisimmat. Paimion kohdalla asiakaspalveluiden ostoissa näkyy yksityisiltä päiväkodeilta ostetun esiopetuksen kustannukset. Esiopetusta on annettu Paimiossa vuonna 2025 yhteensä 756 h eli 56 tuntia enemmän kuin lain vaatima minimi. Esiopetusta annettiin vuonna 2025 kaikkien muiden Paimion oman toiminnan päiväkotien, paitsi Preitilän päiväkodin yhteydessä. Yksityisistä päiväkodeista esiopetusta annettiin Nappulamäen ja Nappulakaaren päiväkodeissa. Paimiossa esiopetukselle ei ole omia seurantakohteita, vaan toiminnan kustannukset kirjautuvat varhaiskasvatuksen kustannuspaikoille. Tilastoon esiopetuksen kustannukset on eroteltu laskennallisesti varhaiskasvatuksen kustannuksista.

Taulukko 20. Esiopetuksen kustannukset euroa per esiopetusoppilas (2 v. ka.) vuonna 2025 Paimiossa ja Paimion verrokkikunnissa.

Oppilaita esiopetuksessa (2v ka)	123	417	230	223	110	88	124	154	47 281	2 929
Esiopetus, euroa per lapsi	Paimio	Kaarina	Raisio	Lieto	Masku	Eura	Muurame	Ilmajoki	Koko maa	Kuntatyypit
Ulkoiset toimintakulut:										
Henkilöstökulut	5 170	4 165	2 810	6 146	8 896	7 658	5 126	8 765	5 383	6 362
Asiakaspalvelujen ostot	1 056	1 342	0	0	791	30	0	0	447	191
Muiden palvelujen ostot	743	136	49	146	360	1 148	303	706	851	816
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	73	208	62	150	90	137	65	553	89	154
Avustukset	1	0	0	0	0	0	0	0	35	1
Vuokrakulut	21	17	2	59	1	78	0	167	69	95
Muut kulut	6	11	6	17	27	20	6	14	13	19
Ulkoiset toimintakulut yhteensä	7 071	5 879	2 928	6 517	10 163	9 071	5 500	10 205	6 886	7 639
Sisäiset toimintakulut:										
Sisäiset palvelujen ostot	267	1 957	1 183	1 402	2 143	1 185	569	0	734	920
Sisäiset vuokrat	930	918	1 226	1 236	540	2 426	1 117	0	1 323	1 338
Sisäiset toimintakulut yhteensä	1 199	2 883	2 408	2 638	2 684	3 611	1 686	0	2 119	2 288
Poistot ja arvonalentumiset	44	9	0	0	191	91	133	648	39	67
Vyörytyskulut	0	0	179	0	0	422	195	224	480	564
Käyttökulut yhteensä (sis + ulk)	8 314	8 772	5 515	9 155	13 038	13 195	7 514	11 078	9 524	10 558
Ulkoiset toimintatuotot:										
Myyntituotot	0	0	0	4	89	5	0	0	72	149
Maksutuotot	0	0	45	0	331	2	0	474	118	93
Tuet ja avustukset	55	18	0	12	55	18	0	0	58	22
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Muut tuotot	0	1	0	0	0	0	0	0	3	1
Ulkoiset toimintatuotot yhteensä	55	19	46	17	474	26	0	474	251	264
Sisäiset toimintatuotot	0	0	0	0	110	0	0	0	12	4
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Vyörytystuotot	0	0	0	0	0	0	0	335	24	18
Käyttötuo tuotot yhteensä (sis + ulk)	55	19	46	17	584	26	0	809	288	286
Nettokäyttökustannus	8 259	8 752	5 470	9 139	12 454	13 169	7 514	10 269	9 236	10 272

Toiminnoittain tarkasteltuna (taulukko 21) Paimiossa esiopetuksessa muun oppilashuollon (koulunkäynnin avustajat/ohjaajat) ja hallinnon kustannukset per esioppilas ovat koko maan keskiarvoa ja useimpia verrokkeja korkeammat. Kaarinalla, Raisiolla, Liedolla ja Maskulla muun oppilashuollon kustannukset ovat kuitenkin pienet tai niitä ei ole ollenkaan, joka viittaa siihen, että ne on tilastoitu joko opetukseen tai jääneet kokonaan jyvittämättä esiopetuksen kustannuksiksi.

24.8.2026

Taulukko 21. Esiopetuksen käyttökustannukset toiminnoittain. (Tietolähde valtiokonttorin TOTT-tilasto ja opetushallituksen oppilasmäärätilasto).

Esiopetus, lähde: TOTT ja OPH	Paimio	Kaarina	Raisio	Lieto	Masku	Eura	Muurame	Ilmajoki	Koko maa
Esiopetusoppilaat (2v ka)	123	417	230	223	110	88	124	154	47 392
Euroa per oppilas:									
Yleinen esiopetus, sisältäen sis. vuokrien pääomakustannuks	7 714	7 158	4 917	8 869	9 194	13 253	7 019	10 093	8 681
Opetus	3 998	4 124	2 004	6 395	6 564	6 533	2 722	9 267	4 407
Ruokailu	610	754	1 115	783	1 054	768	556	81	730
Kiinteistöjen ylläpito	493	1 051	880	772	975	1 864	517	140	959
Majoitus	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kuljetus	23	21	10	13	278	646	220	372	249
Muu oppilashuolto	1 374	64	0	0	0	1 469	2 015	119	996
Hallinto	772	182	565	174	323	1 023	398	113	711
Sisäisiin vuokriin sisältyvät pääomakustannukset	442	962	343	732	0	475	592	0	617
Kotikunnan maksuusuudet, euroa	0	0	0	0	0	0	0	0	6 125 034
Esioppilaiden kuljetus									
Kuljetusesioppilaat (2v ka)	4	1	2	8	4	0	0	14	7 799
Kuljetus per kuljetusesioppilas	712	8 659	1 168	374	7 639			4 081	1 514

Paimion esiopetuksen nettokäyttökulut ovat kasvaneet vuosien 2020–2025 välillä 23 % ja nettokäyttökustannus per esioppilas 59 %, koska esioppilaiden määrä on vähentynyt -23 %. Kustannuskasvu on ollut merkittävää Muuramea lukuun ottamatta myös muissa verrokkikunnissa. Paimion esiopetuksen nettokäyttökulut ovat olleet koko tarkastelujakson hyvin tasaisesti alle kuntatyyppin ja koko maan keskiarvon.

Taulukko 22. Paimion ja verrokkikuntien esiopetuksen kustannuskehitys vuosina 2020–2025.

Paimio							
Esiopetus	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Δ 2020–2025
Käyttökulut (1000 €)	824	911	997	1 092	1 082	1 018	24 %
Käyttötulot (1000 €)	0	0	1	32	10	7	
Nettokäyttökulut (1000€)	824	911	996	1 061	1 072	1 012	23 %
Esioppilaat	159	162	181	171	139	123	-23 %
Nettokäyttökulut per oppilas	5 182	5 625	5 503	6 221	7 743	8 259	59 %
Kuntatyyppi	6 986	7 682	8 335	9 364	9 757	10 272	47 %
Koko maa	6 095	6 802	7 014	8 068	8 904	9 236	52 %
Erotus (1000 €)							
kuntatyyppiin	-287	-333	-513	-536	-279	-247	-14 %
koko maahan	-145	-191	-273	-315	-161	-120	-17 %

Esiopetus, nettokäyttökustannus per lapset esiopetuksessa							
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Δ 2020–2025
Paimio	5 182	5 625	5 503	6 221	7 743	8 259	59 %
Kaarina	6 067	6 438	6 427	7 907	8 938	8 752	44 %
Raisio	3 231	3 372	3 086	3 171	4 621	5 470	69 %
Lieto	4 962	5 269	6 019	6 681	7 645	9 139	84 %
Masku	4 743	4 878	6 038	6 548	7 176	12 454	163 %
Eura	6 431	6 410	5 804	9 778	12 456	13 169	105 %
Muurame	7 034	8 955	5 432	5 980	6 016	7 514	7 %
Ilmajoki	5 855	6 646	6 348	8 628	8 970	10 269	75 %

24.8.2026

Paimion varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yksikkökohtaisia kustannuksia on tarkasteltu Paimion tilinpäätöstietojen 2025 kautta. Esiopetus järjestetään varhaiskasvatusyksiköiden yhteydessä ja esiopetuksen kustannukset ohjautuvat kirjanpidossa varhaiskasvatusyksiköiden kustannuspaikoille. Yksikkökohtainen tarkastelu pitää sisällään siis sekä varhaiskasvatuksen että esiopetuksen kustannukset. Erityisvarhaiskasvatuksen ja hallinnon kustannuksia on seurattu omilla kustannuspaikoillaan. Eri-tyisvarhaiskasvatuksen kustannukset on jyvitetty yksiköille ja perhepäivähoitoon konsultoivien erityisopettajien ja varhaiserityiskasvatuksen hoitajien työpanoksen suhteessa. Hallinnon kustannukset on jyvitetty lapsimäärien suhteessa.

Esiopetusta on järjestetty omana toimintana kaikissa muissa yksiköissä paitsi Preitilän päiväkodissa. Lisäksi on hyvä huomioida, että Jokelan päiväkodin toiminta päättyi 31.7.2025, joten sen lapsikohtaiset kustannukset eivät ole täysin vertailukelpoiset muihin yksiköihin. Oinilan päiväkotialoitti toimintansa 7.1.2025 ja lapsia on ollut keväällä 2025 merkittävästi syksyä vähemmän. Tapiolan, Oinilan, Ala-Vistan ja Jokelan päiväkotien osalta jakajana on käytetty kevään 2025 ja syksyn 2025 välisten lapsimäärämuutosten vuoksi maaliskuun lopun 2025 ja joulukuun lopun 2025 keskiarvoa, muiden päiväkotien osalta lapsimäärä on 31.12.2025 tilanteen mukainen.

Yksikkökohtaiset kustannukset per lapsi olivat päiväkodeista alhaisimmat Preitilässä ja korkeimmat Oinilassa. Preitilän kustannuksia muihin yksiköihin verrattuna alentaa se, että siellä ei tarjota esiopetusta. Yleisesti yksikkökohtaisia kustannuksia kasvattavat alle 3-vuotiaiden lasten ja tuen tarpeiden suhteellinen osuus sekä vuorohoito. Oinilan päiväkodin kiinteistökustannukset ovat merkittävästi muita päiväkoteja korkeammat. Uudessa tai äskettäin peruskorjatussa yksikössä kiinteistön pääomakustannukset ovat korkeammat. Näissä yksiköissä korkea täyttöaste on erityisen tärkeää.

Taulukko 23. Paimion varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen lapsikohtaiset toimintakulut päiväkodeittain vuonna 2025 (Paimion kaupunki 2026).

Päiväkot	Lapset yhteensä 31.12.2025	Alle 3-v, %	Tuen tarpeisia, %	Vuoro- hoidossa, %	Kustannus €/lapsi	Henkilöstö- kustannus €/lapsi	Ruokailu €/lapsi	Aineet, tarvikkeet ja tavarat €/lapsi	Kiinteistö- kustannukset €/lapsi	Muut kulut €/lapsi
Ala-Vistan päiväkot	42	0 %	27 %	0 %	16 370	12 094	1 556	152	1 777	791
Hanhijoen päiväkot	33	3 %	30 %	0 %	18 858	13 248	1 912	242	2 325	1 132
Jokelan päiväkot	16				21 316	15 322	1 832	164	1 858	2 140
Kriivarin päiväkot	53	17 %	11 %	0 %	17 070	12 862	1 685	197	1 421	904
Lempilän päiväkot	36	0 %	25 %	0 %	18 208	12 417	1 416	226	3 029	1 121
Tapiolan päiväkot	131	19 %	17 %	34 %	19 471	14 662	1 507	192	2 166	944
Oinilan päiväkot	59	38 %	14 %	0 %	22 061	13 549	1 745	231	5 301	1 234
Preitilän päiväkot	31	39 %	13 %	0 %	15 556	11 401	1 573	161	1 635	786
Perhepäivähoito	40	55 %	3 %	0 %	14 389	13 629	53	144	75	488

Vuositasolla Tapiolan ja Oinilan päiväkotien toimintakulut ovat yksiköistä selvästi muita korkeammat.

24.8.2026

Taulukko 24. Varhaiskasvatuksen kunnallisen toiminnan toimintakulut vuonna 2025 yksiköittäin (Paimion kaupunki 2026).

Varhaiskasvatuksen bruttomenot 2025, €/v	
Päiväkoti	Toimintakulut yhteensä
Ala-Vistan päiväkoti	679 356
Hanhijoen päiväkoti	622 324
Jokelan päiväkoti	341 050
Kriivarin päiväkoti	904 687
Lempilän päiväkoti	655 505
Tapiolan päiväkoti	2 540 966
Oinilan päiväkoti	1 290 548
Preitilän päiväkoti	482 242
Perhepäivähoito	575 545

4.4 Perusopetuksen oppilaskohtainen kustannus ja kustannuskehitys

Perusopetuksen nettokäyttökustannukset vuonna 2025 olivat Paimiossa verrokkijoukon toiseksi alhaisimmat Muuramen jälkeen sekä selvästi kuntatyyppin keskiarvoa ja koko maan keskiarvoa alhaisemmat. Verrokkeihin verrattuna muiden palveluiden ostot vertautuvat korkeina, jota selittää ulkoistetut ravitsemuspalvelut. Sisäiset palvelun ostot/vyörytyskulut ovat tätä kautta puolestaan verrokkeja selvästi alhaisemmat. Henkilöstökulut ovat verrokkijoukon keskivaiheilla ja esimerkiksi Muuraan, Lietoon ja Kaarinaan verrattuna selvästi korkeammat.

Kaarinan korkeita asiakaspalveluiden ostoja selittää muissa kunnissa sopimuksen mukaisesti käyvät oppilaat. Kuntien toisilleen maksamat kotikuntakorvaukset kirjataan tilille asiakaspalvelujen ostot ja toisiltaan saamat kotikuntakorvaukset riville myyntituotot. Vuonna 2025 Paimio sai nettona kotikuntakorvauksia noin 128 000 euroa, kun Kaarina maksoi niitä nettona noin 3,2 milj. euroa.

24.8.2026

Taulukko 25. Perusopetuksen ja aamu- ja iltapäivätoiminnan kustannukset, euroa per kunnassa asuva 7–15-vuotias vuonna 2025 Paimiossa ja Paimion verrokkikunnissa.

7-15-vuotiaat kunnassa	1 364	4 177	2 483	2 532	1 184	1 074	1 480	1 455	537 920	33 002
Perusopetus ja ap-ip-toiminta, euroa per 7-15 Paimio	Kaarina	Raisio	Lieto	Masku	Eura	Muurame	Ilmajoki	Koko maa	Kuntatyyppi	
Ulkoiset toimintakulut:										
Henkilöstökulut	7 448	6 573	7 275	6 292	8 417	8 116	6 178	8 985	6 891	7 913
Asiakaspalvelujen ostot	404	1 282	854	640	524	122	387	211	838	399
Muiden palvelujen ostot	1 548	326	436	459	1 137	1 424	362	1 274	1 129	1 260
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	263	380	263	331	1 095	289	204	1 235	284	400
Avustukset	12	0	3	6	0	0	5	0	49	4
Vuokrakulut	79	132	68	158	15	130	90	203	133	196
Muut kulut	16	13	17	15	48	19	6	16	17	24
Ulkoiset toimintakulut yhteensä	9 770	8 706	8 916	7 901	11 236	10 100	7 232	11 926	9 341	10 196
Sisäiset toimintakulut:										
Sisäiset palvelujen ostot	406	2 071	1 206	1 456	1 704	1 224	567	0	814	1 013
Sisäiset vuokrat	1 168	1 137	1 586	2 118	1 088	2 077	2 024	0	2 254	1 779
Sisäiset toimintakulut yhteensä	1 593	3 222	2 792	3 575	2 793	3 301	2 592	0	3 158	2 796
Poistot ja arvonalentumiset	10	89	59	5	890	129	129	777	141	198
Vyörytyskulut	0	0	424	0	0	447	364	787	545	640
Käyttökulut yhteensä (sis + ulk)	11 373	12 017	12 190	11 481	14 919	13 976	10 317	13 490	13 185	13 830
Ulkoiset toimintatuotot:										
Myyntituotot	665	365	622	471	309	514	189	487	416	514
Maksutuotot	65	100	86	76	102	63	92	117	67	62
Tuet ja avustukset	82	48	68	56	68	382	13	103	173	168
Vuokratuotot	0	0	0	1	18	0	0	0	8	8
Muut tuotot	3	2	346	0	2	3	17	2	14	20
Ulkoiset toimintatuotot yhteensä	816	515	1 121	603	499	962	311	709	677	773
Sisäiset toimintatuotot	0	0	6	0	1 332	0	0	0	30	51
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0
Vyörytystuotot	0	0	0	0	0	0	0	94	28	8
Käyttötuo- tuotot yhteensä (sis + ulk)	816	515	1 126	603	1 831	962	311	803	737	832
Nettokäyttökustannus	10 557	11 502	11 063	10 878	13 088	13 013	10 006	12 687	12 448	12 998

Toiminnoittaisen kustannusvertailun (Taulukko 26) perusteella voidaan todeta, että opetuksen, ruokailun ja muun oppilashuollon kustannukset ovat hyvin samankaltaiset useimpien verrokkien kanssa, kiinteistön ylläpidon kulut alhaiset, hallinnon ja kuljetuksen kustannukset korkeat. Tarkastelu ei pidä sisällään pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaita eikä kustannuksia.

24.8.2026

Taulukko 26. 9-vuotisen perusopetuksen käyttökustannukset toiminnoittain. (Tietolähde: valtiokonttorin TOTT-tilasto ja opetushallituksen oppilasmäärätilasto).

Käyttökustannukset toiminnoittain per oppilas 2025	Paimio	Kaarina	Raisio	Lieto	Masku	Eura	Muurame	Ilmajoki	Koko maa
Oppilasmäärä (2v. ka)	1 335	3 825	2 350	2 485	1 172	1 110	1 457	1 469	506 064
9-vuotinen perusopetus + sis. vuokriin sis. pääomakust.	10 447	11 090	10 298	10 266	13 810	12 411	9 164	11 403	12 090
Opetus (ml. Sairaalaopetus)	6 006	6 310	6 007	5 706	7 981	6 787	5 446	6 972	6 430
Ruokailu	691	683	812	655	1 278	981	536	668	653
Kuljetus	519	135	123	284	660	940	274	716	475
Muu oppilashuolto	773	789	667	400	1 047	821	575	906	656
Hallinto	1 212	932	1 063	703	1 432	921	403	458	938
Kiinteistöjen ylläpito	684	1 548	1 120	1 183	1 412	1 271	862	1 682	1 660
Sisäisiin vuokriin sisältyvät pääomakustannukset	562	693	505	1 335	0	691	1 029	0	1 214
Valtionosuusjärjestelmään kuulumaton	0	0	0	0	0	0	19	0	31
Kotikunnan maksuosuudet, 1000 €	549	5 534	2 120	1 619	0	96	567	306	418 685
Kuljetus:	Paimio	Kaarina	Raisio	Lieto	Masku	Eura	Muurame	Ilmajoki	Koko maa
Kuljetusoppilaat (1.-9. lk perusopetus, 2v. ka)	238	191	87	481	300	381	268	461	92 081
Kuljetus, euroa per kuljetusoppilas	2 908	2 710	3 331	1 467	2 577	2 742	1 491	2 282	2 612
Kuljetusoppilaiden osuus, %	18 %	5 %	4 %	19 %	26 %	34 %	18 %	31 %	18 %
Kuljetus, euroa per kaikki oppilaat	519	135	123	284	660	940	274	716	475
Opetustunteja per oppilas, perusopetus 2023–2024	Paimio	Kaarina	Raisio	Lieto	Masku	Eura	Muurame	Ilmajoki	Koko maa
2023	74	72	71	66	83	74	66	82	76
2024	76	74	76	64	81	80	67	82	78
Euroa per opetustunti 9-vuotisessa perusopetuksessa (sisältäen sisäisiin vuokriin sisältyvät pääomakustannukset) 2023–2024	Paimio	Kaarina	Raisio	Lieto	Masku	Eura	Muurame	Ilmajoki	Koko maa
2023	122	153	157	145	144	153	132	129	155
2024	131	154	144	147	153	148	138	138	159

Paimion perusopetuksen oppilaskohtaiset nettokäyttökulut ovat kasvaneet vuosien 2020–2025 välillä 35 %. Kustannuskasvu on ollut hyvin samankaltainen verrokkikuntien, koko maan ja kuntatyyppin kanssa. Paimion perusopetuksen nettokäyttökulut ovat olleet koko tarkastelujakson merkittävästi alle kuntatyyppin ja koko maan keskiarvon. Vuonna 2025 Paimion perusopetuksen kustannukset olivat 3,3 milj. kuntatyyppin keskiarvoa alhaisemmat.

Taulukko 27. Paimion ja verrokkikuntien perusopetuksen kustannuskehitys vuosina 2020–2025.

Paimio							
Perusopetus	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Δ 2020–2025
Käyttökulut (1000 €)	11 121	11 171	11 919	13 690	15 073	15 513	39 %
Käyttötulot (1000 €)	749	451	685	656	1 039	1 113	49 %
Nettokäyttökulut (1000€)	10 372	10 720	11 234	13 035	14 033	14 400	39 %
7-15-vuotiaat	1 327	1 331	1 364	1 382	1 391	1 364	3 %
Nettokäyttökulut per oppilas	7 816	8 054	8 236	9 432	10 089	10 557	35 %
Kuntatyyppi	9 389	9 940	10 418	11 751	12 348	12 998	38 %
Koko maa	9 487	9 884	10 416	11 369	11 869	12 448	31 %
Erotus (1000 €)							
kuntatyyppiin	-2 087	-2 510	-2 976	-3 205	-3 142	-3 330	60 %
koko maahan	-2 218	-2 435	-2 973	-2 677	-2 477	-2 579	16 %

Perusopetus, nettokäyttökustannus per 7-15-vuotiaat	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Δ 2020–2025
Paimio	7 816	8 054	8 236	9 432	10 089	10 557	35 %
Kaarina	8 380	8 693	9 584	10 186	10 888	11 502	37 %
Raisio	8 334	8 544	9 127	10 523	10 390	11 063	33 %
Lieto	7 998	8 094	8 427	9 134	9 691	10 878	36 %
Masku	9 456	10 738	11 187	12 555	12 641	13 088	38 %
Eura	9 115	9 940	10 503	11 508	12 110	13 013	43 %
Muurame	7 697	7 886	8 171	9 272	9 852	10 006	30 %
Ilmajoki	8 869	8 353	9 964	12 067	12 158	12 687	43 %

24.8.2026

Paimion kustannuspaikkakohtaisten tilinpäätöstietojen 2025 kautta tarkasteltuna perusopetuksen oppilaskohtaiset kustannukset olivat 1–6-luokka-asteen yleisopetuksen kouluista alhaisimmat Jokelan koulussa ja korkeimmat Hanhijoen koulussa. Tarkastelusta havaitaan myös, että yläkouluopetus on alakouluopetusta kalliimpaa ja erityisluokkien opetus merkittävästi yleisopetusta kalliimpaa, kuten luontaista ja muissakin kunnissa on.

Tarkastelussa perusopetuksen yhteiset kustannukset (pääosin hallinto) on jyvitetty kouluille oppilasmäärien suhteessa. Kuljetuskustannukset on jyvitetty kouluille kuljetusoppilaiden suhteessa koulukuljetusten kokonaissummasta, kun koulukohtaisia tietoja ei ollut saatavilla. Taulukkoon 26 verrattuna tässä tarkastelussa on mukana myös pidennetty oppivelvollisuus.

Taulukko 28. Paimion perusopetuksen oppilaskohtaiset toimintakulut kouluittain vuonna 2025 (Paimion kaupunki 2026).

Koulu	Oppilaat 20.9.2025	Kuljetusoppilaat 20.9.2025	Kustannus €/oppilas	Henkilöstökus- tannus €/oppilas	Ruokailu €/oppilas	Aineet, tarvikkeet ja tavarat €/oppilas	Kiinteistökus- tannukset €/oppilas	Kuljetus €/oppilas	Kuljetus €/kuljetusop- pilas
Hanhijoen koulu yleisopetus	110	13	9 885	6 637	750	235	1 307	321	2 719
Hanhijoen koulu erityisluokat	16	13	39 905	32 566	1 572	553	1 080	2 209	2 719
Jokelan koulu	248	42	7 794	4 946	703	170	1 102	460	2 719
Kriivarin koulu	172	14	8 039	5 073	731	303	903	221	2 719
Vistan koulu 1-6	316	93	8 759	5 466	676	205	1 126	800	2 719
Vistan koulu 7-9	409	69	10 084	7 085	654	311	1 080	459	2 719
Vistan koulu erityisluokat	71	24	24 113	18 611	709	351	2 625	919	2 719
Vistan Veikkari	6		49 059	38 394	1 553	835	3 727	-	
Vistan Paimionmarkki	6		27 593	23 259	757	308	3 063	-	

Taulukko 29. Koulukohtaiset toimintakulut yhteensä 2025 (Paimion kaupunki 2026).

Koulu	Toimintakulut yhteensä, 2025 €
Hanhijoen koulu yleisopetus	1 087 323
Hanhijoen koulu erityisluokat	638 479
Jokelan koulu	1 933 015
Kriivarin koulu	1 382 750
Vistan koulu 1-6	2 767 876
Vistan koulu 7-9	4 124 474
Vistan koulu erityisluokat	1 712 057
Vistan Veikkari	294 356
Vistan Paimionmarkki	165 558

4.4.1 Aamu- ja iltapäivätoiminnan talous

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan valtionosuus määräytyy laskennallisesti kunnalle vahvistettujen ohjaustuntien ja valtakunnallisen ohjaustunnin yksikköhinnan perusteella. Valtionosuuden perusteena oleva kustannus saadaan kertomalla vahvistettu ohjaustuntimäärä ohjaustunnin yksikköhinnalla, ja kunnalle myönnettävä valtionosuus on 57 prosenttia tästä laskennallisesta perusteesta.

24.8.2026

Rahoitus ei siten perustu suoraan toiminnan toteutuneisiin nettokustannuksiin tai osallistujakohtaisiin kustannuksiin, vaan Opetushallitukselle ilmoitettuihin ja valtion talousarvion puitteissa vahvistettuihin suoritteisiin. Mikäli kunta järjestää toimintaa, sitä tulee tarjota perusopetuslain mukaisesti 1. ja 2. vuosiluokan oppilaille sekä säädösten tarkoittamille tukea tarvitseville oppilaille kunnan päättämässä laajuudessa, joko 570 tai 760 tuntia koulun työvuoden aikana.

Paimiossa aamu- ja iltapäivätoimintaa tarjotaan 1–2-luokkalaisille sekä oppilaskohtaisen tuen 3. luokan oppilaille. Toimintaa järjestetään Hanhijoen, Jokelan ja Kriivarin kouluilla ajalla 13–16 ja Vistan koululla ajalla 13–17. Aamutoimintaa järjestää kaikkien koulujen oppilaille Paimion MLL perhekeskus Hattarassa ajalla 7–10. Kaupunki antaa MLL:lle rahallisen avustuksen toiminnan järjestämiseen. Erillisiä kuljetuksia oppilaan kotoa aamutoimintaan ja iltapäivätoiminnasta kotiin ei järjestetä.

Paimion kaupunki sai vuonna 2025 valtionosuusrahoitusta aamu- ja iltapäivätoimintaan 107 371 euroa. Rahoituksen perusteena oli 7 245 annettua ohjaustuntia vuonna 2025, joka perustui toteutuneisiin ohjaustunteihin lukuvuonna 2023–2024. Toteutuneet ohjaustunnit tasataan valtionosuusrahoituksessa kunakin vuonna valtion talousarvion ohjaustuntimäärään erillisellä kertoimella, minkä vuoksi ohjaustuntien määrä ei ole suoraan sama kuin kunnan antamat todelliset ohjaustunnit. Valtakunnallinen ohjaustunnin yksikköhinta oli 26 euroa/ohjaustunti, joka on kaikille kunnille sama. Kaupunki sai valtionosuusrahoitusta 57 % näin laskettuun kustannukseen 188 370 euroa eli 107 371 euroa.

Paimion kaupungin tilinpäätöksen 2025 kustannuspaikkakohtaisen seurannan tietojen perusteella kaupungin todelliset kustannukset toiminnan järjestämisestä olivat 234 552 euroa. Kun otetaan huomioon toimintaan osallistuneilta oppilailta perityt maksut sekä saatu valtionosuus, toiminnan nettokustannukset kaupungille vuonna 2025 olivat noin 39 000 euroa eli 391 euroa per lapsi.

24.8.2026

Taulukko 30. Paimion kaupungin koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan kustannukset ja tuotot vuonna 2025.

	2025, €/v	€/oppilas	€/ohjaustunti
Henkilöstökulut	155 697	1 557	15
Ruokailu	41 425	414	4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 400	14	0
Kiinteistökustannukset	13 099	131	1
Avustukset yhteisöille	16 628	166	2
Muut kulut	6 303	63	1
Toimintakulut yhteensä	234 552	2 346	22
Maksutuotot	88 080	881	8
Saatu valtionosuus	107 371	1 074	10
Tuotot yhteensä	195 451	1 955	19
Toiminnan nettokustannus	39 101	391	4
Aamu- ja iltapäivätoiminnan oppilasmäärä ka. 2024-2025	100		
Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaustunnit yhteensä syksy 24-kevät 25	10528		
Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaustunnit omana toimintana yhteensä syksy 24-kevät 25	9406		23
Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaustunnit avustettuna toimintana yhteensä syksy 24-kevät 25	1122		15

Oman toiminnan ohjaustunteja oli noin 9 400 ja avustetun toiminnan (MLL aamutoiminta) tunteja noin 1 100. Avustetun toiminnan toimintakulut per ohjaustunti MLL:n tuottamana olivat noin 15 euroa ja omien koulujen iltapäivätoiminnan toimintakulut per ohjaustunti noin 23 euroa. MLL:n toiminnan osalta on hyvä huomioida, että varsinaisen kaupungin aamutoimintaan antamaan avustuksen (noin 16 000 euroa, valtionosuustulot, jotka edelleen kanavoidaan MLL:lle) lisäksi MLL saa kaupungilta myös hyvinvointilautakunnan myöntämän toiminta-avustuksen (30 000 euroa vuonna 2025), jolla MLL kompensoi osan aamutoiminnan kustannuksista.

Maksutuottoja Paimion kaupunki sai omasta iltapäivätoiminnasta yhteensä noin 88 000 euroa. Paimio perii nykyisellään oman iltapäivätoiminnan maksut lain salliman maksimin mukaisesti. Lain sallimat maksimimaksut nousivat 1.1.2026 alkaen ja Paimio on nostanut maksut uuteen maksimiin 1.8.2026 alkaen. MLL:n järjestämän aamutoiminnan osalta Paimio määrittelee ainoastaan taksan ja MLL perii maksut asiakkailta. Aamutoiminnan maksut eivät ole lain salliman maksimin mukaiset MLL:n toiveesta.

24.8.2026

Taulukko 31. Aamu- ja iltapäivätoiminnan maksut Paimion kaupungissa ja lain sallimat maksimimaksut.

	Kk-maksu, € 29.5.2026 saakka	Kk-maksu, € 1.8.2026 alkaen
Aamupäivätoiminta	85	100
Iltapäivätoiminta 13-16	120	148
Iltapäivätoiminta 13-17	160	197
Lain sallima enimmäismaksu noin 3 h/päivä*	120	148
Lain sallima enimmäismaksu noin 4 h/päivä*	160	197

*Lain sallimat enimmäismaksut nousivat 1.1.2026 alkaen ja edelliset olivat voimassa vuoden 2025 loppuun saakka

Opetushallituksen tilastotietojen mukaan Paimio on kuntajoukosta ainoa, joka järjestää aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä omana että avustettuna toimintana. Lietoa lukuun ottamatta muut kunnat järjestävät ap-/ip-toiminnan omana toimintana. Lieto järjestää ilmoitettujen ohjaustuntien mukaan toiminnan avustettuna, mutta avustuskustannuksia ei ole eritelty. Ohjaustuntikohtainen hinta Liedolla perustuu ap-/ip-toiminnan kokonaiskustannuksiin. Vertailun perusteella Paimion ap-/ip-toiminnan kustannus ohjaustuntia kohden oli vuonna 2025 Raision jälkeen verrokkijoukon toiseksi alhaisin. Avustettu toiminta per ohjaustunti oli hieman oman toiminnan kustannusta edukkaampi.

Taulukko 32. Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaustuntien määrä ja hinta vuonna 2025 Paimiossa ja verrokkikunnissa (Opetushallituksen tilasto).

OHJAUSTUNNIT:	Paimio	Kaarina	Raisio	Lieto	Masku	Eura	Muurame	Ilmajoki	Koko maa
Omana toimintana	9 406	33 286	28 596		12 972	3 366	14 282	12 316	1 579 862
Ostopalveluna									194 982
Avustettuna toimintana	1 122			12 837					758 851
Yhteensä:	10 528	33 286	28 596	12 837	12 972	3 366	14 282	12 316	2 533 695

Käyttökulut, €/ohjaustunti	Paimio	Kaarina	Raisio	Lieto	Masku	Eura	Muurame	Ilmajoki	Koko maa
Omana toimintana	24	25	11		30	81	50	50	95
Ostopalveluna									77
Avustettuna toimintana	15								31
€/ohjaustunti yhteensä:	23	25	11	48	30	81	50	50	68

24.8.2026

5 Paimion väestökehitys

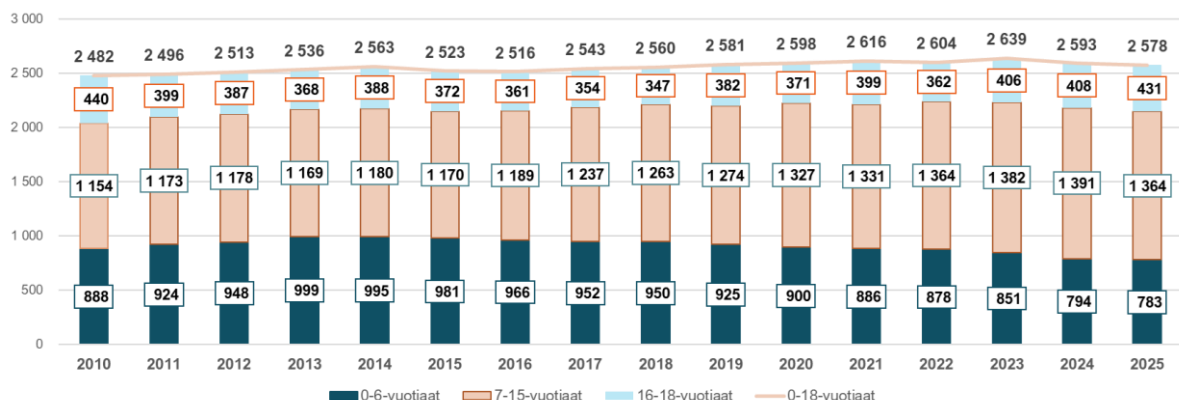
Paimion kaupungin väestökehitys on ollut kasvavaa 2020-luvulla (taulukko 33). Vuodesta 2019 asukasmäärä on kasvanut yli 430 asukkaalla. Kasvu on kohdistunut työikäisten ja yli 64-vuotiaiden määrän kasvuun.

Vuodesta 2019 vuoteen 2025 0–6-vuotiaiden määrä on laskenut huomattavasti, 142 lapsella. 7–15-vuotiaiden määrä on lisääntynyt 90, painottuen 13–15-vuotiaiden määrän kasvuun (92 lasta). Myös 16–18-vuotiaiden määrä on kasvanut lähes 50 nuorella. Pienten lasten määrän lasku vaikuttaa 0–18-vuotiaiden määrän kokonaisuuteen ja nettomuutos ajalla 2019–2025 on -3 lasta ja nuorta.

Taulukko 33. Paimion kaupungin ikäryhmien määrällinen kehitys vuodesta 2019 vuoteen 2025 ja kokonaisväestömäärän kehittyminen samalla ajalla (Tilastokeskus 2024, 2026; MDI 2025 ja FCG 2026)

Paimio	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0-6-vuotiaat	925	900	886	878	851	794	783
7-15-vuotiaat	1 274	1 327	1 331	1 364	1 382	1 391	1 364
7-12-vuotiaat	897	919	932	931	927	930	895
13-15-vuotiaat	377	408	399	433	455	461	469
16-18-vuotiaat	382	371	399	362	406	408	431
0-18-vuotiaat	2 581	2 598	2 616	2 604	2 639	2 593	2 578
19-64-vuotiaat	5 878	5 889	5 918	5 977	6 015	6 005	6 034
Yli 64-vuotiaat	2 391	2 435	2 507	2 557	2 582	2 623	2 672
0-vuotiaat	99	99	127	99	101	83	103
Asukasluku	10 850	10 922	11 041	11 138	11 236	11 221	11 284

Enimmillään alle kouluikäisiä lapsia on ollut lähes tuhat 2010-luvun alkupuolella (kuva 4). Vastaavasti kouluikäisten määrän huippu ajoittui 2020-luvun alkuvuosiin. Odotettavissa on, että 16–18-vuotiaiden määrällinen huippu saavutetaan 2020-luvun loppuvuosina (vrt. taulukko 33).

Kuva 4. Paimion kaupungin 0–18-vuotiaat vuodesta 2010 vuoteen 2025

24.8.2026

5.1 Lasten ja nuorten määrän kehittyminen väestöennusteissa

Tilastokeskuksen korjatun väestöennusteen¹ mukaan Paimion kokonaisväestö kasvaisi hiljalleen vuoteen 2040 asti (taulukko 34). Kasvu muodostuu työikäisten ja yli 64-vuotiaiden määrän ennustetusta kasvusta.

Lasten ja nuorten ennustetussa määrällisessä kehityksessä näkyvät 2020-luvun alkuvuosien alhaiset syntyneiden määrät. 2010-luvun yli 900 lapsen ikäryhmän kokoa ei enää saavuteta. Vaikka 0–6-vuotiaiden määrään ennustetaan kymmenien lasten määrällistä kasvua verrattuna vuoteen 2025, jakautuu kasvu eri ikäryhmien kesken epätasaisesti. 0–2-vuotiaiden määrään ennakoidaan vuoteen 2030 mennessä 12,5 % kasvua, mutta samaan aikaan 3–5-vuotiaiden ja 6-vuotiaiden määrät laskevat.

Perusopetusikäisten lasten määriin ennustetaan 10–15 prosentin laskua. Vuonna 2030 7–12-vuotiaita ennakoidaan olevan 138 lasta vähemmän kuin vuoden 2025 lopussa. Alakouluikäisten lasten määrän lasku jatkuu ja vuosina 2030–2035 määrä laskee 70 lapsella. Vuoteen 2035 7–12-vuotiaiden määrä laskee yli 200 lapsella. 13–15-vuotiaiden määrän suurin lasku ajoittuu 2030-luvulle. Muutos vuodesta 2025 vuoteen 2035 on 13 %, määrällisesti 61 yläkouluikäistä lasta. Lasku jatkuu 2030-luvun loppuvuosina siten, että 13–15-vuotiaiden ikäryhmän koko on laskenut alle neljänsadan. 16–18-vuotiaiden ikäryhmän koon supistuminen ajoittuu 2030-luvun loppuvuosiin.

Taulukko 34. Paimion kaupungin ikäryhmien määrällinen kehitys vuodesta 2025 vuoteen 2030, 2035 ja 2040 ja kokonaisväestömäärän kehittyminen samalla ajalla (Tilastokeskus 2024, 2026; MDI 2025 ja FCG 2026)

Paimio	2025	2030	2035	2040	Muutos 2025–2030		Muutos 2025–2035		Muutos 2025–2040	
0-6-vuotiaat	783	794	834	859	11	1,4 %	51	6,5 %	76	9,7 %
0-2-vuotiaat	289	325	334	343	36	12,5 %	45	15,6 %	54	18,7 %
3-5-vuotiaat	381	365	372	382	-16	-4,2 %	-9	-2,4 %	1	0,3 %
6-vuotiaat	113	104	128	134	-9	-8,0 %	15	13,3 %	21	18,6 %
7-15-vuotiaat	1 364	1 226	1 156	1 192	-138	-10,1 %	-208	-15,2 %	-172	-12,6 %
7-12-vuotiaat	895	767	748	797	-128	-14,3 %	-147	-16,4 %	-98	-10,9 %
13-15-vuotiaat	469	459	408	395	-10	-2,1 %	-61	-13,0 %	-74	-15,8 %
16-18-vuotiaat	431	435	365	326	4	0,9 %	-66	-15,3 %	-105	-24,4 %
0-18-vuotiaat	2 578	2 455	2 355	2 377	-123	-4,8 %	-223	-8,7 %	-201	-7,8 %
19-64-vuotiaat	6 034	6 329	6 593	6 830	295	4,9 %	559	9,3 %	796	13,2 %
Yli 64-vuotiaat	2 672	2 868	3 032	3 109	196	7,3 %	360	13,5 %	437	16,4 %
0-vuotiaat	103	102	105	108	-1	-1,0 %	2	1,9 %	5	4,9 %
Asukasluku	11 284	11 652	11 980	12 316	368	3,3 %	696	6,2 %	1 032	9,1 %

¹ Väestöennusteen pohjana on Tilastokeskuksen vuonna 2024 laatima väestöennuste. MDI:n ja FCG:n muokkaamassa väestöennusteessa on huomioitu vuosien 2024 ja 2025 väestön toteumat ja korjattu ennustetta käyttäen tilastoituja todellisia lukuja. Tarkemmin Tilastokeskuksen väestöennusteesta: <https://stat.fi/fi/tilasto/vaenn>

24.8.2026

5.2 Lasten ja nuorten muuttoliike

Taulukoissa 35 ja 36 tarkastellaan Paimion kaupungin 0–19-vuotiaiden kuntien välistä nettomuuttoa ajalla 2020–2024. Aluejako perustuu tilastollisiin pienalueisiin. Nettomuutto muodostuu kuntien välisen tulomuuton ja kuntien välisen lähtömuuton erotuksena. Nämä luvut eivät sisällä maahanmuuttoa tai maastamuuttoa, mutta kuntien välisen lähtömuuton luvuissa voi olla mukana myös henkilöitä, jotka aiempina vuosina ovat muuttaneet kaupunkiin ulkomailta ja nyt muuttavat kaupungista pois toiseen kuntaan.

Vuoden 2023 kaupungin kokonaisnettomuutto kääntyi negatiiviseksi (2023: -19, 2024: -51 ja 2025: -40) ja kaupunki on kokonaisuutena ollut muuttotappiollinen. Myös 0–19-vuotiaiden kuntien välinen nettomuutto on ollut vuosina 2022–2024 negatiivista. Myös useimpien pienalueiden nettomuuttoluvut ovat olleet negatiivisia (taulukko 35.)

Taulukko 35. Paimion kaupungin 0–19-vuotiaiden kuntien välinen nettomuutto vuosina 2020–2024 tilastollisen pienaluejaon mukaan (Tilastokeskus 2026)

Kuntien välinen nettomuutto	2020	2021	2022	2023	2024	Yhteensä
577001001 Hanhijoki	3	1	2	4	2	12
577001002 Kerkola-Naskarla	-1	2	-2	-4	1	-4
577001003 Kiusala-Koskela	0	4	2	-6	0	0
577001004 Kriivari	-5	5	0	-3	-8	-11
577001005 Moisio-Tiilitehdas	-6	1	2	2	-3	-4
577001006 Oinila	5	7	-4	-1	0	7
577001007 Preitilä	-2	0	-4	0	-3	-9
577001008 Saaren alue	4	1	2	-1	-6	0
577001009 Tapiola	3	0	-1	-2	10	10
577001010 Vista	6	-5	3	-4	6	6
577001011 Ylä-Vista	10	-5	-2	0	-6	-3
577002001 Hevonpää	-1	-1	-2	-2	-3	-9
577002002 Huso	-1	-2	0	-1	-2	-6
577002003 Kaleva	3	1	-6	-6	-4	-12
577002004 Kampparla	-1	-1	0	-2	0	-4
577002005 Kevola	1		-1	0	1	1
577002006 Nummenpää	-7	-6	-1	0	0	-14
577002007 Rukkijoki	-1	2	1	-2	-4	-4
577002008 Ruokolinna-Korvenala	-2	-2	2	3		1
577002009 Suksela	5	2	-2	-1	-7	-3
577002010 Veikkari	0	-3	0	0	1	-2
577999999 577 tuntematon	-3	2	-2	-4	0	-7
Yhteensä	10	3	-13	-30	-25	-55

Taulukon 36. luvuista on jätetty pois 0–19-vuotiaiden vanhin ikäryhmä eli 15–19-vuotiaiden ikäryhmä. Taulukon 34. luvut kertovat, miten 0–14-vuotiaiden kuntien välinen nettomuutto on Paimion kaupungin tilastollisilla pienalueilla toteutunut samalla ajalla. 0–14-vuotiaiden kuntien välinen

24.8.2026

nettomuutto on ollut vuosina 2020–2023 positiivista. Lasten nettomuuttomäärät ovat kääntyneet laskuun vuoden 2022 jälkeen ja vuonna 2024 määrä oli tappiollinen kahden lapsen verran.

Ajalla 2020–2024 lasten kuntien välisen muuton muuttovoitto oli 112 lasta. Useimpien pienalueiden nettomuuttoluvut ovat olleet myös positiivisia ja erityisen muuttovoittoisina alueina erottuvat Hanhijoki, Oinila ja Tapiola. Eniten lapsia ovat menettäneet Kalevan ja Nummenpään tilastolliset pienalueet.

Taulukko 36. Paimion kaupungin 0–14-vuotiaiden kuntien välinen nettomuutto vuosina 2020–2024 tilastollisen pienaluejaon mukaan (Tilastokeskus 2026)

Kuntien välinen nettomuutto	2020	2021	2022	2023	2024	Yhteensä
577001001 Hanhijoki	4	2	4	5	3	18
577001002 Kerkola-Naskarla	1	2	2	1	2	8
577001003 Kiusala-Koskela	4	9	3	-4	1	13
577001004 Kriivari	4	0	4	-4	-4	0
577001005 Moisio-Tiilitehdas	-1	3	4	2	1	9
577001006 Oinila	5	6	7	5	3	26
577001007 Preitilä	0	0	0	0	-1	-1
577001008 Saaren alue	9	1	3	1	-1	13
577001009 Tapiola	4	2	4	-1	9	18
577001010 Vista	4	-3	8	1	0	10
577001011 Ylä-Vista	12	-6	0	4	-6	4
577002001 Hevonpää	0	0	0	-1	-3	-4
577002002 Huso	0	1	0	1	-1	1
577002003 Kaleva	1	1	-4	-3	-2	-7
577002004 Kampparla	-1	0	0	-3	0	-4
577002005 Kevola	1		-1	0	1	1
577002006 Nummenpää	-4	-3	-1	1	0	-7
577002007 Rukkijoki	0	1	3	0	-2	2
577002008 Ruokolinna-Korvenala	0	-1	0	3		2
577002009 Suksela	6	2	1	0	-3	6
577002010 Veikkari	2	-1	1	0	1	3
577999999 577 tuntematon	-1	2	0	0	0	1
Yhteensä	50	18	38	8	-2	112

Yhteenvedona voidaan todeta kaksi keskeistä havaintoa lasten ja nuorten kuntien välisestä muutto- liikkeestä: Tällä vuosikymmenellä positiivisen nettomuuton vuodet ajoittuvat vuosikymmenen alkuun, ns. koronavuosiin ja alle 19-vuotiaiden ikäryhmissä kuntien välinen muuttotappio painottuu 15–19-vuotiaiden ikäryhmään.

24.8.2026

Taulukko 37. Paimion kaupungin 0–19-vuotiaiden eri ikäryhmien nettomaahanmuutto, kaikkien ikäryhmien nettomaahanmuutto ja 0–19-vuotiaiden osuus kaikkien ikäryhmien nettomaahanmuutosta vuosina 2020–2024 (Tilastokeskus 2026)

Paimio	2020	2021	2022	2023	2024	Yhteensä
0-4-vuotiaat	0	-1	2	13	3	17
5-9-vuotiaat	0	-2	2	8	5	13
10-14-vuotiaat	0	-3	3	10	2	12
15-19-vuotiaat	1	-3	5	12	3	18
0-19-vuotiaat yhteensä	1	-9	12	43	13	60
% osuus kaikista ikäryhmistä	4 %	-75 %	27 %	36 %	25 %	17 %
Kaikka ikäryhmät	24	12	44	121	51	252

Ukrainankielisten määrä on kasvanut Paimiossa merkittävästi vuoden 2023 jälkeen (taulukko 38).

Taulukko 38. Ukrainan- ja venäjänkielisten väkiluku Paimiossa vuosina 2020–2025 (Tilastokeskus 2026)

Paimio	2020	2021	2022	2023	2024	2025
ukraina	31	36	48	164	202	218
venäjä	57	59	65	73	71	75
Yhteensä	88	95	113	237	273	293

5.3 Maanhankinnan ja kaavoituksen vaikutukset väestökehitykseen

Vuonna 2023 Paimion kaupungin taajama-aste oli 80,6 %. Taajama-asteella tarkoitetaan taajamissa asuvien osuutta kaupungin väestöstä. Vuonna 2023 Paimion kaupungin 11 236 asukasta jakautuivat asuinpaikan mukaan seuraavasti:

- Väestö taajamissa 8 963
- Väestö haja-asutusalueella 2 152
- Väestö muilla alueilla 121

Vuosina 2020–2024 koko väestön kuntien välinen nettomuuttovoitto oli 195 asukasta. Muuttovoittoa muodostui vuosina 2020–2022 yhteensä 237 asukasta. Vuonna 2024 muuttovoitto oli kääntynyt sekä taajamissa että haja-asutusalueilla tappiolliseksi ja oli -40 asukasta (taulukko 39).

24.8.2026

Taulukko 39. Paimion kaupungin koko väestön kuntien välinen tulo-, lähtö- ja nettomuutto vuosina 2020–2024 jaoteltuna taajama-alueisiin ja haja-asutusalueisiin (Tilastokeskus 2026)

Muuttoliike	Tilastoaluejako	2020	2021	2022	2023	2024	Yhteensä
Kuntien välinen tulomuutto	577001 Taajama	531	538	526	430	416	2 441
	577002 Haja-asutusalueet	98	95	83	82	69	427
	Yhteensä	629	633	609	512	485	2 868
Kuntien välinen lähtömuutto	577001 Taajama	458	450	456	428	443	2 235
	577002 Haja-asutusalueet	91	94	85	86	82	438
	Yhteensä	549	544	541	514	525	2 673
Kuntien välinen nettomuutto	577001 Taajama	73	88	70	2	-27	206
	577002 Haja-asutusalueet	7	1	-2	-4	-13	-11
	Yhteensä	80	89	68	-2	-40	195

Yhteenvedon voidaan todeta, että aiempina vuosina muuttoliike suuntautui ennen kaikkea taajamiin, mutta viime vuosina taajamienkin vetovoima on tasaantunut ja kaupunki kokonaisuutena on ollut muuttotappiollinen.

5.3.1 Kaavoitus ja väestökehitys

2010-luvulla kaupungissa toteutettiin kolme uutta asuinalueita: Saaren alue 2, Saaren alueen laajennus ja Saaren alue 5 (taulukko 40.) 2020-luvulla uusia kaava-alueita olivat Tiilitehtaan alue, Pakurlan metsän alue ja Koivulinna. 2020-luvulla on tulossa Lammen alue vuonna 2028. 2030-luvulle ajoittuvat Koivulinna II, Karhunojan alue I ja II.

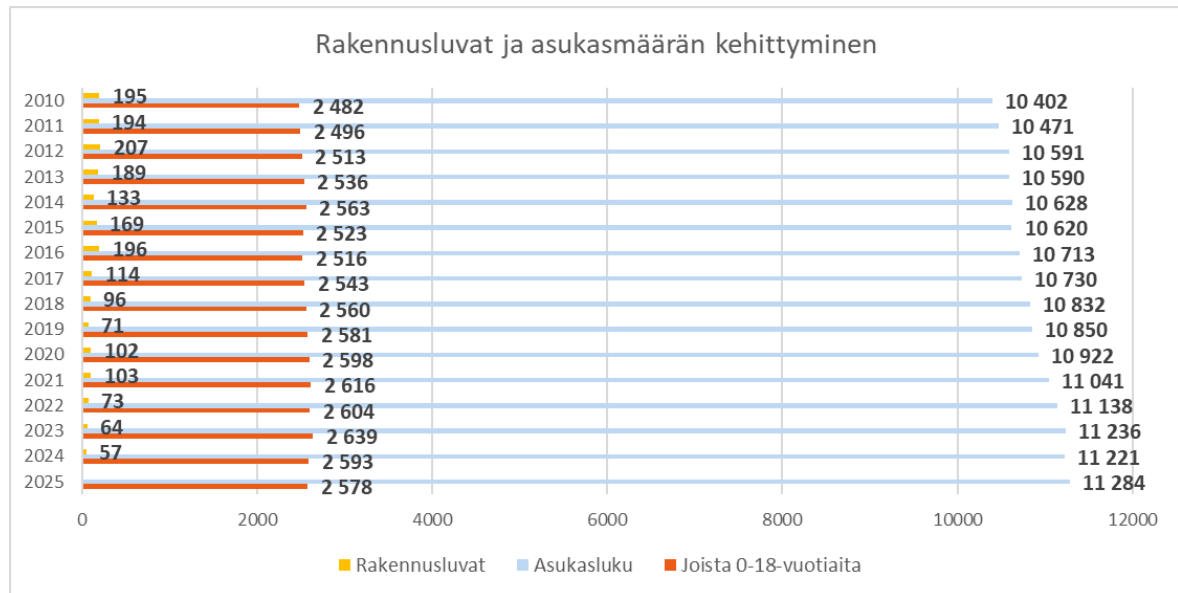
Taulukko 40. Toteutuneet ja suunnitellut asuinalueet (Paimion kaupunki 2026)

2010-luku	2020-luku toteutuneet	2020-luku tulossa olevat	2030-luku
v. 2010 Saaren alue 2	v. 2020 Tiilitehtaan alue	v. 2028 Lammen alue	v. 2031 Koivulinna II
v. 2014 Saaren alue laajennus	v. 2020 Pakurlan metsän alue		v. 2034 Karhunojan alue I
v. 2018 Saaren alue 5	v. 2024 Koivulinna		v. 2037 Karhunojan alue II

Vuoden 2025 loppupuolella Paimion kaupungilla oli asemakaavoitetuilla alueilla kunnallistekniikaltaan valmiita asumisen tontteja 54 kappaletta. Tonteista 41 oli erillis- tai asuinpientalojen tonttia. Näistä kymmenen oli ns. town house-tontteja, kymmenen tarkoitettu rivitalojen tai kytkettyjen asuinrakennusten toteuttamiselle ja neljä kerrostaloille. Yksityisiä asumiseen tarkoitettuja tontteja oli noin 130 kappaletta: kaksi asuin-, liike- ja toimistorakennuksille, kahdeksan kerrostaloille ja kahdeksan rivitaloille. Loput tonteista on pientalotontteja. (Lähde: Paimion kaupunki, Kaavoituskatsaus 2026).

24.8.2026

Kuvassa 5. on esitetty myönnettyjen rakennuslupien, asukasmäärän ja alle 18-vuotiaiden määrän kehittyminen vuodesta 2010 vuoteen 2024. Vuodesta 2025 alkaen on myönnetty rakentamislupia ja vuonna 2025 uusien asuntojen määrä lupahankkeissa oli 35 kappaletta. Rakennuslupien määrän kasvu ja asuntorakentaminen ovat näkyneet Paimiossa ennen kaikkea kokonaisasukasmäärän kasvuna, mutta eivät vastaavalla tavalla alle 18-vuotiaiden määrän kasvuna. Lasten ja nuorten kokonaismäärä on ollut pientä vuosittaista vaihtelua, mutta suuruusluokka on pysynyt lähes ennallaan.

Kuva 5. Paimion kaupungin myönnetyt rakennusluvut ja asukasmäärän kehittyminen ajalla 2010–2024 (Paimion kaupunki 2026)

Kaupungissa toteutettiin vuosina 2010–2019 343 asuinkäyttöön tarkoitettua rakennusta. 2020-luvulla on toteutettu 167 rakennusta (taulukko 41.). Suurin osa rakennuksista oli omakoti- tai paritaloja. Kerrostaloja toteutettiin 2010-luvulla kuusi kappaletta. 2020-luvulla ei ole valmistunut yhtään kerrostaloa. Valmistuneita asuntoja on yhteensä 220, joista 155 on omakoti- ja paritaloissa. 65 asuntoa sijaitsee rivitaloissa. (Tilastokeskus 2026)

Taulukko 41. Asuinkäyttöön tarkoitetut rakennetut rakennukset 2010–2019 ja 2020-luvulla (Tilastokeskus 2026)

Rakennusluokka	2010 - 2019	2020 -
0110, 0111 Omakoti- ja paritalot	334	148
0112 Rivitalot	3	17
012 Kerrostalot	6	0
013, 014 Asuntolarakennukset ja erityisryhmien asuinrakennukset	0	2
Asuinkäyttöön tarkoitettuja rakennuksia yhteensä	343	167

24.8.2026

Taulukko 42. 0–6-, 7–15, 16–18- ja 0–18-vuotiaiden osuus (%) Paimion kaupungin asukkaista (Tilastokeskus 2026)

Paimio	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
0-6-vuotiaiden osuus väestöstä	8,2	8,0	7,9	7,6	7,1	6,9	7,0	7,0	6,8	6,7	6,8	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0
7-15-vuotiaiden osuus väestöstä	12,1	12,1	12,2	12,3	12,4	12,1	11,6	11,3	11,2	10,9	10,5	10,1	9,8	9,6	9,6	9,6
16-18-vuotiaiden osuus väestöstä	3,4	3,6	3,3	3,6	3,6	3,8	3,9	3,8	3,7	3,7	3,7	3,7	3,6	3,6	3,4	3,0
0-18-vuotiaiden osuus väestöstä	23,8	23,7	23,4	23,5	23,1	22,8	22,4	22,1	21,7	21,3	21,1	20,8	20,5	20,2	19,9	19,7
Asukasluku	10 922	11 041	11 138	11 236	11 221	11 284	11 356	11 436	11 509	11 582	11 652	11 719	11 788	11 852	11 916	11 980

Rakentaminen on tuonut kaupunkiin uusia asukkaita, mutta väestönkasvu ei ole painottunut lapsiperheisiin. Erityisesti pienten lasten määrän lasku kertoo, ettei rakentaminen yksin riitä ylläpitämään lapsimäärää.

Entä tulevaisuus? Kaupungin suunnitelmissa on avata ja laajentaa Lammen aluetta sekä Karhunojan alueita seuraavan viidentoista vuoden ajan. Taulukossa 43 esitetyt asukasmääräennusteet jakautumiseen ovat saatu Paimion kaupungilta. Alle 18-vuotiaiden suhteellisen osuuden arvio on laskettu alueelle muista kunnista muuttavien osuudesta käyttäen 22 % suhteellista osuutta. Näin laskettu lasten ja nuorten vuosittain määrä vaihtelee 0,3–16,5 kaupunkiin muuttavan lapsen ja nuoren määrässä.

Suurimmat määrälliset muutokset ajoittuvat 2030-luvun loppupuolelle. Laskelmassa (taulukko 43) vuosina 2035 ja 2038 arvioitu noin 16–17 lapsen määrä jakautuu alle 18-vuotiaiden eri ikäluokkiin, tarkoittaen keskimäärin yhtä lasta yhteen ikäluokkaan lisää. Todettakoon, että näin laskennallisesti ei kuntaan muuttavien määrät yleensä toteudu, vaan melko yleinen trendi on, että alle kouluikäisten lasten kanssa muutetaan hieman helpommin kuin jo koulunsa aloittaneiden lasten kanssa.

Taulukko 43. Suunnitellut asuinalueet vuodesta 2024 vuoteen 2039 (Paimion kaupunki 2026)

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
Koivulinna	X															
Lammen alue					X											
Koivulinna II								X								
Karhunojan alue I											X					
Karhunojan alue II														X		
Asukasmääräennusteet	300				105			35			400			400		
-jakautuminen vuosittain	50	175	50	25	15	60	30	5	20	10	50	250	100	50	250	100
-muista kunnista tulevat (30 %)	15	52,5	15	7,5	4,5	18	9	1,5	6	3	15	75	30	15	75	30
Alle 18-vuotiaiden arvioitu suhteellinen osuus (22 %) muista kunnista tulevista uusista asukkaista	3,3	11,6	3,3	1,7	1,0	4,0	2,0	0,3	1,3	0,7	3,3	16,5	6,6	3,3	16,5	6,6

24.8.2026

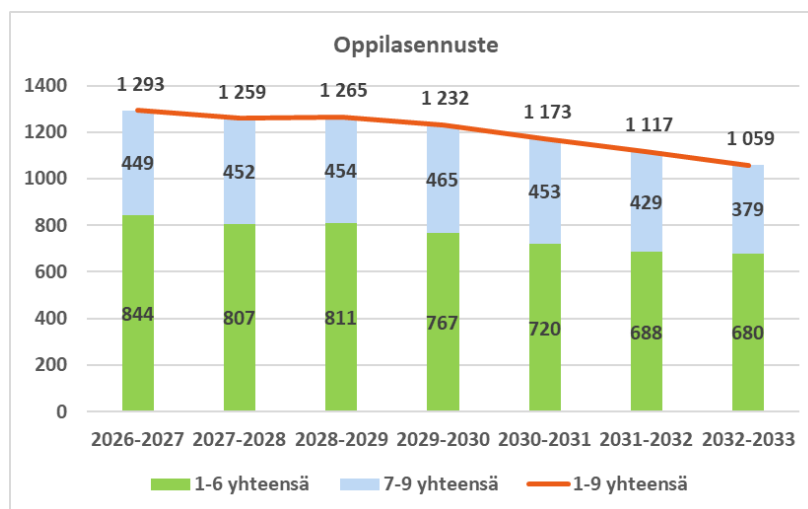
6 Lapsimäärien kehittyminen, oppilasennusteet ja palvelutarpeiden muutokset

Paimion kaupunki toimitti kesäkuun 2026 alussa lukuvuoden 2026–2027 oppilasmäärän ennakkotiedon. Elokuussa 2026 koko perusopetuksen oppilasmäärän ennakoidaan olevan noin 1 290 oppilasta, määrän jakautuen siten, että vuosiluokilla 1–6 oppilaita on noin 845 ja vuosiluokilla 7–9 noin 450. Lukuvuoden 2032–2033 Paimion kouluissa on 234 oppilasta nykyistä vähemmän.

Väestötietojen pohjalta laadittu oppilasmäärän kehittymisen ennuste osoittaa, että sekä vuosiluokien 1–6 että 7–9 oppilasmäärät ovat laskussa, määrän ajoittumisen hieman vaihdellen. Vuosiluokien 1–6 oppilasmäärän lasku ajoittuu koko tarkastelujaksolle ja alakoululaisia arvioidaan olevan tarkastelujakson lopussa 164 nykyistä vähemmän. Yläkoululaisten määrä ensin hieman nousee, mutta tarkastelujakson lopussa heitä on 70 vähemmän kuin nyt (taulukko 44).

Taulukko 44. Oppilasmäärän kehittymisen ennuste (Paimion kaupunki 1.6.2026)

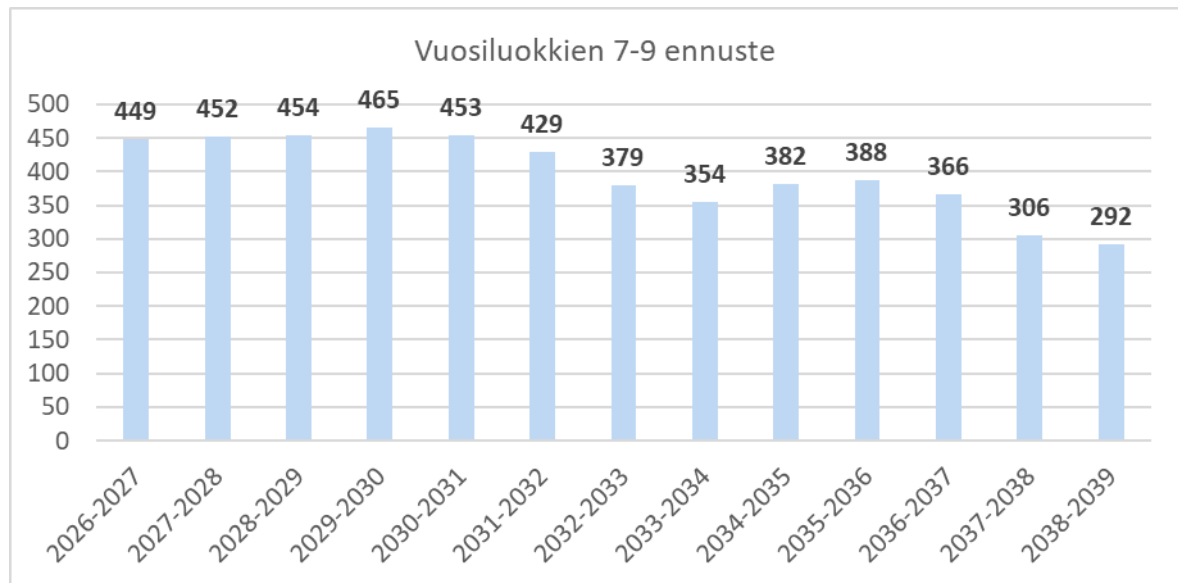
Kaikki yhteensä	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030	2030-2031	2031-2032	2032-2033
1	113	121	148	119	99	88	105
2	120	113	121	148	119	99	88
3	146	120	113	121	148	119	99
4	163	146	120	113	121	148	119
5	144	163	146	120	113	121	148
6	158	144	163	146	120	113	121
1-6 yhteensä	844	807	811	767	720	688	680
7	152	158	144	163	146	120	113
8	155	152	158	144	163	146	120
9	142	142	152	158	144	163	146
7-9 yhteensä	449	452	454	465	453	429	379
1-9 yhteensä	1 293	1 259	1 265	1 232	1 173	1 117	1 059

Kuva 6. Oppilasmäärän kehittymisen ennuste kuvana (Paimion kaupunki 1.6.2026)

24.8.2026

Kuvan 7. vuosiluokkien 7–9 oppilasmäärän kehittymisen lähtötietona on käytetty 1.6.2026 väestörekisterin tietoja 1–7-vuotiaiden osalta. 8–14-vuotiaiden osalta lähtötietona on käytetty edellisen lukuvuoden eli 20.9.2025 oppilastilaston tietoja. Ennuste on laadittu siten, että ne lastensuojelulaitoksissa olevan lapset, jotka ovat olleet lukuvuonna 2025–2026 Paimion kaupungin kouluissa, kulkevat ennustevuosien luvuissa mukana, kunnes päättävät peruskoulunsa. Tulevien vuosien mahdollisesti uusia lastensuojelulaitoksiin sijoitettavia lasten määriä ei ole lähdetty arvioimaan/lisäämään ennustevuosien määriin. Laitoksissa olevien lasten kokonaismäärä on enimmillään noin 20 lasta, ja opetus järjestetään pääasiassa laitosten yhteydessä toimivissa erillisyksiköissä. Tällä oppilasmäärällä ei käytännössä ole olennaista vaikutusta kaupungin oppilasmäärän kokonaiskehitykseen.

Kuva 7. Väestötietojen pohjalta laadittu 7–9 vuosiluokkien oppilasmäärän kehittymisen ennuste (Paimion kaupunki 1.6.2026)

Yhteenveto perusopetuksen palvelutarpeen muutoksesta:

- Perusopetuksen kokonaisoppilasmäärä laskee tarkastelujakson ajan lukuvuoteen 2032–2033.
- Oppilasmäärän lasku kohdistuu 2020-luvulla vuosiluokkien 1–6 oppilasmääriin.
- Vuosiluokkien 7–9 oppilasmäärän lasku ajoittuu 2030-luvulle.
- Nykyisillä tiedoilla arvioiden muuttoliike ei ns. pelasta oppilasmäärän laskua.

24.8.2026

7 Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen oman ja yksityisen toiminnan kustannusvertailu

7.1 Palvelusetelitoiminnan osuus ja kehitys

Palvelusetelitoiminnalla on Paimion varhaiskasvatuksessa selvästi keskeisempi rooli kuin koko maassa keskimäärin ja useimmissa verrokkikunnissa. Taulukon 44 perusteella palvelusetelitoiminnan piirissä olevien lasten määrä on Paimiossa kasvanut vuosien 2021–2025 välillä 7 %. Merkittävästi korkein lasten määrä ja suhteellinen osuus palvelusetelitoiminnan piirissä oli kuitenkin vuosina 2019–2020, näistä huippuvuosista on tultu jonkin verran alaspäin.

Taulukko 45. Palvelusetelitoiminnan piirissä olleiden lasten määrä Paimiossa ja verrokkikunnissa vuosina 2016–2025 (Sotkanet 2016–2020, Vipunen 2021–2025).

Lapset palvelusetelipäivähoidossa. Lähde: Sotkanet ja Vipunen											Muutos 2021–2025		Muutos 2024–2025	
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Lapsia	%	Lapsia	%
Paimio	146	187	205	264	273	165	177	198	177	177	12	7 %	0	0 %
Lieto	358	363	334	327	318	279	282	288	270	246	-33	-12 %	-24	-9 %
Masku	0	0	0	87	119	102	135	138	138	162	60	59 %	24	17 %
Raisio	146	136	127	181	175	177	183	81	201	213	36	20 %	12	6 %
Salo	21	95	244	260	256	249	246	303	366	258	9	4 %	-108	-30 %
Turku	2 003	2 463	2 468	2 509	2 375	2 442	2 391	2 487	2 742	2 976	534	22 %	234	9 %
Kaarina	0	0	0	0	0	48	51	33	75	84	36	75 %	9	12 %
Koko maa	18 383	23 449	27 847	31 856	31 201	31 602	32 217	32 424	33 768	34 806	3 204	10 %	1 344	3 %

Palvelusetelitoiminta on vakiintunut merkittäväksi osaksi kaupungin varhaiskasvatuksen kokonaisuutta. Vuoden 2025 tilanteessa palvelusetelin piirissä olevia lapsia oli Paimiossa runsas neljännes kaikista kaupungin varhaiskasvatuksen piirissä olevista lapsista. Verrokkikunnista Turussa ja Maskussa suhteellinen osuus oli vielä hieman korkeampi. Kaarinassa palvelusetelituotantoa (palveluseteli käytössä tällä hetkellä vain yksityisessä perhepäivähoidossa) on vain vähän, mutta Kaarina käyttää enemmän suoraa ostopalvelua. Kuntana tarkastelussa on varhaiskasvatustoimipaikan sijaintikunta (jossa voi käydä minkä tahansa kunnan lapsia).

Taulukko 46. Palvelusetelitoiminnan piirissä olleiden lasten suhteellinen osuus Paimiossa ja verrokkikunnissa vuosien 2016–2025 aikana (Sotkanet 2016–2020, Vipunen 2021–2025).

Lapset palvelusetelipäivähoidossa. Lähde: Sotkanet ja Vipunen											Muutos 21–25		Muutos 24–25	
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	%-y	%-y	%-y	%-y
Paimio	22 %	27 %	29 %	36 %	38 %	28 %	30 %	31 %	29 %	29 %	1 %	0 %	0 %	0 %
Lieto	31 %	30 %	28 %	28 %	27 %	25 %	25 %	26 %	24 %	21 %	-4 %	-2 %	-2 %	-2 %
Masku	0 %	0 %	0 %	16 %	22 %	19 %	27 %	26 %	27 %	31 %	13 %	4 %	4 %	4 %
Raisio	11 %	10 %	9 %	13 %	13 %	15 %	15 %	8 %	16 %	17 %	2 %	1 %	1 %	1 %
Salo	1 %	5 %	12 %	14 %	14 %	15 %	14 %	17 %	20 %	15 %	1 %	-4 %	-4 %	-4 %
Turku	26 %	31 %	30 %	29 %	30 %	32 %	31 %	31 %	33 %	35 %	3 %	2 %	2 %	2 %
Kaarina	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	2 %	2 %	2 %	3 %	4 %	1 %	0 %	0 %	0 %
Koko maa	8 %	9 %	11 %	13 %	13 %	14 %	14 %	14 %	14 %	15 %	2 %	1 %	1 %	1 %

Paimiossa palvelusetelitoiminnan suhteellinen osuus on pysynyt korkeana koko 10 vuoden tarkastelujakson ja muodostaa rakenteellisen osan varhaiskasvatuksen järjestämistäpa. Taulukon 46 perusteella Paimio sijoittuu verrokkijoukossa korkeimpien joukkoon. Osuus on selvästi suurempi kuin Raisiossa, Salossa ja Kaarinassa. Maskussa palvelusetelitoiminta on alkanut myöhemmin kuin Paimiossa,

24.8.2026

mutta vuonna 2025 suhteellinen osuus oli jo Paimiota korkeampi. Kaikissa verrokkikunnissa sekä koko maassa palvelusetelitoiminnan suhteellinen osuus on vakiintunut 2020-luvulla melko stabiiliksi. Raision osalta Vipuseen on vuonna 2023 ilmoitettu poikkeuksellisen alhainen lukumäärä (8 %).

7.2 Palvelusetelin enimmäisarvot ja kustannukset

Paimiossa varhaiskasvatuksen palvelusetelin arvo 1.8.2026 alkaen on tarkasteltujen verrokkikuntien joukossa toiseksi korkein Liedon jälkeen. Paimion palvelusetelin arvo on liki sama kuin Turussa. Alle 3-vuotiaan kerroin on Maskun kanssa tarkastelujoukon alhaisin; 1,60. Alle 3-vuotiaan palvelusetelin arvo on näin ollen Maskun jälkeen toiseksi alhaisin. Masku on tehnyt indeksikorotukset muista poiketen kahden vuoden välein, minkä vuoksi kertakorotus on ollut suurempi. Myös Raisio on siirtynyt vuoden 2026 alusta kahden vuoden välein tehtäviin indeksitarkistuksiin.

Taulukko 47. Palvelusetelin enimmäisarvot 1.8.2025 ja 1.8.2026 alkaen Paimiossa ja verrokkikunnissa (kuntien lautakuntapäätökset 2025–2026).

Kunta	1.8.2025				1.8.2026			
	Palvelusetelin enimmäisarvo €	Alle 3-v kerroin	Arvo alle 3-v	Korotus % 1.8.25	Palvelusetelin enimmäisarvo €	Alle 3-v kerroin	Arvo alle 3-v	Korotus % 1.8.26
Paimio	1018	1,60	1629	3,27	1053	1,60	1685	3,47
Lieto	1025	1,65	1691	4,19	1061	1,65	1751	3,48
Masku*	956	1,60	1530	5,48	1013	1,60	1621	6,00
Raisio**	994	1,70	1690	2,83	1015	1,70	1726	2,11
Turku	1015	1,70	1728	2,11	1052	1,70	1790	3,70

*Maskussa indeksitarkistus kahden vuoden välein. 1.8.2024 ja 1.8.2026
 **Raisiossa indeksikorotukset tehty 1.8.2024 ja 1.1.2026

Kaikilla tarkastelun kunnilla indeksikorotus perustuu sosiaalipalvelujen ansiotasoindeksiin 70 % ja elinkustannusindeksiin 30 %. Laskennassa käytetään viimeisimpiä käytössä olevia Tilastokeskuksen indeksejä. Palvelusetelin arvo tarkistetaan 30.4. mennessä vuosittain Paimiossa, Liedossa ja Turussa. Maskussa arvoa voidaan muuttaa kunakin vuonna 30.4. mennessä ja Raisiossa on siirrytty tänä vuonna malliin, että arvo tarkistetaan parillisten vuosien keväällä 31.5. mennessä.

Oman palvelutuotannon kustannuksia sekä kustannuskasvua ja palvelusetelin arvoa vertailtaessa on hyvä huomioida, että palvelusetelin arvoon tehtävät indeksikorotukset perustuvat aina menneeseen kustannuskasvuun, kun kunnallisen palvelutuotannon kustannuskasvu näkyy kuntien kustannustiedoissa välittömästi. Esimerkiksi henkilöstökustannusten korotukset vaikuttavat kuntien kustannuksiin heti kuluvana vuonna, kun palvelusetelin hintaan vaikutus tulee vuoden 2027 indeksitarkistuksissa perustuen vuoden 2026 ansiotasoindeksiin kasvuun. Tilanne, jossa yksityisen sosiaalipalvelualan työehtosopimuskorotukset ovat merkittävät vuoden aikana, voi vaikuttaa yksityisen toimijan taloudellisiin edellytyksiin.

24.8.2026

Taulukko 48 Palvelusetelin enimmäisarvon korotusperiaatteet Paimiossa ja verrokkikunnissa.

Kunta	Palvelusetelin enimmäisarvon korotuksen määrittely
Paimio	Sosiaalipalvelujen ansiotasoindeksi 70 %, elinkustannusindeksi 30 %. Laskennassa käytetään viimeisimpiä käytössä olevia Tilastokeskuksen indeksejä. Palvelusetelin arvo tarkistetaan 30.4. mennessä vuosittain.
Lieto	Sosiaalipalvelujen ansiotasoindeksi 70 %, elinkustannusindeksi 30 %. Laskennassa käytetään viimeisimpiä käytössä olevia Tilastokeskuksen indeksejä. Palvelusetelin arvo tarkistetaan 30.4. mennessä vuosittain.
Masku	Sosiaalipalvelujen ansiotasoindeksi 70 %, elinkustannusindeksi 30 %. Laskennassa käytetään viimeisimpiä käytössä olevia Tilastokeskuksen indeksejä. Palvelusetelin arvo voidaan muuttaa kunakin vuonna 30.4. mennessä.
Raisio	Sosiaalipalvelujen ansiotasoindeksi 70 %, elinkustannusindeksi 30 %. Laskennassa käytetään viimeisimpiä käytössä olevia Tilastokeskuksen indeksejä. Palvelusetelin arvo tarkistetaan 31.5. mennessä parillisten vuosien keväältä, alkaen vuodesta 2028.
Turku	Sosiaalipalvelujen ansiotasoindeksi 70 %, elinkustannusindeksi 30 %. Laskennassa käytetään viimeisimpiä käytössä olevia Tilastokeskuksen indeksejä. Palvelusetelin arvo tarkistetaan 30.4. mennessä vuosittain.

Varhaiskasvatuksen palvelusetelikustannukset yhteensä ovat kasvaneet kaikissa tarkastelun kunnissa vuosien 2021–2025 aikana, erityisesti kasvu on näkynyt vuodesta 2023 eteenpäin. Muutokseen vaikuttaa muutokset palvelusetelitoiminnan laajuudessa ja merkittävästi myös palvelusetelin piirissä olevien alle 3-vuotiaiden lasten ja tuen tarpeiden suhteellinen osuus. Palvelusetelin arvot ovat tällöin korkeampia per lapsi. Lisäksi vuosien 2023–2024 aikana tehdyt työehtosopimusten mukaiset korotukset sekä yleinen kustannustason nousu on vaikuttanut korottavasti sekä kunnallisen että yksityisen toimijan kustannuksiin. Työehtosopimusten mukaiset korotukset ovat olleet merkittäviä sekä yksityisen että kunnallisen toiminnan puolella. Paimiossa palvelusetelikustannukset ovat kasvaneet verrokkijoukossa vähiten vuodesta 2021.

Taulukko 49. Palvelusetelikustannukset yhteensä vuosien 2021–2025 aikana Paimiossa ja verrokkikunnissa, 1 000 euroa (Vipunen ja valtiokonttorin KKTPP-tilasto).

Varhaiskasvatuksen palvelusetelin kulut						Muutos	
	2021	2022	2023	2024	2025	2021–2025	%
Paimio	1 491	1 681	1 958	2 052	1 910	420	28 %
Lieto	0	0	0	3 362	3 178	3 178	
Masku	944	1 116	1 422	1 635	1 756	812	86 %
Raisio	1 787	2 350	3 011	3 077	3 325	1 538	86 %
Salo	2 390	2 585	3 457	3 566	3 387	997	42 %
Turku	25 320	27 889	33 154	34 439	34 684	9 365	37 %
Kaarina	0	0	0	116	348	348	
Koko maa	242 849	283 420	332 933	369 652	385 410	142 561	59 %

Kun tarkastellaan palvelusetelikustannusten muutosta vuodesta 2021 per setelin saanut lapsi saadaan rajattua toiminnan laajuusmuutokset paremmin tarkastelun ulkopuolelle. Tällöin vaikutusta on enemmän palvelusetelin arvoon tehdyillä muutoksilla sekä palvelusetelin saaneilla lapsilla ja hoidon tarpeella (alle 3-vuotias, tuen tarpeinen, osa-/vai kokopäivähoito). Vuonna 2025 Paimiossa palvelusetelin kustannukset per setelin saanut lapsi olivat noin 300 euroa alhaisemmat kuin koko maassa keskimäärin ja tarkastelujoukon alhaisin, Maskussa lapsikohtainen kustannus oli suurin piirtein sama.

24.8.2026

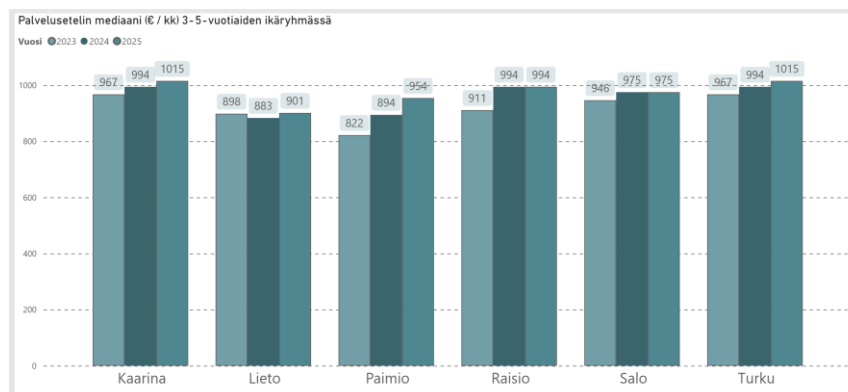
Näissä kunnissa alle 3-vuotiaan palvelusetelin kerroin on alhaisin ja toisaalta on hyvä huomioida, että Masku ei tehnyt vuonna 2025 lainkaan indeksikorotuksia setelin arvoon.

Taulukko 50. Palvelusetelikustannukset keskimäärin euroa per palvelusetelin saanut lapsi vuosien 2021–2025 aikana Paimiossa ja verrokkikunnissa (Vipunen ja valtiokonttorin KKTPP-tilasto).

	Palvelusetelin kulut per lapsi palvelusetelillä					Muutos	
	2021	2022	2023	2024	2025	2021–2025	%
Paimio	9 035	9 498	9 890	11 591	10 793	1 759	19 %
Lieto	0	0	0	12 451	12 920		
Masku	9 253	8 266	10 304	11 848	10 838	1 584	17 %
Raisio	10 094	12 841	37 177	15 309	15 609	5 515	55 %
Salo	9 599	10 508	11 410	9 744	13 128	3 529	37 %
Turku	10 368	11 664	13 331	12 560	11 655	1 286	12 %
Kaarina	0	0	0	1 544	4 143		
Koko maa	7 685	8 797	10 268	10 947	11 073	3 388	44 %

Taulukossa 51 tarkastellaan Paimion ja verrokkikuntien palvelusetelin mediaanihintaa. Puolet kunnassa myönnettyjen palvelusetelien arvoista on arvoltaan mediaanihintaa pienempiä ja puolet suurempia. Mediaanihintaa kuvaa tyypillistä palvelusetelin hintaa/arvoa paremmin kuin keskiarvo silloin, kun aineistossa on poikkeuksellisen kalliita tai alhaisia palvelusetelin arvoja. 3–5-vuotiaiden ikäryhmässä palvelusetelin mediaanihintaa euroa/kk on kasvanut Paimiossa vuosien 2023–2025 välillä 822 eurosta 954 euroon. Vuonna 2023 mediaanihintaa oli Paimiossa verrokkijoukon alhaisin ja vuonna 2025 Liedon jälkeen toiseksi alhaisin. Vuosien 2024–2025 välillä mediaanihintaa on kuitenkin kasvanut Paimiossa eniten koko vertailujoukossa, noin 60 euroa. Raisiossa ja Salossa mediaanihintaa pysyi ennallaan ja Turussa nousi 21 euroa. Korkein mediaanihintaa vuonna 2025 oli Turussa, 1 015 euroa. Kaarinan mediaanihintaa ei ole suoraan verrannollinen muihin kuntiin, koska Kaarinassa palveluseteli on ollut käytössä vain yksityiseen perhepäivähoitoon.

Taulukko 51. Palvelusetelin mediaanihinnan muutos 3–5-vuotiaiden ikäryhmässä vuosien 2023–2025 aikana Paimiossa ja verrokkikunnissa, euroa/kk (Vipunen).

Alle 3-vuotiaan palvelusetelin kerroin on Paimiossa 1,60. Tämä oli tarkastelussa olleiden kuntien joukossa Maskun kanssa alhaisin. Kertoimen oikeasuuntaisuutta voidaan tarkastella Paimion varhaiskasvatuksen oman päiväkotitoiminnan kustannusrakenteen pohjalta. Oman päiväkotitoiminnan ja

24.8.2026

koko maan käyttökustannukset perustuvat Paimion ilmoittamiin tietoihin valtionkonttorin palveluluokkakohtaiseen tilastoon vuodelta 2025. Henkilöstö- ja vuokratkustannukset ovat 84 % Paimion oman päiväkotitoiminnan kustannuksista. Mikäli oletetaan, että lapsen ikä (alle 3-vuotisuus) vaikuttaa sekä henkilöstö- että tilakuluja kasvattavasti alle 3-vuotiaan lisäkustannuskerroin olisi 0,63 ja näin ollen alle kolmivuotiaan kerroin 1,63 palvelusetelille. Koko maan vastaavilla kustannuksilla kerroin olisi keskimäärin 1,56.

Jos vastaava laskelma tehdään olettaen, että alle kolmevuotisuus vaikuttaa ainoastaan henkilöstöku-
luja kasvattavasti, olisi kerroin 1,53 (henkilöstökulut ovat Paimiolla 71 % kaikista kustannuksista). Sekä yksityisen että kunnallisen toiminnan kulurakenne on samankaltainen, noin 60–70 % kustannuk-
sista on henkilöstökustannuksia ja 10–20 % kiinteistökustannuksia. Pääasiassa alle kolmevuotisuus lisää henkilöstökustannuksia tiukemman mitoituksen vuoksi, mutta vaikuttanee myös hieman tila-
kustannuksia kasvattavasti. Suoraan tiukemman mitoituksen mukainen kerroin 1,75 olisi kuitenkin yliarvioitu, koska alle 3-vuotias ei kasvata kaikkia varhaiskasvatuksen järjestämisestä aiheutuvia kus-
tannuksia mitoituskerroimen suhteessa. *Tarkastelun perusteella alle 3-vuotiaan kerroin on perustel-
tua olla välillä 1,53–1,63. Näin ollen Paimion palvelusetelin alle 3-vuotiaan nykyinen kerroin 1,60 on perusteltu.*

Taulukko 52. Laskelma alle 3-vuotiaan palvelusetelin kertoimesta.

Laskelma varhaiskasvatuksen palvelusetelin alle 3-vuotiaiden kertoimeksi:		
	Paimio	Koko maa
Oman päiväkotitoiminnan käyttökulut	7 017 313	3 407 813 853
josta:		
Henkilöstökulut	4 976 757	2 080 791 210
Vuokratkulut, ulkoiset	48 667	20 950 316
Vuokratkulut, sisäiset	864 111	438 080 939
(1): Henkilöstökulujen ja vuokratkulujen osuus kaikista kuluista:		
	0,84	0,75
Laskennallisen lapsen kerroin (henkilöstömitoitukseen perustuva: 1,75		
(2): Huomioidaan kertoimesta vain 1:n ylittävä osa: 0,75		
Alle 3-vuotiaan lisäkustannuskerroin: (1) * (2)		
	0,63	0,56
Lisätään 1, saadaan alle kolmivuotiaan kerroin kustannuksille: (3)		
	1,63	1,56
3-5-vuotiaan palvelusetelin arvo €/kk (kokopäiväisessä/kokoviikkoisessa varhaiskasvatuksessa)		
Yli 35 tuntia viikossa 1.8.2026 alkaen	1 053	
Alle 3-vuotiaan hinta: (3) * (4)		
Alle 3-vuotiaan palvelusetelin arvo kertoimella 1,63	1 716	
Jos sama laskelma toistettaisiin huomioiden vain henkilöstökulut, olisi alle kolmivuotiaan kerroin kustannuksille:		
	1,53	1,46
Alle 3-vuotiaan palvelusetelin arvo kertoimella 1,53	1 613	
Alle 3-vuotiaan palvelusetelin arvo Paimiossa 1.8.2026 alk		
	1 685	

24.8.2026

7.3 Oman toiminnan ja palvelusetelitoiminnan väliset kustannuserot

7.3.1 Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen nettokustannustarkastelujen perusteella todettiin kappaleessa 4.2., taulukko 16, että kunnan oman päiväkotitoiminnan nettokustannus vuonna 2025 ilman maksutuottoja per laskennallinen hoidossa ollut 3–5-vuotias kokopäiväinen lapsi oli 15 201 euroa vuodessa. Palvelusetelitoiminnan hallinnoinnista aiheutuu kunnalle aina lisäkustannuksia, joita ei olisi, jos palvelusetelitoimintaa ei olisi. Paimiolta kerättyjen lisätietojen pohjalta vuoden 2025 hallinnolliseksi kustannukseksi on arvioitu yhteensä 75 000 euroa vuodessa. Kun nämä kustannukset poistetaan kunnan omista kustannuksista jää vertailukelpoiseksi oman toiminnan kustannukseksi per lapsi 1 250 euroa/kk. Paimion kaupungin 3–5-vuotiaan kokopäiväisen lapsen palvelusetelin enimmäisarvo on 1.8.2026 alkaen on 1 053 euroa/kk. Kustannusero oman toiminnan ja palvelusetelin suoran arvon välillä on noin 200 euroa/kk. Kun huomioidaan, että kunta saa lisäksi varhaiskasvatuksen palveluseteliostoista arvonnävelolain mukaisen 5 %:n laskennallisen palautuksen, koska kyse on kunnan järjestämisvastuulle kuuluvan verottoman sosiaalipalvelun hankkimisesta yksityiseltä palveluntuottajalta, jää Paimiolle palvelusetelin kustannukseksi 1 000 euroa/kk, joka on 250 euroa/kk oman toiminnan kustannusta alhaisempi.

Taulukko 53. Laskelma kaupungin oman päiväkotitoiminnan ja palvelusetelin hinnan välisestä kustannuserosta.

Paimiolta kerätyt tiedot palvelusetelipäivähoidosta kunnalle aiheutuvi- sta varhaiskasvatuksen hallinnollisista kustannuksista ja muista lisäkustannuksista: (pelkkä varhaiskasvatus)	
Euroa:	75 000 €
Vähennetään kunnan oman toiminnan kustannuksista; €/kokop. Lapsi	
	198 €/kokopäiväinen lapsi
Päiväkotitoiminta (kunnan omana toimintana), euroa per laskennallinen lapsi kunnan päiväkodeissa	
	15 201 €/laskennallinen lapsi
Kun huomioidaan palvelusetelitoiminnasta aiheutuvat hallinnolliset kustannukset ja muut lisäkustannukset	
Vuodessa	15 003 €/laskennallinen lapsi
Kuukaudessa	1250 €/laskennallinen lapsi/kk
Palvelusetelin enimmäisarvon €/kk hinta kunnalle:	
	1 000 €/lapsi palvelusetelillä/kk (huomioiden alv-palautus)

Varhaiskasvatuksen palvelusetelin arvo ei määrydy automaattisesti palveluntuottajien kustannusten perusteella, vaan kunta päättää palvelusetelin tasosta osana omaa palvelujen järjestämistapaansa. Palvelusetelin käyttöönotto ja sen kuntakohtaiset ehdot, mukaan lukien palvelusetelin arvo, perustuvat kunnan toimivaltaisen toimielimen tekemiin päätöksiin. Käytännössä palvelusetelin arvo määritellään yleensä varhaiskasvatuksesta vastaavan lautakunnan päätöksellä tai sen hyväksymien perusteiden mukaisesti. Kunnalla on siten poliittista harkintavaltaa palvelusetelin arvon määrittelyssä, vaikka lainsäädäntö edellyttää palvelusetelin arvon kohtuullisuuden säännöllistä arviointia. Paimiossa palveluntuottajat ovat tuoneet esiin huolta yksityisen varhaiskasvatuksen toiminnan

24.8.2026

taloudellisista edellytyksistä tulevana vuosina, mikä osaltaan tuo poliittista painetta myös palvelusetelin arvon korottamiseen.

7.3.2 Esiopetus ja täydentävä varhaiskasvatus

Paimion kaupunki ostaa esiopetusta yksityisiltä Nappulamäen ja Nappulakaaren päiväkodeilta. Kevät-lukukauden 2025 osalta Paimio on ostanut ko. palveluita 27 lapselle, kiinteä hinta 530 euroa/kk/lapsi viideltä kuukaudelta ja syyslukukaudella 26 lapselle, kiinteä hinta 530 euroa/kk/lapsi viideltä kuukaudelta. Yhteensä vuonna 2025 esiopetuksen ostot maksoivat 140 450 euroa. Esiopetuksesta maksettava 530 euroa/kk/lapsi kiinteä hinta on pysynyt samana jo pitkään. Kaikki esiopetuksessa olevat lapset ovat saaneet kaupungilta myös täydentävän varhaiskasvatuksen palvelusetelin. Palvelusetelin arvo on pääsääntöisesti ollut 80 % kokoaikaisesta varhaiskasvatuksen palvelusetelistä. Jatkossa (koulutuslautakunnan päätös 28.4.2026 §48) esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen palveluseteli voi olla enintään vain 60 % normaalista palvelusetelin arvosta. Käytännössä täydentävän varhaiskasvatuksen korkea (0,8 kerroin) palvelusetelin arvo suhteessa ko. toiminta-aikaan on kompensoinut syksyyn 2026 asti sitä, että esiopetuksesta on pitkään maksettu vain 530 €/kk per esioppilas.

Yksityisen esiopetuksen kustannusvertailu esiopetuksen omaan toimintaan on periaatteessa mahdollista laskemalla oman toiminnan kustannus, eli käyttökustannukset ilman asiakaspalvelujen ostoja ja avustuksia. Tällä tavalla laskien esiopetuksen oman toiminnan hinnaksi saadaan noin 10 258 euroa vuodessa/esioppilas. Esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen kustannusten jakautumisessa on Paimion osalta valtiokonttorin tilastossa kuitenkin joitakin epätarkkuuksia. Lisäksi Paimion kirjanpidossa esiopetusta ei ole seurattu omalla kustannusseurantakohteella, vaan esiopetuksen kustannukset ovat osa varhaiskasvatuksen kustannuksia. Näiden syiden vuoksi kustannustarkastelu on tehty yhdistämällä valtiokonttorin tilastosta palveluluokat Esiopetus ja Päiväkotitoiminta. Jatkossa on suositeltavaa, että Paimio kohdentaa esiopetuksen kustannukset omalle seurantakohteelle kirjanpidossaan.

24.8.2026

Taulukko 54. Esiopetuksen oman toiminnan kustannukset vuonna 2025 (valtiokonttori KKTTP-tilasto).

Esioppilaita omassa toiminnassa		86
Esiopetus omana toimintana		
Ulkoiset toimintakulut:	Euroa	€/esioppilas
Henkilöstökulut	633 363	7 365
Asiakaspalvelujen ostot		
Muiden palvelujen ostot	91 028	1 058
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	8 956	104
Avustukset		
Vuokratulot	2 601	30
Muut kulut	758	9
Ulkoiset toimintakulut yhteensä	736 706	8 566
Sisäiset toimintakulut:		
Sisäiset palvelujen ostot	32 742	381
Sisäiset vuokrat	113 865	1 324
Sisäiset toimintakulut yhteensä	146 861	1 708
Poistot ja arvonalentumiset	5 410	63
Vyörytyskulut	0	0
Käyttökulut yhteensä (sis + ulk)	888 977	10 337
Ulkoiset toimintatuotot:		
Myyntituotot		
Maksutuotot		
Tuet ja avustukset	6 770	79
Vuokratuotot	0	
Muut tuotot	0	
Ulkoiset toimintatuotot yhteensä	6 770	79
Sisäiset toimintatuotot	0	
Valmistus omaan käyttöön	0	
Vyörytystuotot	0	
Käyttötuo- tuotot yhteensä (sis + ulk)	6 770	79
Nettokäyttökustannus (oma toiminta)	882 207	10 258

Jakajaksi on otettu aiemmin kuvattu laskennallinen lapsiluku sekä kokoaikainen lapsiluku. Laskennalliset lapset kunnallisessa varhaiskasvatuksessa on laskettu kertomalla alle 3-vuotiaat lapset kertoimella 1,75 ja muut kertoimella 1. Osapäivähoidossa olevat lapset on kerrottu kertoimella 0,6, vuorohoidossa olevat lapset 1,4, erityisen tuen tarpeiset lapset 2 ja tehostetun tuen tarpeiset lapset 1,5. Kokopäiväiseksi muutetussa lapsiluvussa osapäiväisessä varhaiskasvatuksessa olevat lapset huomioidaan kertoimella 0,6 ja kaikki muut lapset kertoimella 1. Laskennallista lasta käytetään jakajana henkilöstökuluille ja muille kuluille käytetään jakajana kokopäiväiseksi muutettua lapsilukua. Lisäksi esiopetusoppilaat on huomioitu jakajassa painokertoimella 0,5, sekä laskennallisessa lapsiluvussa että kokopäiväiseksi muutetussa lapsiluvussa. Tässä laskennassa on myös huomioitu palvelusetelitoiminnan aiheuttamat hallinnolliset kustannukset ja muut lisäkustannukset (yhteensä 1,3 htv), noin 75 000 euroa vuodessa. Ne on vähennetty oman toiminnan nettokäyttökustannuksesta. Tällä tavalla las-
kien palvelusetelin enimmäisarvoon vertailukelpoisin luku on oman toiminnan nettokäyttökustannus ilman maksutuottoja ja ilman palvelusetelitoiminnan aiheuttamia hallinnollisia kustannuksia ja muita lisäkustannuksia.

Edellä kuvatun laskennan mukaiseksi oman toiminnan esiopetuksen ja täydentävän varhaiskasvatuk-
sen yksikköhinnaksi saadaan 15 693 euroa vuodessa/laskennallinen lapsi.

24.8.2026

Taulukko 55. Oman toiminnan esiopetuksen ja täydentävän varhaiskasvatuksen kokonaiskustannus euroa/laskennallinen lapsi vuonna 2025.

ESIOPETUS + PÄIVÄKOTITOIMINTA YHTEENSÄ		
Kunnan oma toiminta	Euroa	€/lask. lapsi
Käyttökulut yhteensä (sis + ulk)	7 906 290	16 016
Käyttötuotot yhteensä (sis + ulk)	414 707	1 000
... josta: maksutuotot	355 712	858
Nettokäyttökustannus (oma toiminta)	7 491 583	15 016
Palvelusetelitoiminnan aiheuttamat lisäkustannukset:		
	75 000	181
Nettokäyttökustannus ilman palvelusetelitoiminnan aiheuttamia lisäkustannuksia:		
	7 416 583	14 835
Nettokäyttökustannus ilman maksutuottoa ja ilman palvelusetelitoiminnan aiheuttamia lisäkustannuksia		
€/laskennallinen lapsi vuoden aikana:		15 693

Täydentävässä varhaiskasvatuksessa olevan esiopetusoppilaan oman toiminnan vuosikustannusta 15 693 €/esioppilas tulee verrata tällöin esiopetuksen ostopalvelun sekä täydentävän varhaiskasvatuksen yhteenlaskettuun ostopalvelu-/palvelusetelihintaan, joka lasketaan esiopetuksen ostopalvelun hintana 10 kk ajalta, täydentävän varhaiskasvatuksen palvelusetelikustannuksena 10 kk ajalta sekä kokopäiväisen varhaiskasvatuksen palvelusetelikustannuksena 2 kk ajalta.

Kun esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen palvelusetelin arvo on vuonna 2025 ollut 80 % palvelusetelin enimmäisarvosta, saadaan täydentävässä varhaiskasvatuksessa olevan esiopetusoppilaan vuosikustannukseksi 15 304 euroa/esioppilas. Jos palvelusetelin arvo laskettaisiin 60 % palvelusetelin enimmäisarvon mukaisesti, olisi vuosikustannus 13 619 euroa/esioppilas.

Taulukko 56. Esiopetuksen ja täydentävän varhaiskasvatuksen kustannukset ostopalveluna euroa/lapsi.

Esiopetus ostopalveluna:	
530 €/kk	
5300 €: 10 kk ajalta	
Esiopetusta täydentävä vaka: 80 % palvelusetelin enimmäisarvosta	
800,28 €/kk (huomioiden 5 % laskennallisen alv-palautuksen)	
8002,8 €: Täydentävää varhaiskasvatusta 10 kk (huomioiden alv-palautus)	
2000,7 €: Kokopäiväistä varhaiskasvatusta 2 kk (huomioiden alv-palautus)	
5300 €: Esiopetuksen osto 10 kk ajalta	
15 304 €/esioppilas vuoden aikana, sisältäen täydentävän vakan	
Jos esiopetusta täydentävä vaka olisi 60 % palvelusetelin enimmäisarvosta:	
631,8 €/kk (huomioiden 5 % laskennallisen alv-palautuksen)	
6318 €: Täydentävää varhaiskasvatusta 10 kk (huomioiden alv-palautus)	
2000,7 €: Kokopäiväistä varhaiskasvatusta 2 kk (huomioiden alv-palautus)	
5300 €: Esiopetuksen osto 10 kk ajalta	
13 619 €/esioppilas vuoden aikana, sisältäen täydentävän vakan	

24.8.2026

7.4 Kunnallisen ja yksityisen toiminnan kustannuseroja selittäviä tekijöitä

Kunnallisella puolella varhaiskasvatuksen opettajien, erityisopettajien ja lastenhoitajien mediaanipalkat ovat yksityisen palkkatasoa korkeammat. Kunnallisella puolella on yleensä suhteellisesti yksityistä toimijaa enemmän varhaiskasvatuksen opettajia ja varhaiskasvatuksen erityisopettajia, joiden palkkataso on lastenhoitajia korkeampi. Tämä kasvattaa kunnallisen puolen henkilöstökustannuksia yksityiseen verrattuna. Vaikka yksityisen sosiaalialan työehtosopimuksen mukaiset korotukset ovat olleet vähintään yhtä suuria kuin kunnallisella puolella 2023–2025, on palkkaero ollut jo lähtötasoltaan kunta- ja yksityisen puolella korkeampi. Tilastokeskuksen palkkatilastojen perusteella vuonna 2024 yksityisen puolen mediaanipalkka oli varhaiskasvatuksen opettajilla 2 912 euroa ja julkisella puolella 3 242 euroa. Lastenhoitajilla yksityisen puolen mediaanipalkka oli 2 428 euroa ja julkisella puolella 2 598 euroa. Kunnallisissa päiväkodeissa on myös varhaiskasvatuksen erityisopettajia, joiden mediaanipalkka on varhaiskasvatuksen opettajan mediaanipalkkaa noin 200 euroa korkeampi.

Taulukko 57. Henkilöstön suhteellinen jakautuminen Paimion kaupungin oman toiminnan yksiköiden ja yksityisten yksiköiden osalta 31.12.2025 (Paimion kaupunki).

Päiväkodin nimi (kunnallinen)	Henkilöstö yhteensä	Lapsia/henkilöstö	Johtaja / apulaisjohtaja	Varhaiskasvatuksen opettaja	Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	Varhaiskasvatuksen sosionomi	Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	Avustajia /ohjaajia	Muu henkilöstö-resurssi	Laitos-apulaiset, ryhmää avustavat
Oinilan päiväkodi	19,3									
Ala-Vistan päiväkodi	10,3									
Lempilän päiväkodi	9,1									
Hanhijoen päiväkodi	9,4									
Preitilän päiväkodi	8,4									
Kriivarin päiväkodi	12,6									
Tapiolan päiväkodi	42,0									
Yhteensä	111,1	3,5	5 %	31 %	4 %	2 %	29 %	10 %	15 %	3 %
Päiväkodin nimi (palveluseteli+ryhmis)										
Nappulakaari/Verkanappulat	12,3									
Nappulamäki/Verkanappulat	14,0									
Viidakkovekarat	4,0									
Vistan vauhtivarpaat	3,0									
Yhteensä	33,3	4,7	6 %	31 %	1 %	0 %	54 %	2 %	0 %	6 %

Paimiossa palvelusetelipäiväkodeissa on vuoden 2025 lopun tilanteessa ollut henkilöstöä vähemmän suhteessa lapsiin kuin kunnallisissa yksiköissä. Varhaiskasvatuksen erityisopettajia ja sosionomeja on ollut kunnallisissa yksiköissä enemmän ja lastenhoitajia selkeästi vähemmän. Myös avustajia ja muuta henkilöstöresurssia on ollut kunnallisella puolella enemmän.

Kunnallisen toiminnan kustannusrakennetta palvelusetelitoimintaan verrattuna kasvattavat merkittävästi henkilöstökustannuksiin vaikuttavat tuen tarpeisten lasten suurempi määrä sekä vuorohoito. Tuen tarpeisia lapsia oli kunnallisissa yksiköissä vuoden 2025 lopussa 17,3 % kaikista lapsista ja palvelusetelipäiväkodeissa 5,8 %. Vuorohoidossa lapsia oli kunnallisessa toiminnassa 10,9 %, palvelusetelipäiväkodeissa ei ollut vuorohoitoa. Nämä on laskennassa huomioitu kertoimien avulla.

Kuntien henkilöstökustannukset pitävät sisällään myös KEVA:lle maksettavan tasausmaksun (ent. eläkemenoperusteinen maksu), jota maksavat ainoastaan kunnat ja kuntayhtymät, ja jolla katetaan niitä pitkän aikavälin eläkemenoja, joihin palkkaperusteinen eläkemaksu ei riitä. Kunnat kohdentavat

24.8.2026

tasausmaksun yleensä eri palveluille henkilöstömenojen suhteessa, jolloin varhaiskasvatukseen hyvin henkilöstöpainotteisena palveluna kohdentuu tasausmaksusta merkittävä osa.

Kunnilla on lakisääteinen velvollisuus valvoa, ohjata ja tukea yksityisiä palveluntuottajia. Useimmissa kunnissa on yksi henkilö, joka vastaa valvonnasta ja ohjauksesta. Näihin liittyvä hallinnollinen työpanos jää kunnan kustannuksiksi, eikä näitä vyörytetä yksityisille palveluntuottajille. Kunnat hoitavat myös palveluseteliasekkaiden asiakasmaksujen laskennan ja hallinnan. Lisäksi kunnan resursseja kohdistetaan yksityiselle erityisesti varhaiskasvatuksen erityisopettajien työpanoksen kautta. Nämä kustannukset on laskennassa huomioitu kunnan kustannuksia vähentävänä eränä.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt kunnille 2020-luvulla erilaisia erityisavustuksia varhaiskasvatuslain mukaisen tuen uudistuksen toimeenpanoon sekä tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin. Näillä hanketuilla kunnat ovat palkanneet mitoituksen ulkopuolista henkilöstöä. Lisäksi kunnilla on muita erilaisia kehittämishankkeita. Avustus kattaa kustannuksista suurimman osan, mutta ne eivät ole täysimääräisiä.

Yksityiset päiväkodit toimivat usein vuokratiloissa ja pyrkivät minimoimaan ylimääräisen tilan. Esimerkiksi piha-alueet voivat olla pieniä ja tilojen varustelu edukkaampaa.

Yksityinen vuokranantaja huomioi tilan vuokrakustannuksiin mukaan kaikki ylläpito- ja pääomakustannukset sekä katteen. Kuntien välillä on eroja siinä, kuinka hyvin ja tarkasti sisäisissä vuokrissa on huomioitu ylläpitovuokra, pääomavuokra ja poistot. Tämä saattaa aiheuttaa tilakustannuksiin merkittäviäkin eroja ja vääristää kunnallisen toiminnan kustannusvertailua.

Palvelusetelitoiminta mahdollistaa tarvittaessa kunnan oman päiväkotinvestoinnin välttämisen. Riippuen käytettävistä suureista yhden 180 lapsen päiväkodin voi arvioida maksavan kunnalle 8–10 milj. euroa. Kunnallisen toiminnan ja palvelusetelitoiminnan hajautettu malli hajauttaa myös kunnan kiinteistöriskiä, vähentää velkataakkaa ja vapauttaa pääomia muihin tarvittaviin investointeihin. Vastuu peruskorjauksista myös vähenee.

Kunnilla on viime kädessä aina lakisääteinen vastuu järjestää varhaiskasvatuspalvelut, jonka vuoksi kunnallisten palvelujen on varauduttava kattamaan koko kunnan varhaiskasvatus, myös äkilliset tilanteet, kuten yksityisen toimijan lopettaminen. Palvelusetelitoiminnan avulla voidaan kustannustehokkaasti rikastaa kunnan omaa varhaiskasvatuspalvelujen tarjontaa ja mahdollistaa varhaiskasvatuspalvelun saaminen tasapuolisesti kunnan eri alueilla. Yksityiseen toimintaan liittyy kuitenkin aina taloudellinen riski, koska yksityisellä toimijalla ei ole verorahoitusta käytössä vaan sen tulee pystyä sopeuttamaan toimintansa palvelusetelin arvon sekä asiakasmaksujen avulla.

Palvelusetelin käyttö ei saa johtaa kunnan oman kapasiteetin vajaakäyttöön ja palvelutuotannon tehotuuteen, jolloin varhaiskasvatuksen kokonaiskustannukset kasvavat. Palvelusetelin määrää ei voi lisätä merkittävästi ottamatta huomioon kunnan oman palvelutuotannon tilaa, alueellista jakautumista, olemassa olevaa kapasiteettia (omat tilat) ja kehittämisen tarvetta. On kuitenkin huomiotava, että myös palvelusetelipäiväkotien vajaakäyttö johtaa palvelusetelin enimmäisarvon korotuspaineisiin. Paras tae yksityisen toiminnan taloudellisen kannattavuuden säilymiseen on yksityisten päiväkotien käyttöasteen pysyminen korkealla tasolla.

24.8.2026

Vuonna 2030 voimaan tuleva varhaiskasvatuksen henkilöstömitoitukseen vaikuttava lakimuutos (2/3-osalla henkilöstöstä tulee olla opettajan tai sosionomin kelpoisuus) tulee vaikuttamaan etenkin yksityisten päiväkotien henkilöstörakenteeseen ja sitä kautta todennäköisesti henkilöstökustannuksiin korottavasti.

7.5 Palveluseteli vai ostopalvelu?

Palveluseteli ja ostopalvelu ovat kunnalle vaihtoehtoisia tapoja hyödyntää yksityistä varhaiskasvatusta, mutta niiden kustannuslogiikka, riskien jakautuminen ja ohjausmahdollisuudet eroavat toisistaan olennaisesti. Palvelusetelissä kunta maksaa toteutuneista asiakkaista ennalta määritellyn palvelusetelin arvon mukaisesti. Kunnan kustannus joustaa siten suoraan lapsimäärän ja perheiden valintojen mukaan: jos lapsimäärä vähenee, myös palvelusetelikustannus pienenee. Ostopalvelussa kunta puolestaan hankkii usein tietyn määrän paikkoja tai ennalta sovitun kapasiteetin käyttöönsä. Tällöin palveluntuottaja hinnoittelee palveluun mukaan sen, että paikkoja pidetään varattuna kunnan käyttöön riippumatta siitä, ovatko ne täysimääräisesti käytössä. Tämä tekee ostopalvelusta kunnalle palveluseteliä kalliimman mallin erityisesti tilanteissa, joissa kysyntä vaihtelee tai ostettu kapasiteetti jää vajaakäytölle.

Pitkissä ostopalvelusopimuksissa palveluntuottaja kantaa useita tulevaisuuteen liittyviä riskejä, kuten palkkojen nousuun, työehtosopimusmuutoksiin, kiinteistökustannuksiin, käyttöasteeseen ja lainsäädännön muutoksiin liittyviä epävarmuuksia. Nämä riskit näkyvät yleensä tarjoushinnoissa. Palvelusetelimallissa osa vastaavista riskeistä jää palveluntuottajan liiketoimintariskiksi ilman kunnan kanssa sovittua takuukorvausta. Jos toiminta ei ole kannattavaa, asiakkaita ei saada riittävästi tai kustannukset nousevat palvelusetelin arvoa nopeammin, palveluntuottajan on sopeutettava toimintaansa tai katettava kustannusten nousu muulla tavoin. Kunnan näkökulmasta tämä voi tehdä palvelusetelistä kustannuksiltaan ennakoitavamman ja joustavamman järjestämistavan, mutta samalla se edellyttää, että palvelusetelin arvo säilyy sellaisella tasolla, jolla toiminta on yksityisille tuottajille taloudellisesti mahdollista.

Palvelusetelin kustannustasoa ohjaa yleensä kunnan määrittämä enimmäisarvo, joka on monessa kunnassa johdettu kunnan oman palvelutuotannon kustannuksista. Yksityisen palveluntuottajan on tällöin sovitettava toimintansa tähän hintatasoon tai perittävä huoltajilta palvelusetelisääntelyn salilima omavastuuosuus. Ostopalveluissa hinta muodostuu sen sijaan markkinoilla kilpailutuksen perusteella. Jos alueella on vain vähän tarjoajia, kapasiteetista on pulaa tai kunta hankkii varmaa saataavuutta pitkäksi ajaksi, tarjoushinnot voivat nousta palvelusetelin arvoa korkeammiksi. Toisaalta ostopalvelu voi olla kunnalle palveluseteliä edullisempi silloin, kun kilpailutettava kokonaisuus on riittävän suuri, markkinoilla on useita tarjoajia, palveluntuottaja pystyy saavuttamaan mittakaavaetuja ja kunta kykenee takaamaan korkean käyttöasteen.

Palvelusetelimallissa yksityiset tuottajat kilpailevat jatkuvasti asiakkaista, koska huoltajat valitsevat palveluntuottajan hyväksytyjen tuottajien joukosta. Tämä ylläpitää palveluntuottajiin kohdistuvaa markkinapainetta ja voi kannustaa sekä kustannustehokkuuteen että laadun kehittämiseen. Ostopalvelussa kilpailu tapahtuu tyypillisesti kilpailutusvaiheessa, jonka jälkeen hankintasopimus voi olla voimassa useita vuosia. Tällöin kustannuksiin ja palvelun kehittämiseen kohdistuva kilpailupaine voi olla

24.8.2026

palvelusetelimallia heikompi. Palvelusetelimallissa kunnalla on kuitenkin edelleen lakisääteinen hyväksymis-, ohjaus- ja valvontavastuu, jonka kautta se voi vaikuttaa palvelun laatuun, tuottajien toimintaedellytyksiin, erityistarpeiden huomiointiin ja alueellisesti yhdenvertaiseen palvelutarjontaan.

Kasvukunnissa palveluseteli voi olla kunnalle erityisen hyödyllinen ratkaisu, koska se voi vähentää tarvetta omiin päiväkotinvestointeihin ja siirtää rakennuksiin, peruskorjauksiin ja käyttöasteeseen liittyvää riskiä yksityisille toimijoille. Kunnan ei tällöin tarvitse sitoa pääomaa uusiin päiväkotikiinteistöihin eikä ylläpitää vajaakäyttöistä kapasiteettia. Ostopalvelussa vastaavat investointi- ja saatavuuskustannukset sisältyvät yleensä välillisesti palvelun hintaan. Molemmissa malleissa olennaista on kuitenkin se, ettei yksityisen varhaiskasvatuksen käyttö johda kunnan oman kapasiteetin vajaakäyttöön. Jos kunnalla on samanaikaisesti tyhjää tai vajaakäyttöistä omaa kapasiteettia ja kasvavia palveluseteli- tai ostopalvelukustannuksia, kokonaiskustannukset voivat kasvaa.

Yksityisen toiminnan taloudellista riskiä voidaan palvelusetelimallissa vähentää korottamalla palvelusetelin arvoa perusteltuja ja pakollisia kustannusnousuja vastaavasti sekä tukemalla palvelusetelipäiväkotien korkeaa täyttöastetta esimerkiksi asiakasohjauksen keinoin. Asiakasohjauksen mahdollisuuksia rajoittaa kuitenkin perheiden valinnanvapaus: perhettä ei voida pakottaa ottamaan vastaan paikkaa palvelusetelipäiväkodista, ja kunnan on tarvittaessa järjestettävä varhaiskasvatuspaikka omasta palvelutuotannostaan. Palvelusetelipäiväkodin valintaan voivat vaikuttaa esimerkiksi huoltajille aiheutuvat korkeammat maksut, sijainti, palvelun koettu laatu tai henkilöstön vaihtuvuus. Kunnan näkökulmasta palvelusetelin onnistunut käyttö edellyttää siksi aktiivista kokonaisuuden ohjausta, jossa huomioidaan samanaikaisesti oman palveluverkon kapasiteetti, yksityisten toimijoiden toimintaedellytykset, alueellinen palvelutarve ja perheiden tosiasialliset valinnanmahdollisuudet. Ostopalvelussa kunta voi ohjata lapsen hankittuun päiväkotiin ja ohjausmahdollisuudet ovat vahvemmat sopimuksen kautta.

Jos tavoitteena on **joustava, markkinaehtoinen ja usein kustannuksiltaan kevyempi järjestämistapa**, palveluseteli on kunnalle yleensä houkutteleva vaihtoehto. Jos taas tavoitteena on **varmistaa tietty palvelukapasiteetti ja/tai ohjata toimintaa yksityiskohtaisesti**, ostopalvelu tarjoaa kunnalle enemmän määräysvaltaa, mutta on usein myös kalliimpi ja hallinnollisesti raskaampi ratkaisu. Kuntatalouden näkökulmasta palveluseteli onkin monissa kunnissa muodostunut ensisijaiseksi tavaksi hyödyntää yksityistä varhaiskasvatustuotantoa, kun taas ostopalveluja käytetään usein täydentämään palveluverkkoa tietyissä tilanteissa.

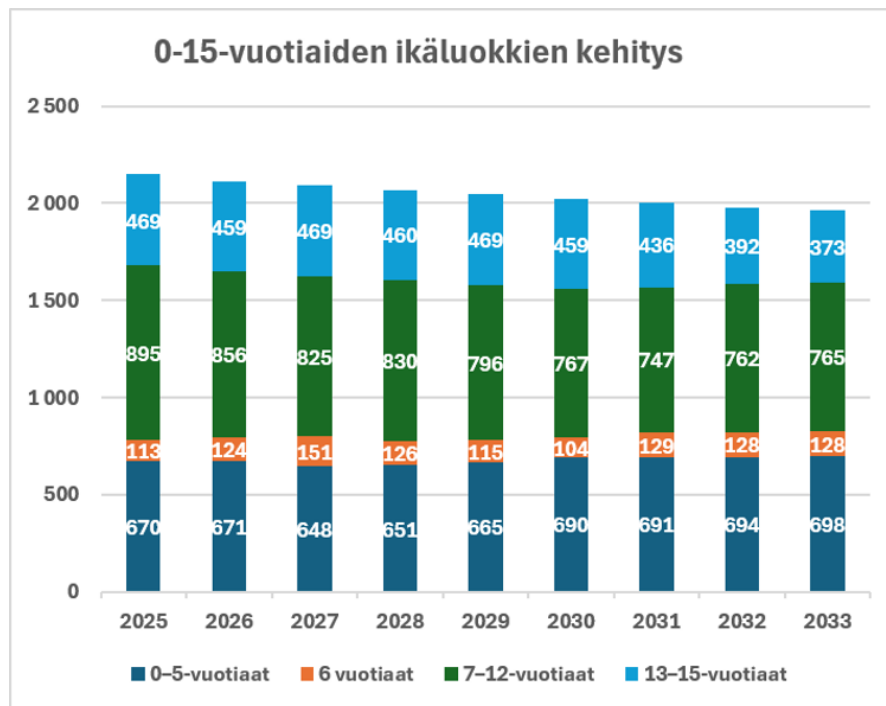
8 Valtionosuuksien kehittyminen

Peruspalveluiden valtionosuudella korvataan osaltaan valtion kunnille määräämien tehtävien kustannuksia. Sote-uudistuksen jälkeen valtionosuudet määräytyvät pitkälti 0–15-vuotiaiden määrän ja suhteellisen osuuden mukaisesti. Merkittävin osa kuntien peruspalvelujen valtionosuudesta muodostuu laskennallisesta valtionosuudesta, joka perustuu kunnan väestön ikärakenteen mukaisiin laskennallisiin kustannuksiin ja muihin laskennallisiin kustannuksiin. Ikärakennetekijän paino laskennallisista kustannuksista on yli 80 % tämänhetkisessä valtionosuusjärjestelmässä. Tämä tarkoittaa samalla sitä, että lapsimäärien muutos vaikuttaa palvelutarpeen muutoksen lisäksi myös valtionosuuksiin.

24.8.2026

Ikäluokkien muutosten vaikutus valtionosuuksiin näkyy aina myöhässä, koska esimerkiksi vuoden 2027 valtionosuudet lasketaan vuoden 2025 lapsimäärien mukaan. Valtionosuudet perustuvat siis aina kahta vuotta taannehtivaan ikäryhmän asukaslukuun. Pienemmissä kunnissa yksittäiset isot/pienet ikäluokat voivat hetkellisesti muuttaa valtionosuuksia merkittävästikin, jos joinakin yksittäisinä vuosina lapsia on poikkeavan paljon/vähän.

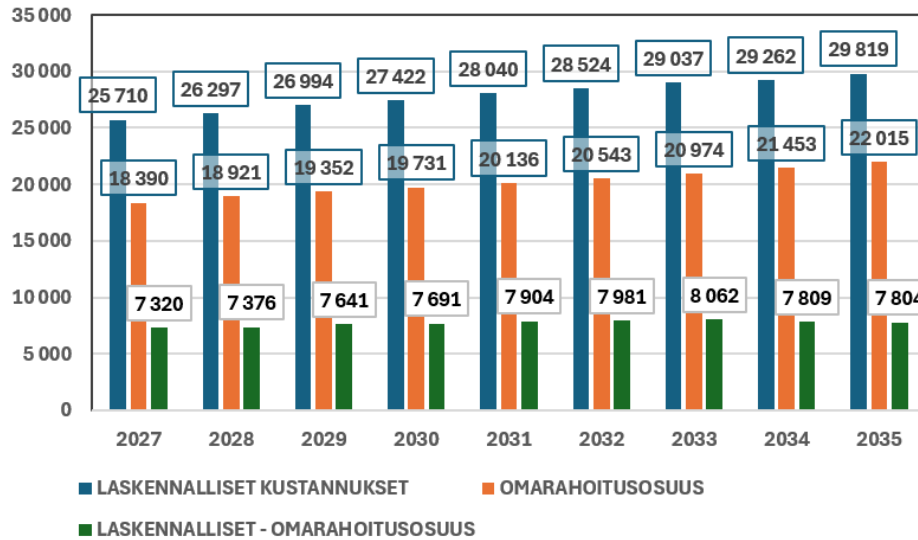
Paimion kaupungin 7–15-vuotiaiden ikäluokat laskevat vuoteen 2033 mennessä merkittävästi. Laskennallisissa valtionosuuksissa 13–15-vuotiaiden ikäryhmähinta on selkeästi korkein (vuonna 2026 13.849,15 €/13–15-vuotias ja 8.172,10 €/7–12-vuotias), jonka vuoksi erityisesti yläkouluikäisten määrän lasku 2030-luvulla tulee vaikuttamaan valtionosuuden tasoon. Kuvasta 8 havaitaan, että laskennallinen valtionosuus kaupungin omarahoitusosuudella vähennettynä pysyy vuosien 2031–2035 suunnilleen samalla tasolla, vaikka ikäryhmähinnoissa on huomioitu indeksikorotukset. Tämä tarkoittaa sitä, että alle 15-vuotiaiden palveluita on tehostettava ikäluokkien pienentyessä vähintään inflaation verran tai rahoitusta on haettava lisää joko verotulojen tai muiden tuottojen kautta.

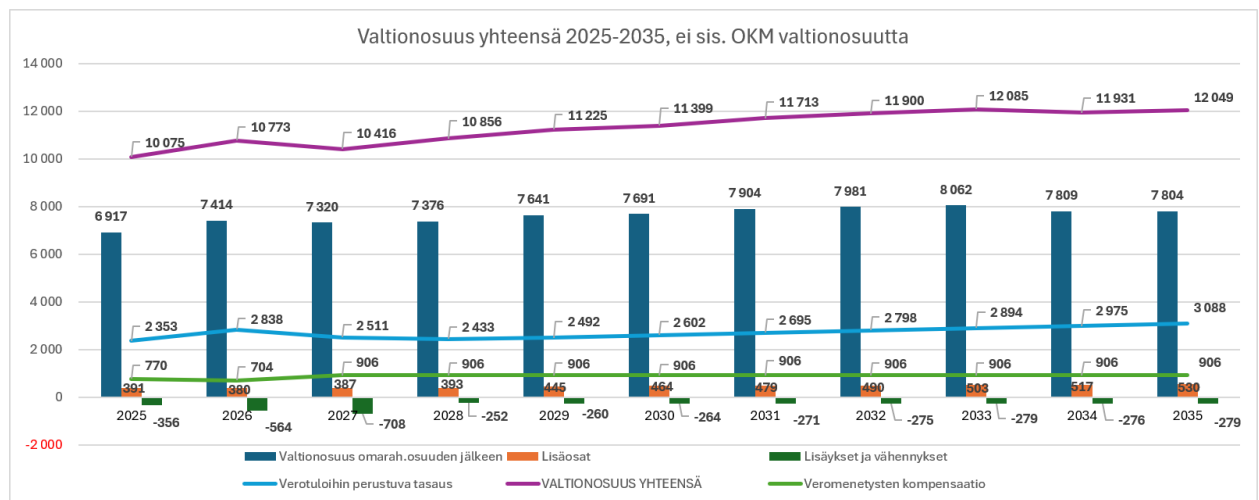
Kuva 8. Paimion kaupungin 0–15-vuotiaiden ikäluokkien kehitys vuosina 2025–2033 (Tilastokeskus 2024, vuoden 2025 toteumalla oikaistuna).

24.8.2026

Laskennalliset kustannukset ja omarahoitusosuus 2027-2035

Kuva 9. Paimion kaupungin peruspalvelujen valtionosuuden laskennallisten kustannusten ja omarahoitusosuuden ennuste 2027–2035 nykyisellä lainsäädännöllä, indeksikorotuksilla ja Tilastokeskuksen väestöennusteella.

Kuva 10. Paimion kaupungin peruspalvelujen valtionosuuden ennuste nykyisellä lainsäädännöllä, indeksikorotuksilla ja Tilastokeskuksen väestöennusteella.

Opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) valtionosuudet muodostavat peruspalveluiden valtionosuuden lisäksi keskeisen osan kuntien opetustoimen rahoitusta. OKM:n valtionosuusrahoitus perustuu pääosin koulutusmuotoikohtaisiin suoritteisiin, kuten oppilas- ja opiskelijamääriin sekä niille

24.8.2026

vahvistettuihin yksikköhintoihin. Rahoitusta myönnettiin vuonna 2025 Paimion kaupungille esi- ja perusopetuksen pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevien oppilaiden opetukseen, perusopetuksen valmistavaan opetukseen, aamu- ja iltapäivätoimintaan, lukiokoulutukseen, taiteen perusopetukseen (Paimion musiikkiopisto), vapaaseen sivistystyöhön (Paimion opisto) sekä liikuntatoimintaan ja nuorisotyöhön. Rahoituksen tasoon vaikuttavat vuosittain suoritemäärät ja yksikköhintojen muutokset. Osana OKM:n valtionosuutta kunnilta peritään myös omarahoitusosuudet lukiokoulutukseen ja ammatilliseen koulutukseen. **Vuonna 2025 Paimion kaupunki sai OKM:n valtionosuutta yhteensä 622 791 euroa.**

24.8.2026

9 Johtopäätökset

9.1 Varhaiskasvatuksen järjestäminen

Varhaiskasvatuksen skenaariolaskennan pohjana on käytetty väestöennusteita, varhaiskasvatukseen osallistumisen tietoja ja eri palvelujen jakaamaa. Skenaarioissa on käytetty oletusta, että tarkastelu-vuosina varhaiskasvatuksen eri palveluiden käyttö jakautuu, kuten tarkasteluhetkellä, kuitenkin erotuksella, että perhepäivähoitoon on laskettu neljän hoitajan määrällinen lasku. Vastaava palvelutarve on lisätty kunnalliseen päiväkotihoidon.

Varhaiskasvatuksen palvelutarpeen kasvu vuoteen 2030 mennessä olisi noin yhden varhaiskasvatuk-sen ryhmän verran ja vuoteen 2035 mennessä kahden ryhmällisen verran. Mikäli vajaakäyttöisiin yk-sityisen varhaiskasvatuksen yksikköihin saadaan ohjattua nykyistä enemmän lapsia, kunnallisiin pal-veluihin kohdistuva palvelutarve tulee poistumaan.

Taulukko 58. Skenaario varhaiskasvatuksen palvelutarpeen kehittymisestä nykyisenkaltaisena vuoteen 2030 ja 2035 mennessä

2026M06			2030			Muutos 2026M06-2030			Ryhmä (laskennallisesti)			
Kunnallinen päiväkot	Lapsia	Paikkoja	Kunnallinen päiväkot	Lapsia	Paikkoja	Kunnallinen päiväkot	Lapsia	Paikkoja	Kunnallinen päiväkc 2026M06	2030	Muutos	
0-2-vuotiaat	83	145	0-2-vuotiaat	94	164	0-2-vuotiaat	11	19	0-2-vuotiaat	6,9	7,8	0,9
3-5-vuotiaat	187	243	3-5-vuotiaat	235	306	3-5-vuotiaat	48	63	3-5-vuotiaat	8,9	11,2	2,3
6-vuotiaat	114	148	6-vuotiaat	89	116	6-vuotiaat	-24	-32	6-vuotiaat	5,4	4,2	-1,2
Yhteensä	383	537	Yhteensä	418	587	Yhteensä	35	50	Yhteensä	21,2	23,3	2,1
Yksityinen päiväkot			Yksityinen päiväkot			Yksityinen päiväkot			Yksityinen päiväkot			
0-2-vuotiaat	29	51	0-2-vuotiaat	29	51	0-2-vuotiaat	0	0	0-2-vuotiaat	2,4	2,4	0,0
3-5-vuotiaat	101	132	3-5-vuotiaat	101	132	3-5-vuotiaat	0	0	3-5-vuotiaat	4,8	4,8	0,0
6-vuotiaat	26	34	6-vuotiaat	26	34	6-vuotiaat	0	0	6-vuotiaat	1,2	1,2	0,0
Yhteensä	156	216	Yhteensä	156	216	Yhteensä	0	0	Yhteensä	8,5	8,5	0,0
Perhepäivähoitaja			Perhepäivähoitaja			Perhepäivähoitaja			Perhepäivähoitaja			
0-2-vuotiaat	27	47	0-2-vuotiaat	19	33	0-2-vuotiaat	-8	-14	0-2-vuotiaat	2,3	1,6	-0,7
3-5-vuotiaat	26	34	3-5-vuotiaat	18	23	3-5-vuotiaat	-8	-10	3-5-vuotiaat	1,2	0,9	-0,4
6-vuotiaat	0	0	6-vuotiaat	0	0	6-vuotiaat	0	0	6-vuotiaat	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	53	81	Yhteensä	37	57	Yhteensä	-16	-24	Yhteensä	3,5	2,4	-1,0
Yhteensä			Yhteensä			Yhteensä			Yhteensä			
0-2-vuotiaat	139	243	0-2-vuotiaat	142	248	0-2-vuotiaat	3	5	0-2-vuotiaat	11,6	11,8	0,3
3-5-vuotiaat	314	409	3-5-vuotiaat	354	461	3-5-vuotiaat	40	53	3-5-vuotiaat	14,9	16,9	1,9
6-vuotiaat	140	182	6-vuotiaat	115	150	6-vuotiaat	-24	-32	6-vuotiaat	6,7	5,5	-1,2
Yhteensä	592	834	Yhteensä	611	860	Yhteensä	19	26	Yhteensä	33,2	34,2	1,0

2026M06			2035			Muutos 2026M06-2035			Ryhmä (laskennallisesti)			
Kunnallinen päiväkot	Lapsia	Paikkoja	Kunnallinen päiväkot	Lapsia	Paikkoja	Kunnallinen päiväkot	Lapsia	Paikkoja	Kunnallinen päiväkc 2026M06	2035	Muutos	
0-2-vuotiaat	83	145	0-2-vuotiaat	98	171	0-2-vuotiaat	15	26	0-2-vuotiaat	6,9	8,1	1,2
3-5-vuotiaat	187	243	3-5-vuotiaat	246	320	3-5-vuotiaat	59	77	3-5-vuotiaat	8,9	11,7	2,8
6-vuotiaat	114	148	6-vuotiaat	92	120	6-vuotiaat	-22	-28	6-vuotiaat	5,4	4,4	-1,0
Yhteensä	383	537	Yhteensä	435	611	Yhteensä	52	75	Yhteensä	21,2	24,2	3,0
Yksityinen päiväkot			Yksityinen päiväkot			Yksityinen päiväkot			Yksityinen päiväkot			
0-2-vuotiaat	29	51	0-2-vuotiaat	29	51	0-2-vuotiaat	0	0	0-2-vuotiaat	2,4	2,4	0,0
3-5-vuotiaat	101	132	3-5-vuotiaat	101	132	3-5-vuotiaat	0	0	3-5-vuotiaat	4,8	4,8	0,0
6-vuotiaat	26	34	6-vuotiaat	26	34	6-vuotiaat	0	0	6-vuotiaat	1,2	1,2	0,0
Yhteensä	156	216	Yhteensä	156	216	Yhteensä	0	0	Yhteensä	8,5	8,5	0,0
Perhepäivähoitaja			Perhepäivähoitaja			Perhepäivähoitaja			Perhepäivähoitaja			
0-2-vuotiaat	27	47	0-2-vuotiaat	19	33	0-2-vuotiaat	-8	-14	0-2-vuotiaat	2,3	1,6	-0,7
3-5-vuotiaat	26	34	3-5-vuotiaat	18	23	3-5-vuotiaat	-8	-10	3-5-vuotiaat	1,2	0,9	-0,4
6-vuotiaat	0	0	6-vuotiaat	0	0	6-vuotiaat	0	0	6-vuotiaat	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	53	81	Yhteensä	37	57	Yhteensä	-16	-24	Yhteensä	3,5	2,4	-1,0
Yhteensä			Yhteensä			Yhteensä			Yhteensä			
0-2-vuotiaat	139	243	0-2-vuotiaat	146	255	0-2-vuotiaat	7	12	0-2-vuotiaat	11,6	12,1	0,6
3-5-vuotiaat	314	409	3-5-vuotiaat	365	475	3-5-vuotiaat	51	66	3-5-vuotiaat	14,9	17,4	2,4
6-vuotiaat	140	182	6-vuotiaat	118	154	6-vuotiaat	-22	-28	6-vuotiaat	6,7	5,6	-1,0
Yhteensä	592	834	Yhteensä	628	884	Yhteensä	36	50	Yhteensä	33,2	35,1	2,0

24.8.2026

Taulukossa 59 tarkastellaan skenaariota, jossa varhaiskasvatusikäisten lasten määrät laskisivat ja ikäluokkien koot olisivat noin 80 lapsen suuruisia. Tällöin varhaiskasvatuksen palvelutarve ei kasva, vaan laskee vuoteen 2030 mennessä noin neljällä ryhmällä. Tilanne pysyisi samana vuosina 2030–2035. Mikäli samalla vajaakäyttöisiin yksityisen varhaiskasvatuksen yksikköihin saadaan ohjattua nykyistä enemmän lapsia, kunnallisiin palveluihin kohdistuva palvelutarve laskee vielä voimakkaammin. Palvelutarpeen laskulla tulisi tällöin olemaan vaikutusta varhaiskasvatuksen palveluverkkoon.

Taulukko 59. Skenaario varhaiskasvatuksen palvelutarpeen kehittymisestä vuoteen 2030 ja 2035 mennessä ikäluokan koon laskiessa 80 lapseen

2026M06			2030			Muutos 2026M06-2030			Ryhmä (laskennallisesti)		
Kunnallinen päiväkot	Lapsia	Paikkoja	Kunnallinen päiväkot	Lapsia	Paikkoja	Kunnallinen päiväkot	Lapsia	Paikkoja	Kunnallinen päiväkc 2026M06	2030	Muutos
0-2-vuotiaat	71	125	0-2-vuotiaat	64	112	0-2-vuotiaat	-7	-13	0-2-vuotiaat	5,9	5,3
3-5-vuotiaat	187	243	3-5-vuotiaat	173	225	3-5-vuotiaat	-14	-18	3-5-vuotiaat	8,9	8,2
6-vuotiaat	114	148	6-vuotiaat	70	92	6-vuotiaat	-43	-57	6-vuotiaat	5,4	3,3
Yhteensä	372	516	Yhteensä	307	428	Yhteensä	-65	-88	Yhteensä	20,2	16,9
Yksityinen päiväkot	Lapsia	Paikkoja	Yksityinen päiväkot	Lapsia	Paikkoja	Yksityinen päiväkot	Lapsia	Paikkoja	Yksityinen päiväkot		
0-2-vuotiaat	29	51	0-2-vuotiaat	29	51	0-2-vuotiaat	0	0	0-2-vuotiaat	2,4	2,4
3-5-vuotiaat	101	132	3-5-vuotiaat	101	132	3-5-vuotiaat	0	0	3-5-vuotiaat	4,8	4,8
6-vuotiaat	26	34	6-vuotiaat	26	34	6-vuotiaat	0	0	6-vuotiaat	1,2	1,2
Yhteensä	156	216	Yhteensä	156	216	Yhteensä	0	0	Yhteensä	8,5	8,5
Perhepäivähoitaja	Lapsia	Paikkoja	Perhepäivähoitaja	Lapsia	Paikkoja	Perhepäivähoitaja	Lapsia	Paikkoja	Perhepäivähoitaja		
0-2-vuotiaat	27	47	0-2-vuotiaat	19	33	0-2-vuotiaat	-8	-14	0-2-vuotiaat	2,3	1,6
3-5-vuotiaat	26	34	3-5-vuotiaat	18	23	3-5-vuotiaat	-8	-10	3-5-vuotiaat	1,2	0,9
6-vuotiaat	0	0	6-vuotiaat	0	0	6-vuotiaat	0	0	6-vuotiaat	0,0	0,0
Yhteensä	53	81	Yhteensä	37	57	Yhteensä	-16	-24	Yhteensä	3,5	2,4
Yhteensä	Lapsia	Paikkoja	Yhteensä	Lapsia	Paikkoja	Yhteensä	Lapsia	Paikkoja	Yhteensä		
0-2-vuotiaat	127	223	0-2-vuotiaat	112	196	0-2-vuotiaat	-15	-27	0-2-vuotiaat	10,6	9,3
3-5-vuotiaat	314	409	3-5-vuotiaat	292	380	3-5-vuotiaat	-22	-29	3-5-vuotiaat	14,9	13,9
6-vuotiaat	140	182	6-vuotiaat	96	126	6-vuotiaat	-43	-57	6-vuotiaat	6,7	4,6
Yhteensä	581	814	Yhteensä	500	701	Yhteensä	-81	-112	Yhteensä	32,2	27,8

2026M06			2035			Muutos 2026M06-2035			Ryhmä (laskennallisesti)		
Kunnallinen päiväkot	Lapsia	Paikkoja	Kunnallinen päiväkot	Lapsia	Paikkoja	Kunnallinen päiväkot	Lapsia	Paikkoja	Kunnallinen päiväkc 2026M06	2035	Muutos
0-2-vuotiaat	71	125	0-2-vuotiaat	64	112	0-2-vuotiaat	-7	-13	0-2-vuotiaat	5,9	5,3
3-5-vuotiaat	187	243	3-5-vuotiaat	175	227	3-5-vuotiaat	-12	-16	3-5-vuotiaat	8,9	8,3
6-vuotiaat	114	148	6-vuotiaat	71	93	6-vuotiaat	-43	-55	6-vuotiaat	5,4	3,4
Yhteensä	372	516	Yhteensä	310	432	Yhteensä	-62	-84	Yhteensä	20,2	17,0
Yksityinen päiväkot	Lapsia	Paikkoja	Yksityinen päiväkot	Lapsia	Paikkoja	Yksityinen päiväkot	Lapsia	Paikkoja	Yksityinen päiväkot		
0-2-vuotiaat	29	51	0-2-vuotiaat	29	51	0-2-vuotiaat	0	0	0-2-vuotiaat	2,4	2,4
3-5-vuotiaat	101	132	3-5-vuotiaat	101	132	3-5-vuotiaat	0	0	3-5-vuotiaat	4,8	4,8
6-vuotiaat	26	34	6-vuotiaat	26	34	6-vuotiaat	0	0	6-vuotiaat	1,2	1,2
Yhteensä	156	216	Yhteensä	156	216	Yhteensä	0	0	Yhteensä	8,5	8,5
Perhepäivähoitaja	Lapsia	Paikkoja	Perhepäivähoitaja	Lapsia	Paikkoja	Perhepäivähoitaja	Lapsia	Paikkoja	Perhepäivähoitaja		
0-2-vuotiaat	27	47	0-2-vuotiaat	19	33	0-2-vuotiaat	-8	-14	0-2-vuotiaat	2,3	1,6
3-5-vuotiaat	26	34	3-5-vuotiaat	18	23	3-5-vuotiaat	-8	-10	3-5-vuotiaat	1,2	0,9
6-vuotiaat	0	0	6-vuotiaat	0	0	6-vuotiaat	0	0	6-vuotiaat	0,0	0,0
Yhteensä	53	81	Yhteensä	37	57	Yhteensä	-16	-24	Yhteensä	3,5	2,4
Yhteensä	Lapsia	Paikkoja	Yhteensä	Lapsia	Paikkoja	Yhteensä	Lapsia	Paikkoja	Yhteensä		
0-2-vuotiaat	127	223	0-2-vuotiaat	112	196	0-2-vuotiaat	-15	-27	0-2-vuotiaat	10,6	9,3
3-5-vuotiaat	314	409	3-5-vuotiaat	294	382	3-5-vuotiaat	-20	-26	3-5-vuotiaat	14,9	14,0
6-vuotiaat	140	182	6-vuotiaat	97	127	6-vuotiaat	-43	-55	6-vuotiaat	6,7	4,6
Yhteensä	581	814	Yhteensä	503	705	Yhteensä	-78	-109	Yhteensä	32,2	27,9

Taulukossa 60 tarkastellaan skenaariota, jossa varhaiskasvatusikäisten lasten määrät laskisivat ja ikäluokkien koot olisivat noin 80 lapsen suuruisia sekä yksityisiin päiväkoteihin ohjattaisiin niiden kapasiteettia vastaava määrä lapsia. Tällöin yksityisiin päiväkoteihin ohjautuisi 39 lasta nykyistä enemmän. Tällöin varhaiskasvatuksen palvelutarve laskee kunnallisissa päiväkodeissa vuoteen 2030 mennessä 5,6 ryhmällä. Tämä kasvattaa kaupungin palvelusetelikustannuksia, mutta samalla mahdollistaa oman palveluverkon tiivistämisen ja investointitarpeiden vähenemisen.

24.8.2026

Taulukko 60 Skenaario varhaiskasvatuksen palvelutarpeen kehittymisestä vuoteen 2030 mennessä ikäluokan koon laskiessa 80 lapseen. Lisäksi yksityisiin päiväkoteihin oletettu kapasiteetin mukainen käyttö (+39 lasta) vuodesta 2028 alkaen.

2026M06			2030			Muutos 2026M06-2030			Ryhmä (laskennallisesti)		
Kunnallinen päiväkot	Lapsia	Paikkoja	Kunnallinen päiväkot	Lapsia	Paikkoja	Kunnallinen päiväkot	Lapsia	Paikkoja	Kunnallinen päiväkot 2026M06	2030	Muutos
0-2-vuotiaat	71	125	0-2-vuotiaat	54	94	0-2-vuotiaat	-17	-31	0-2-vuotiaat	5,9	4,5
3-5-vuotiaat	187	243	3-5-vuotiaat	154	200	3-5-vuotiaat	-33	-43	3-5-vuotiaat	8,9	7,3
6-vuotiaat	114	148	6-vuotiaat	60	79	6-vuotiaat	-53	-70	6-vuotiaat	5,4	2,9
Yhteensä	372	516	Yhteensä	268	373	Yhteensä	-104	-143	Yhteensä	20,2	14,7
Yksityinen päiväkot	Lapsia	Paikkoja	Yksityinen päiväkot	Lapsia	Paikkoja	Yksityinen päiväkot	Lapsia	Paikkoja	Yksityinen päiväkot		
0-2-vuotiaat	29	51	0-2-vuotiaat	39	68	0-2-vuotiaat	10	18	0-2-vuotiaat	2,4	3,3
3-5-vuotiaat	101	132	3-5-vuotiaat	120	156	3-5-vuotiaat	19	25	3-5-vuotiaat	4,8	5,7
6-vuotiaat	26	34	6-vuotiaat	36	47	6-vuotiaat	10	13	6-vuotiaat	1,2	1,7
Yhteensä	156	216	Yhteensä	195	271	Yhteensä	39	55	Yhteensä	8,5	10,7
Perhepäivähoitaja	Lapsia	Paikkoja	Perhepäivähoitaja	Lapsia	Paikkoja	Perhepäivähoitaja	Lapsia	Paikkoja	Perhepäivähoitaja		
0-2-vuotiaat	27	47	0-2-vuotiaat	19	33	0-2-vuotiaat	-8	-14	0-2-vuotiaat	2,3	1,6
3-5-vuotiaat	26	34	3-5-vuotiaat	18	23	3-5-vuotiaat	-8	-10	3-5-vuotiaat	1,2	0,9
6-vuotiaat	0	0	6-vuotiaat	0	0	6-vuotiaat	0	0	6-vuotiaat	0,0	0,0
Yhteensä	53	81	Yhteensä	37	57	Yhteensä	-16	-24	Yhteensä	3,5	2,4
Yhteensä	Lapsia	Paikkoja	Yhteensä	Lapsia	Paikkoja	Yhteensä	Lapsia	Paikkoja	Yhteensä		
0-2-vuotiaat	127	223	0-2-vuotiaat	112	196	0-2-vuotiaat	-15	-27	0-2-vuotiaat	10,6	9,3
3-5-vuotiaat	314	409	3-5-vuotiaat	292	380	3-5-vuotiaat	-22	-29	3-5-vuotiaat	14,9	13,9
6-vuotiaat	140	182	6-vuotiaat	96	126	6-vuotiaat	-43	-57	6-vuotiaat	6,7	4,6
Yhteensä	581	814	Yhteensä	500	701	Yhteensä	-81	-112	Yhteensä	32,2	27,8

2030-luvulla tilanne pysynee samankaltaisena.

Esitämme toteutettavaksi varhaiskasvatuksen palveluverkossa seuraavat toimenpiteet:

1. Jokelan päiväkot hallinnollisena ja toiminnallisena yksikkönä lakkautetaan 1.1.2027 lukien. Kiinteistölle pyritään löytämään uutta käyttöä kuntaorganisaation ulkopuolelta joko vuokraamalla tai myymällä rakennus.
2. Preitilän päiväkodin vuokrasopimus jatkuu toistaiseksi voimassa olevana. Mikäli alueen väestökehitys ei toteudu suunnitelman mukaisesti, päiväkodin vuokrasopimus irtisanotaan ja päiväkotitoiminta lakkautetaan 2030-luvun alkupuolella.
3. Hanhijoen päiväkodin tilannetta tarkastellaan vuosittain ja arvioidaan jatkoa vuonna 2029 tai aiemmin, mikäli päiväkotirakennuksen peruskorjaustarve aikaistuu. Päiväkot lakkautetaan 2030-luvun alkupuolella.
4. Asiakasohjauksella ja rahoituksella tulee kohdistaa asiakkaita aiempaa tehokkaammin kaikkiin kaupungissa oleviin yksikköihin.
5. Kaikkien yksityisten päiväkotien täyttöä tulee tehostaa vähintään 40 paikalla. Tämä mahdollistaa Hanhijoen päiväkodista luopumisen. Jos tehostaminen ei onnistu palveluseteliohjauksen ja laadunvalvonnan keinoin, tulee palvelusetelistä siirtyä joko osittain tai kokonaan ostopalveluun. Vaihtoehtona tulee tutkia myös mahdollisuus siirtää Nappulakaaren päiväkot kaupungin toiminnaksi.
6. Kriivarin päiväkotia ei peruskorjata. Toimintaa jatketaan toistaiseksi, mutta lakkautetaan, kun päiväkotirakennuksen peruskorjaustarve tulee ajankohtaiseksi 1.8.2030.

24.8.2026

9.1.1 Esiopetus

Ei esitä muutoksia yksityisen varhaiskasvatuksen esiopetuksen järjestämiseen. Kriivarin koulussa siirrytään toteuttamaan esiopetusta koulun tiloissa.

Esiopetusta järjestettäessä tulee ottaa huomioon, että opetukseen osallistuvilla lapsilla on tilaisuus käyttää varhaiskasvatuspalveluja. Esiopetuksen jatkamista myös yksityisissä päiväkodeissa tukevat seuraavat asiat:

- lapsi voi jatkaa tutussa toimintaympäristössä,
- vähentää siirtymiä esiopetuksen ja täydentävän varhaiskasvatuksen välillä,
- tukee yksityisen palvelutuotannon toimintaedellytyksiä,
- vähentää kunnan oman palvelutuotannon tilatarvetta ja tulevia investointitarpeita (peruskorjaukset) sekä
- esiopetus + täydentävä varhaiskasvatus yksityisessä päiväkodissa on selvityksen perusteella noin 2 000 euroa vuodessa/lapsi edullisempaa kuin omana toimintana.

Monissa kunnissa esiopetuksen siirtämistä kunnallisiin yksiköihin on perusteltu tuen järjestämisen, resurssien keskittämisen ja esi- ja alkuopetuksen nivelvaiheen vahvistamisen näkökulmista.

Vaikka palvelu tuotetaan yksityisessä päiväkodissa, kunnan tulee huolehtia siitä, että yksityisen palvelutuottajan toiminta: noudattaa perusopetuslakia, esiopetus toteutetaan opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti, henkilöstöllä on vaadittu kelpoisuus, oppilailla on oppimisen ja koulunkäynnin tuki, lasten yhdenvertaisuus toteutuu ja palvelu on lapsille maksutonta. Kunta siis vastaa myös ostopalveluna tuotetun esiopetuksen lainmukaisuudesta ja laadusta. Esimerkiksi jos havaitaan puutteita pedagogisessa dokumentoinnissa, tuen toteutuksessa tai nivelvaiheyhteistyössä, kunta voi vaatia konkreettista kehittämissuunnitelmaa määräaikoineen. Esiopetuksesta maksettava 530 euroa/kk/lapsi kiinteä hinta on pysynyt samana jo pitkään, Paimion tulee varmistaa, että yksityisellä palveluntuottajalla on mahdollisuudet kyseisellä hinnalla tuottaa esiopetus lain vaatimalla tavalla.

9.1.2 Oma vai yksityinen palvelutuotanto

Paimion näkökulmasta tarkoituksenmukaisin ratkaisu varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen osalta on hallittu monituottajamalli, jossa kaupunki säilyttää vahvan oman palvelutuotannon ytimen, mutta hyödyntää yksityisiä päiväkoteja kapasiteetin, valinnanvapauden ja kysynnän vaihteluiden hallinnassa. Yksityinen palvelutuotanto vähentää kaupungin investointitarpeita ja lisää palvelujärjestelmän joustavuutta. Yksityisessä palveluverkossa on iso, uudehko päiväkotitoiminta, joka tulee hyödyntää osana Paimion palveluverkkoa.

Palvelusetelijärjestelmän onnistuminen edellyttää aktiivista tilaajaohjausta, laadun seurantaa ja tuottajien tasapuolista kohtelua, eikä palvelusetelin käyttö itsessään heikennä palvelun laatua, mikäli

24.8.2026

valvonta ja ohjaus toimivat tehokkaasti. Mikäli Paimio haluaa ylläpitää ja vahvistaa yksityisen palvelutuotannon roolia tulee panostaa palveluohjauksen, tiedolla johtamisen ja laadun näkyväksi tekemisen kehittämiseen.

Keskeisiä toimenpiteitä ovat:

- **Neutraalin palveluohjauksen vahvistaminen**, jossa perheille esitellään tasapuolisesti kunnalliset ja yksityiset vaihtoehdot sekä niiden saatavuus, sijainti, painotukset ja toimintatavat.
- **Yksityisten päiväkotien laadun näkyväksi tekeminen**, esimerkiksi julkaisemalla säännöllisesti vertailukelpoisia tietoja asiakastyytyväisyydestä, henkilöstön pysyvyydestä, oppimisen tuen resursseista ja valvonnan tuloksista.
- **Yhtenäisten laatukriteerien käyttöönotto**, jolloin perheiden näkökulmasta palveluntuottajien erot eivät perustu oletuksiin vaan avoimeen tietoon.
- **Palveluseteliprosessin helppouden varmistaminen**, jotta yksityisen vaihtoehdon valinta ei aiheuta perheille ylimääräistä hallinnollista työtä.
- **Kaupungin ja palveluntuottajien yhteinen palveluverkko- ja kysyntäsuunnittelu**, jolla ehkäistään tilanteita, joissa yksityisten päiväkotien käyttöaste laskee samalla kun kunnalliseen kapasiteettiin kohdistuu investointipaineita.
- **Kaupungin tuki yksityisille päiväkodeille lasten tuen tarpeiden järjestämiseksi**. Kaupunki voi järjestää osan lasten tarvitsemasta tuesta omana palvelunaan. Tällöin palveluseteliä ei koroteta täysimääräisellä tuen kertoimella, koska kaupunki tuottaa osan tukipalveluista keskitetysti. Tällöin tuki toteutuu yhdenvertaisesti kunnallisissa ja yksityisissä yksiköissä, erityisopettajien rekrytointi helpottuu ja kaupunki pystyy paremmin varmistamaan laadun. Palvelusetelin alhaisemmalla tuen kertoimella varmistetaan esimerkiksi pienempi ryhmä ja avustajaresursseja yksityiselle.
- **Yksityisen palveluntuottajan toimintaedellytysten varmistaminen**. Täyttöasteita, taloudellista kannattavuutta, laadun tasoa sekä kysynnän muutoksia tulee seurata vuosittain yhdessä palvelusetelituottajien kanssa päiväkotitasolla. Mikäli taloudellisessa kannattavuudessa on tapahtunut merkittäviä muutoksia, tulee palvelusetelitoimijoiden avata kaupungille niihin vaikuttaneet tekijät perustellusti. Kaupunki voisi tarkastella myös yhteisten rekrytointien mahdollisuutta yksityisten palveluntuottajien kanssa.
- **Yksityisen palveluntuottajan perimän korotetun maksun perusteiden selvittäminen**. Varhaiskasvatuksen oma palvelusetelilaki 1048/2025 tuli voimaan 1.1.2026. Varhaiskasvatuksen palvelusetelilakiin on lisätty säännökset palvelusetelin arvoon vaikuttavista tekijöistä sekä velvoite tarkistaa setelin arvon kohtuullisuus säännöllisesti. Myös palvelusetelin omavastuuosuutta koskevaa määritelmää on täsmennetty siten, että sen lisäksi palvelunkäyttäjältä ei saa periä muita varhaiskasvatusmaksuja. Yksityiset palveluntuottajat perivät Paimiossa 35 euroa/kk korkeampaa maksua, joka osaltaan vähentää perheiden halukkuutta ottaa paikkaa vastaan palvelusetelipäiväkodista.

24.8.2026

Paimion tulee selvittää, onko korkeamman maksun perimiselle kaupungin edun mukaiset edellytykset. Jos kaupungin omaa palveluverkkoa saadaan järkevöitettyä, tulee kaupungin harkita palvelusetelin korotusta korvaamaan yksityisen perimää korkeampaa maksua, jotta koko kaupungin varhaiskasvatuksen palveluverkko saadaan täysimääräiseen käyttöön.

Yksityisen tuotannon hyväksyttävyyys perustuu ennen kaikkea läpinäkyvään laadunhallintaan ja vaikuttavaan omavalvontaan. Palvelun laatu ja kuntalaisten luottamus rakentuvat avoimeen laatuvertailuun, järjestelmälliseen valvontaan ja aktiiviseen yhteistyöhön palveluntuottajien kanssa. Paimion tulee varmistaa, että käytössä on yhtenäinen vuosittainen laatuarviointi kaikille palveluntuottajille, henkilöstön kelpoisuuksia, vaihtuvuutta ja saatavuutta seurataan systemaattisesti, säännöllisiä ohjaus- ja kehittämiskeskusteluja palveluntuottajien kanssa kehitetään, asiakaspalautetta hyödynnetään aktiivisesti palveluverkon kehittämisessä sekä keskeiset laatu tiedot julkaistaan avoimesti kuntalaisten nähtäväksi.

Palvelusetelillä hankittava palvelu tulee määritellä tarkasti. Sääntökirjassa tulee kuvata yksityiskohteisesti, mistä palvelun sisältö muodostuu, esim. henkilökunnan pätevyysvaatimukset, kokemus, koulutus, tukimuodot. Palvelun tarkka määrittely mahdollistaa paremmin palvelujen hintavertailun ja myös asiakas osaa paremmin reklamoida tarvittaessa saamastaan palvelusta eli palvelun sisällöstä ja laadusta. Laatumittariston puute vaikeuttaa useimmiten yksityisten palveluntuottajien laadun arviointia.

Ennen kuin pohditaan toimintamallin muuttamista, tulisi käydä läpi mitkä asiat vaikuttavat palvelusetelitoiminnan kysyntään tällä hetkellä ja selvittää laadun ja houkuttelevuuden näkökulmasta mahdolliset pullonkaulat/haasteet yksittäisissä päiväkodeissa. Havainnoista tulisi käydä avointa keskustelua palvelusetelitoimijoiden kanssa ja pohtia, miten voidaan vaikuttaa nykyiseen kysyntätilanteeseen. Kunnan ensisijainen keino on yhteistyöhön perustuva ohjaus, jolloin kunta voi antaa kirjallista palautetta, edellyttää korjaussuunnitelmaa, järjestää ohjaus- ja seurantapalavereita, tarjota koulutusta ja pedagogista tukea sekä velvoittaa osallistumaan kunnan yhteisiin kehittämistoimiin. Jos ongelmat jatkuvat, kaupunki voi lisätä valvontaa säännöllisten auditointien, yksikkökäyntien, henkilöstön kelpoisuuden tarkistamisen, huoltaja- ja henkilöstökyselyiden ja määräaikaisten raportointivelvoitteiden muodossa. Jos kyse on lakisääteisistä puutteista, kunta voi tehdä yhteistyötä valvovien viranomaisten kanssa.

9.2 Perusopetuksen järjestäminen

Paimion kaupungin perusopetusikäisten määrä laskee merkittävästi seuraavan kymmenen vuoden kuluessa. Väestötietojen pohjalta laaditun ennusteen mukaan perusopetusikäisiä on vuonna 2030 lähes 140 vähemmän kuin vuoden 2025 lopussa. Vuoteen 2035 määrä on edelleen laskenut 70:llä 7–15-vuotiaalla lapsella. Vuonna 2035 Paimion kaupungissa ennakoidaan olevan noin 210 koululaista vähemmän kuin nyt.

Lasten määrän lasku kohdistuu tällä vuosikymmenellä 7–12-vuotiaisiin. 2030-luvulla lasten määrän lasku näkyy yläkouluikäisissä eli 13–15-vuotiaiden määrissä. Paimion kaupungin perusopetuksen

24.8.2026

vuosiluokkien 1–6 palvelutarve laskee merkittävästi vuoteen 2030 mennessä. Lasku jatkuu edelleen 2030-luvulla, mutta huomattavasti tämän vuosikymmenen laskua maltillisempaan.

Näin merkittävät muutokset perusopetusikäisten määrissä edellyttävät, että Paimion kaupungissa tarkastellaan perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 palveluverkkoa kriittisesti ja reagoidaan laskevaan palvelutarpeeseen tekemällä tarvittavat muutokset palveluverkkoon.

Taulukossa 61 tarkastellaan yleisopetuksen oppilaiden kokonaismäärän muodostumista kolmen ja neljän alakoulun malleissa. Neljän alakoulun malli vastaa nykyistä palveluverkkoa ja on muodostettu *tasajaolla* neljään yksikköön. Kolmen koulun mallissa yksi yksikkö on lakkautettu ja oppilaat jaettu laskennallisella *tasajaolla* kolmeen yksikköön. Neljän ja kolmen koulun mallit kertovat, minkä kokoisia kouluja ao. mallissa laskennallisesti muodostuu.

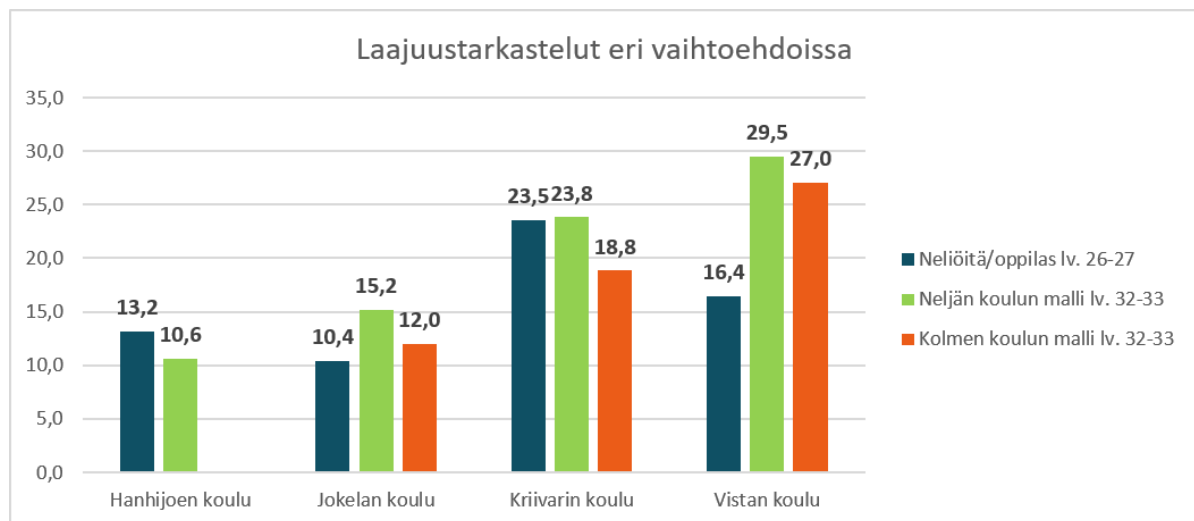
Taulukko 61. Yleisopetuksen vuosiluokkien 1–6 oppilaat yhteensä, jaettuna kolmen kouluun ja neljään kouluun

Kaikki yhteensä, yleisopetus	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030	2030-2031	2031-2032	2032-2033
1	107	115	141	113	94	84	100
2	114	107	115	141	113	94	84
3	139	114	107	115	141	113	94
4	155	139	114	107	115	141	113
5	137	155	139	114	107	115	141
6	150	137	155	139	114	107	115
1-6 yhteensä	802	767	770	729	684	654	646
Koulu kolmen koulun mallissa	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030	2030-2031	2031-2032	2032-2033
1	36	38	47	38	31	28	33
2	38	36	38	47	38	31	28
3	46	38	36	38	47	38	31
4	52	46	38	36	38	47	38
5	46	52	46	38	36	38	47
6	50	46	52	46	38	36	38
1-6 yhteensä	267	256	257	243	228	218	215
Koulu neljän koulun mallissa	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030	2030-2031	2031-2032	2032-2033
1	27	29	35	28	24	21	25
2	29	27	29	35	28	24	21
3	35	29	27	29	35	28	24
4	39	35	29	27	29	35	28
5	34	39	35	29	27	29	35
6	38	34	39	35	29	27	29
1-6 yhteensä	200	192	193	182	171	163	162

24.8.2026

Mikäli palveluverkkoon tehdään muutoksia, tulee kaupungin osoittaa jokaiselle lakkautettavan koulun oppilaalle uusi lähikoulu. Vuosiluokkien yleisopetuksen opetusryhmien kokoihin vaikuttavat myös vuosittaiset vaihtelut erityisluokkien oppilasmäärissä sekä varhennetusta oppivelvollisuudesta perusopetukseen siirtyvien lasten määrissä.

Kuvassa 11. tarkastellaan koulujen laajuutta eri vaihtoehdoissa. Laajuudella tarkoitetaan koulun bruttoneliöitä oppilasta kohden. Tummanvihreät pylväät kuvaavat tilannetta lukuvuoden 2026–2027 alussa, vaaleanvihreät pylväät kuvaavat, millaiseksi laajuudet muuttuvat, mikäli oppilaat jakautuvat neljän koulun kesken ja oranssit pylväät tilannetta, jossa oppilaat jakautuvat kolmen koulun kesken.

Kuva 11. Koulujen laajuustarkastelut nykyisellä palveluverkolla, neljän koulun mallilla ja kolmen koulun mallilla

Lukuvuoden 2026–2027 alussa Kriivarin koulun oppilaskohtainen laajuus poikkeaa muiden koulujen laajuuksista merkittävästi. Koulussa voi tulkita olevan huomattavasti enemmän neliöitä kuin mitä perusopetuksen järjestäminen edellyttää. Toisin sanoen Kriivarin koulussa on jo nykyisin sekä myös neljän koulun mallissa tilojen ylikapasiteettiä.

Neljän koulun mallilla tarkoitetaan perusopetuksen palveluverkkoa, johon ei ole tehty ajalla 2026–2033 muutoksia. Kolmen koulun mallissa yksi koulu on lakkautettu. Koulujen asuinalueen lapsimäärät, rakennuksen kunto ja muut olosuhteet huomioiden lakkautettava koulu olisi näissä tarkasteluissa Hanhijoen koulu.

Neljän koulun mallissa kaikkien muiden koulujen oppilaskohtaiset laajuudet kasvavat, paitsi Hanhijoen koulussa, jossa oppilaskohtainen laajuus laskee. Tämä selittyy sillä, että neljän koulun mallissa tulevien vuosien ensimmäisen vuosiluokan oppilaat ovat jaettu tasaisesti neljän koulun kesken koko tarkastelujakson ajan. Tämä lisää Hanhijoen koulun oppilasmäärää, mutta laskee kaikkien muiden koulujen oppilasmääriä.

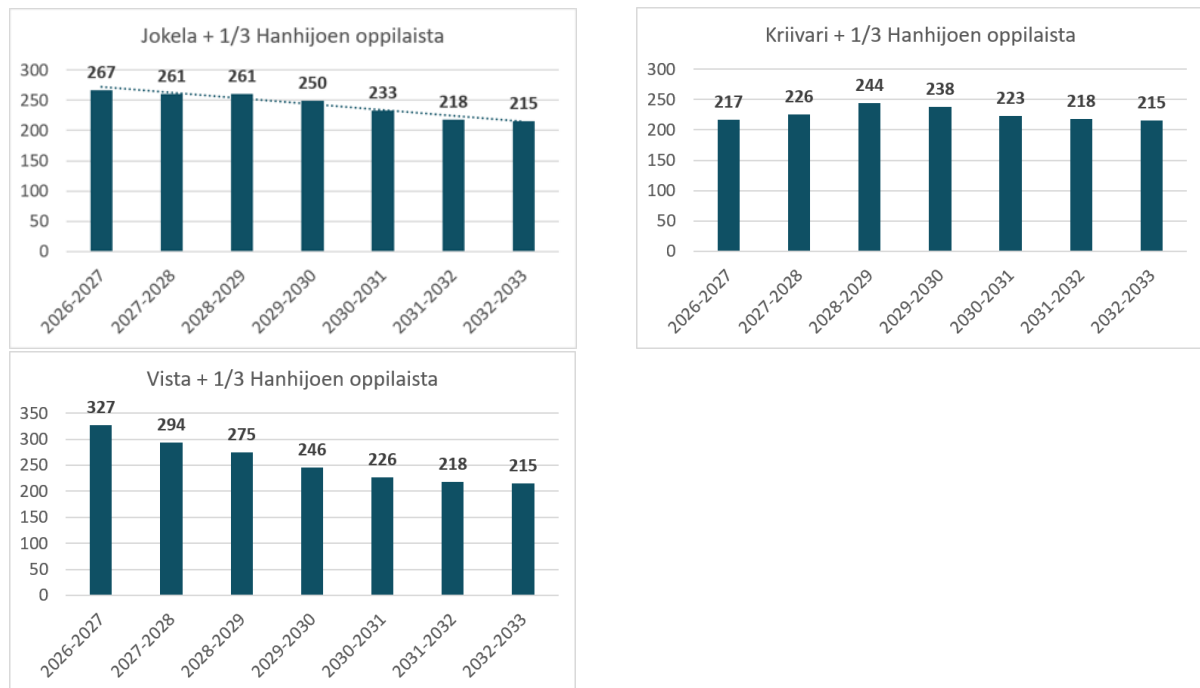
Neljän koulun mallissa erityisesti Kriivarin kouluun ja Vistan kouluun muodostuu merkittävää tilojen ylikapasiteettiä. Vistan koulun lähes 30 neliötä lasta kohden tarkoittaisi käytännössä, että yhtä

24.8.2026

oppilasta kohden olisi pientä yksiötä vastaava neliömäärä. Mikäli laskennallista tasajakoa useammalle oppilaalle osoitettaisiin Vistan koulu lähikouluksi, hukkatila siirtyy Kriivarin ja Jokelan koulujen haasteeksi.

Kolmen koulun mallissa Hanhijoen koulu on lakkautettu ja oppilaat ohjattu Jokelan, Kriivarin ja Vistan kouluihin. Edelleen Kriivarin kouluun muodostuu jonkinlaista tilojen ylikapasiteettia. Vistan koulun tilojen ylikapasiteetti on myös edelleen suuri. Kun tarkastelu on ulotettu lukuvuoteen 2032–2033, laskelmissa näkyy Vistan koulun osalta sekä 2020-luvulla toteutuvan vuosiluokkalaisten 1–6 määrän väheneminen ja sen vaikutukset oppilasmäärään ja 2030-luvulle painottuva 7–9 vuosiluokkalaisten määrän lasku.

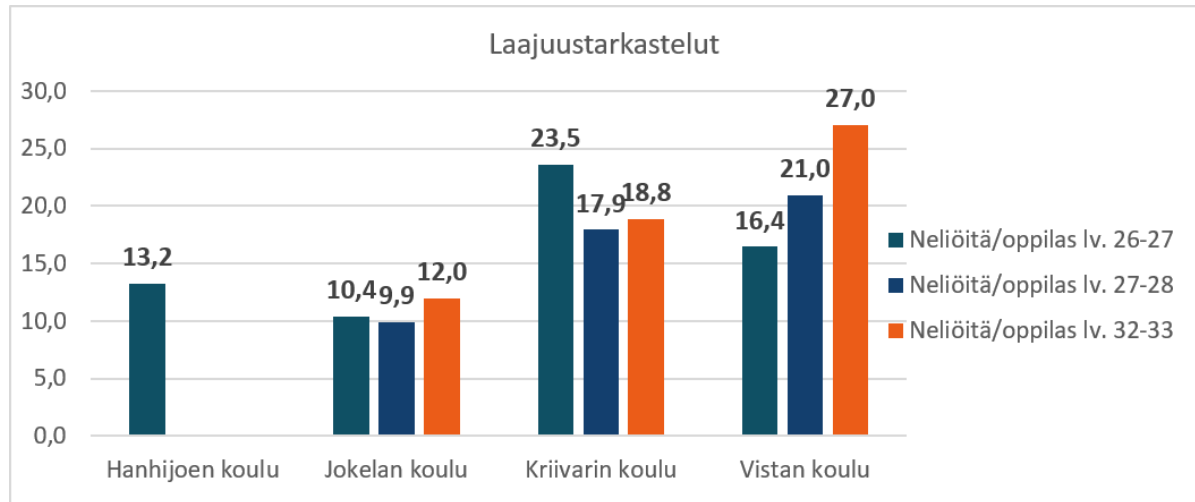
Kuvassa 12 tarkastellaan Hanhijoen koulun lakkauttamisen eli ns. kolmen koulun mallin vaikutusta koulujen oppilasmäärien kehittymiseen. Koulujen oppilasmäärissä ovat koulujen nykyiset oppilaat. 1. luokan oppilaat on sijoitettu kouluihin käyttäen tasajakoa.

Kuva 12. Jokelan koulun, Kriivarin koulun ja Vistan koulun vuosiluokkien 1–6 oppilasmäärän laskennallinen kehittyminen, mikäli Hanhijoen koulu lakkautetaan ja kaupungin ensimmäisen vuosiluokan oppilaat jaetaan tasaisesti kolmen koulun kesken

Hanhijoen koulun lakkauttaminen hidastaa muiden koulujen tilojen ylikapasiteetin muodostumista (kuva 13).

24.8.2026

Kuva 13. Koulujen laajuustarkastelut, mikäli Hanhijoen koulu lakkautetaan ja oppilaat ohjataan tasajaolla jäljelle jääviin kouluihin

Esitämme toteutettavaksi perusopetuksen palveluverkossa seuraavat toimenpiteet:

1. Hanhijoen koulun ensimmäiselle vuosiluokalle ei oteta oppilaita 1.8.2027 lukien.
2. Hanhijoen koulu lakkautetaan 1.8.2028 lukien. Hanhijoen koulun oppilaille osoitetaan lähikoulu oppilaan asuinpaikka ja muissa kouluissa olevat opetusryhmät huomioiden tarkoituksenmukaisimmasta yksiköstä 1.8.2028 lukien.
3. Hanhijoen koulun vaativan erityisen tuen oppilaille peruskorjataan uudet opetustilat Vistan koulun yhteyteen ns. Alatalon rakennuksesta. Toiminta Alatalossa käynnistetään 1.8.2028 lukien.
4. Alatalossa olevat 1. ja 2. vuosiluokkien toiminta siirretään Vistan koulun muihin rakennuksiin.
5. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan sijoittumista tulee tarkastella erikseen.
6. Kouluverkkotarkastelun yhteydessä havaittiin, että kaupungissa on paljon rakennuksia, joista osa on vajaalla käytöllä eikä tilojen yhteiskäytöstä ole laadittu suunnitelmaa. Kaupungin tulee tarkastella koko rakennuskantaansa ja niissä järjestettäviä palveluja tarkemmin esimerkiksi kiinteistö- tai tilaverkkoselvityksessä. Vasta tämän jälkeen voidaan ottaa kantaa Vistan puukoulurakennuksen ja Myllyhaan koulurakennuksen tarpeelle opetuskäytössä ja peruskorjauksen toteuttamiselle. Mikäli toimintaa voidaan keskittää aikaisempaa vähempiin rakennuksiin, tarpeettomista rakennuksista tulisi luopua. Kustannustehokkuuden näkökulmasta toimintojen keskittäminen on tulevaisuudessa välttämätöntä.

24.8.2026

9.3 Esitettyjen toimenpiteiden vaikutukset

- esityksen kokonaiskustannusvaikutukset, henkilöstövaikutukset, vaikutukset lapsiin ja lapsiperheisiin sekä varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen osalta myös yritysvaikutukset.

Taulukko 62. Yhteenvedo esitettyjen muutosten vaikutuksista

Vaikutukset	Ei muutoksia	Palveluverkkoon muutoksia
Toimenpide	Jatketaan nykyisellä palveluverkolla.	Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkoon esitetään muutoksia.
Lapsi – ja oppilasmäärät	Syntyneiden ikäluokat ovat olleet enustettua pienemmät. Lapsi- ja oppilasmäärät laskussa.	Syntyneiden ikäluokat ovat olleet enustettua pienemmät. Lapsi- ja oppilasmäärät laskussa.
Pedagogiset järjestelyt	Varhaiskasvatuksen yksiköiden täyttöä jää tehottomaksi. Osassa kouluja joudutaan siirtymään 1½-sarjaisuuteen.	Varhaiskasvatuksen yksiköiden täyttöä voidaan tehostaa. Turvaa jäljelle jäävien alakoulujen 2-sarjaisuuden.
Henkilöstö	Henkilöstömäärän hallinta hankalampaa.	Henkilöstön määrää voidaan hallita paremmin. Lakkauttamiset vähentävät henkilöstötarvetta.
Talous	Palvelutuotannon yksikkökustannukset kasvavat, mittavat investointitarpeet	Säästö investoinneissa yht. -7,6 M€, käyttötalousvaikutukset yht. noin -0,9 milj. euroa.
Rakennukset	Edessä useita päiväkotij- ja koulurakennusinvestointeja. Kaikkiin kouluihin muodostuu tilojen ylikapasiteettiä.	Osasta suunnitelluista investoinneista voidaan jättää toteuttamatta. Hidastaa koulujen hukkailan muodostumista.
Investoinnit	Investoinnit toteutetaan suunnitelman mukaisesti.	Hanhijoen koulun ja päiväkodin investointeja ei toteuteta. Kriivarin päiväkodin investointia ei toteuteta.
Edut	Hanhijoen alueella säilyy perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 opetus.	Turvaa jäljelle jäävien alakoulujen 2-sarjaisuuden 2030-luvulle.
Haitat	Niukkenevat resurssit jakautuvat useampaan yksikköön	Hanhijoen asuinalueella ei järjestetä perusopetusta.

Kustannusvaikutukset

Varhaiskasvatuksen osalta (taulukko 63) kaikkien toimien yhdistetty vuosittainen kustannusvaikutus on noin 170 000 euroa. Tulevia investointeja voidaan jättää tekemättä 4,4 milj. euron edestä. Kertaluonteisia alaskirjauksia voi syntyä noin 120 000 euroa, mikäli rakennuksia ei saada muuhun käyttöön. Yksityisten päiväkotien täyttäminen kapasiteetin mukaisesti lisää kaupungin palvelusetelikustannuksia noin 0,5 milj. euroa (+40 lasta yksityiseen), mutta samalla kunnallisen palveluverkon tiivistäminen mahdollistaa oman toiminnan henkilöstö- ja kiinteistökustannusten vähenemän. Noin 20 lapsen

24.8.2026

ryhmässä on 3 varhaiskasvatuksen työntekijää, mutta vähenemässä on oletettu henkilöstön sopeuttaminen vain 2 per ryhmä mitoituksella.

Taulukko 63. Varhaiskasvatukseen esitettyjen toimenpiteiden kustannusvaikutukset täyden vuoden osalta

	Jokelan päiväkotikiinteistöistä luopuminen 2027	Hanhijoen päiväkodin lakkauttaminen 2030->	Kriivarin päiväkodin lakkauttaminen 2030	Palveluseteli-kustannusten kasvu (+40 lasta)	Yhteensä
Henkilöstövähennys (12 htv, 5,6 kpl 20 lapsen ryhmää)		240 000	240 000	- 480 000	-
Kiinteistön ylläpito (vähennys jos rakennus ei jää)	20 000	30 000	40 000		90 000
Puhtaanapito	8 000	20 000	20 000		48 000
Poistot (pääomavuokra)	5 000	25 000	5 000		35 000
Käyttötalous yhteensä jos kiinteistö ei jää	33 000	315 000	305 000	- 480 000	173 000
Mahdollinen kiinteistöjen tasearvon alaskirjaus lopetusvuonna (kertaluonteinen)	- 70 000		- 50 000		- 120 000
Säästö investoinneissa (rakentamishjelma) 2027-2030			2 420 000		2 420 000
Säästö investoinneissa (rakentamishjelma) 2031-2035		2 000 000			2 000 000

Taulukko 64. Hanhijoen koulun lakkauttamisen kustannusvaikutukset

	Hanhijoen koulu 1.8.2027 ja 1.8.2028		
	Hanhijoen koulu 1.8.2027	Hanhijoen koulu 1.8.2028	Hanhijoen koulu 2029
Opettajaresurssin henkilöstökulujen vähennys (6 htv)	27 000	200 000	390 000
Avustaja- ja ohjaajaresurssien henkilöstökulujen vähennys (3*0,8 htv)		37 500	90 000
Kiinteistön ylläpito (vähennys jos rakennus ei jää)		25 000	60 000
Puhtaanapito		15 000	40 000
Poistot (pääomavuokra)			70 000
Koulukuljetukset arvio lisäkustannuksista		- 4 000	- 10 000
Käyttötalous yhteensä jos kiinteistö ei jää	27 000	273 500	640 000
Mahdollinen kiinteistöjen tasearvon alaskirjaus vuonna 2028 (kertaluonteinen)		- 500 000	
Säästö investoinneissa (rakentamishjelma) 2027-2030	150 000	2 000 000	1 000 000

Hanhijoen koulun lakkautus vuonna 2028 vähentää käyttötalouden vuosittaisia kustannuksia noin 640 000 eurolla, jotka toteutuvat asteittain vuosien 2027–2029 aikana. Täysimääräinen vaikutus vuositulouteen syntyy vuonna 2029. Säästöstä noin 30 000 euroa (1 opettaja elo-joulukuu 2027) toteutuu syksyn 2027 aikana, jos Hanhijoen 1. luokalle ei oteta enää lapsia syksyllä 2027. Vuonna 2028 säästövaikutukset syntyvät 1 opettajan osalta koko vuodelta sekä 5 opettajan ja 3 koulunkäynninohjaajan osalta ajalta elo-joulukuu 2028. Lisäksi ajalta elo-joulukuu 2028 syntyy säästövaikutuksia kiinteistön ylläpidon ja puhtauspalveluiden osalta.

24.8.2026

Jos Hanhijoen koulu lakkautetaan, oppilaat ohjautuvat tällöin Jokelan, Kriivarin ja Vistan kouluihin. Alle 3 km etäisyydellä kouluista asuville koulukuljetusta ei tarvita ja Vistan kouluun Alvar Aallon tietä tulevat kuljetusreitit ajavat muutenkin. Koulukuljetusten osalta ei tällöin lisäkustannuksia aiheudu, koska kuljetus on kesään 2029 bussireittinä kiinteähintainen riippumatta matkustajamäärästä, ja siitä eteenpäin luultavasti Föli-reittinä kiinteähintainen kaupungille riippumatta liikennöinnissä olevista matkustajista. Kun liikennöinnin nettokustannuksista vähennetään lipputulot, loppu jää kaupungin maksettavaksi joka tapauksessa.

Hanhijoen kuljetusoppilaista suurin osa on tällä hetkellä pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaita, jotka ovat jo räättälöidyissä taksikyydeissä. Niiden hinta ei muutu, jos kuljetusten pääte-/lähtöpiste vaihtuu 3 km toiseen osoitteeseen Vistalle. Näin ollen kouluverkon muutoksen ei perustellusti pitäisi kasvattaa kuljetuskuluja. Lisäkustannuksia on varovaisuuden periaatteella arvioitu kuitenkin laskelmaan 10 000 euroa vuodessa.

Hanhijoen koululla on vuoden 2028 lopussa tasearvoa jäljellä vielä noin 500 000 euroa. Hanhijoen koulun peruskorjauksen välttäminen vähentää kaupungin investointitarvetta noin 3,2 milj. eurolla.

Investointien osalta tulee lisäksi huomioida, että Hanhijoen koulun vaativan erityisen tuen oppilaille peruskorjataan uudet opetustilat Vistan koulun yhteyteen ns. Alatalon rakennuksesta. Tästä aiheutuu tilojen muutuskustannuksia, joiden suuruutta ei ole voitu olemassa olevilla tiedoilla vielä arvioida.

Yritysvaikutukset

Esitetyt toimenpiteet tukevat yksityisten palveluntuottajien toimintaedellytyksiä, mikäli yksityisten päiväkotien vajaakapasiteettia saadaan hyödynnettyä nykyistä paremmin. Asiakasohjauksen tehostaminen ja noin 40 lapsen ohjautuminen yksityisiin yksiköihin parantaisi niiden käyttöastetta sekä kannattavuutta ja sitä kautta vähentäisi myös kaupungin painetta palveluseteliarvojen korottamiseen. Samalla vaikutuksiin sisältyy epävarmuutta, sillä palvelusetelissä palveluntuottaja kantaa riskin kysynnän vaihtelusta ja kustannusten noususta.

Palvelusetelin arvon riittävyys, henkilöstömitoituksen kiristyminen ja tuen järjestämisen kustannukset vaikuttavat olennaisesti yksityisten toimijoiden taloudellisiin edellytyksiin tulevina vuosina. 35 euron kuukausittaisen maksun poistuminen heikentäisi yksityisten tuottajien tulopohjaa ja voisi vaikuttaa kannattavuuteen kielteisesti. Tällöin kaupungin tulisi arvioida palvelusetelin arvon kohtuullisuutta ja tarvittaessa korottaa palvelusetelin arvoa, selkeyttää tuen järjestämisen periaatteita, tukea yksityisten henkilöstörekrytointien onnistumista, vahvistaa palveluohjausta yksityisiin yksiköihin sekä käydä palveluntuottajien kanssa säännöllistä vuoropuhelua kustannuskehityksestä, käyttöasteesta ja toiminnan taloudellisista edellytyksistä.